

ANALIZA KLINICZNA

ZASTOSOWANIE PREPARATU RECOMBIMATE® W LECZENIU PACJENTÓW Z HEMOFILIĄ TYPU A

Wersja 1.00

[Redacted text block]

Analiza została sfinansowana i przeprowadzona na zlecenie:

Baxter Polska Sp. z o.o.

Ul. Kruczkowskiego 8
00-380 Warszawa

Zamawiającego reprezentowała:

[Redacted name]

[Redacted signature line]

SPIS TREŚCI

Indeks skrótów	10
Streszczenie	13
1. Wstęp	18
1.1. Cel analizy	18
1.2. Zdefiniowanie problemu decyzyjnego	18
2. Problem zdrowotny	20
2.1. Definicja i klasyfikacja.....	20
2.2. Epidemiologia.....	20
2.3. Etiologia i patogenezę	21
2.4. Obraz kliniczny.....	23
2.5. Rozpoznanie	25
2.6. Leczenie	26
2.7. Powikłania hemofilii typu A	28
3. Wytyczne postępowania w leczeniu hemofilii typu A	30
3.1. Zalecenia PTHT 2008.....	30
3.2. Zalecenia WFH 2005.....	31
3.3. Zalecenia AHCDO 2006	31
3.4. Zalecenia UKHCDO 2008 i 2010	32
3.5. Podsumowanie.....	32
4. Aktualna praktyka w Polsce	34
5. Uzasadnienie wyboru komparatorów	37
6. Charakterystyka interwencji i komparatorów	39
6.1. Recombinate.....	39
6.2. Kogenate Bayer	41
6.3. Advate.....	43
6.4. Octanate	45
6.5. Immunate.....	47
7. Metodyka	49

7.1.	Schemat przeprowadzenia analizy efektywności klinicznej.....	49
7.2.	Kryteria włączenia	49
7.2.1.	Kryteria włączenia badań do analizy	49
7.2.2.	Kryteria wykluczenia	51
7.3.	Wyszukiwanie badań klinicznych	51
7.3.1.	Strategia wyszukiwania	51
7.3.2.	Przeszukane elektroniczne bazy informacji medycznej.....	52
7.3.3.	Selekcja odnalezionych publikacji.....	53
7.3.4.	Charakterystyka i ocena wiarygodności badań klinicznych	53
7.4.	Ekstrakcja danych z badań klinicznych	55
7.5.	Analiza statystyczna wyników.....	55
7.6.	Analiza heterogeniczności badań	55
7.7.	Ocena siły dowodów naukowych	55
8.	Charakterystyka badań klinicznych	56
8.1.	Wyniki przeszukania baz informacji medycznej.....	56
8.2.	Charakterystyka badań włączonych do analizy klinicznej.....	58
8.2.1.	Recombinate	58
8.2.2.	Kogenate Bayer.....	63
8.2.3.	Advate.....	70
8.2.4.	Octanate.....	77
8.2.5.	Immunate	81
9.	Wyniki analizy klinicznej dla Recombinate	84
9.1.	Profilaktyka długoterminowa.....	84
9.1.1.	Skuteczność hemostatyczna	84
9.1.2.	Częstość krwawień	84
9.1.3.	Liczba krwawień	84
9.1.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	85
9.1.5.	Dawka preparatu Recombinate	85
9.2.	Profilaktyka okołozabiegowa.....	86
9.2.1.	Skuteczność hemostatyczna	86
9.2.2.	Utrata krwi podczas zabiegu.....	87
9.2.3.	Liczba krwawień	87
9.2.4.	Dawka preparatu Recombinate	88
9.3.	Leczenie doraźne	89
9.3.1.	Skuteczność hemostatyczna	89

9.3.2.	Częstość krwawień	91
9.3.3.	Liczba krwawień	91
9.3.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	92
9.3.5.	Dawka preparatu Recombinate	92
9.4.	Indukcja tolerancji immunologicznej.....	93
9.4.1.	Poziom inhibitora po zakończeniu ITI.....	93
9.4.2.	Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI	94
9.4.3.	Czas trwania indukcji do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej.....	95
9.4.4.	Liczba skutecznych ITI	95
9.5.	Bezpieczeństwo preparatu Recombinate	96
9.5.1.	Działania niepożądane ogółem.....	96
9.5.2.	Ciężkie działania niepożądane ogółem	98
9.5.3.	Utrata pacjentów z badania z powodu działań niepożądanych	98
9.5.4.	Obecność inhibitora dla czynnika VIII	98
9.5.5.	Zgony	103
9.5.6.	Inne działania niepożądane	103
9.6.	Podsumowanie wyników analizy klinicznej.....	104
10.	Wyniki analizy klinicznej dla Kogenate Bayer	108
10.1.	Profilaktyka długoterminowa	108
10.1.1.	Skuteczność hemostatyczna	108
10.1.1.	Częstość krwawień	108
10.1.2.	Liczba krwawień	110
10.1.3.	Liczba pacjentów z krwawieniami	111
10.1.4.	Dawka preparatu Kogenate Bayer.....	111
10.2.	Profilaktyka okołozabiegowa.....	114
10.2.1.	Skuteczność hemostatyczna	114
10.2.2.	Utrata krwi podczas zabiegu.....	115
10.2.3.	Liczba krwawień	116
10.2.4.	Dawka preparatu Kogenate Bayer	116
10.3.	Leczenie dorażne	118
10.3.1.	Skuteczność hemostatyczna Kogenate Bayer.....	118
10.3.2.	Częstość krwawień	120
10.3.3.	Liczba krwawień	121
10.3.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	123
10.3.5.	Dawka preparatu Kogenate Bayer.....	124
10.4.	Indukcja tolerancji immunologicznej.....	127

10.4.1.	Poziom inhibitora po zakończeniu ITI.....	127
10.4.2.	Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI	128
10.4.3.	Czas trwania ITI do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej	128
10.4.4.	Liczba skutecznych ITI	128
10.5.	Jakość życia.....	129
10.6.	Bezpieczeństwo preparatu Kogenate Bayer.....	130
10.6.1.	Działania niepożądane ogółem.....	130
10.6.2.	Ciężkie działania niepożądane ogółem	133
10.6.3.	Utrata z badania z powodu wystąpienia działań niepożądanych	135
10.6.4.	Obecność inhibitora dla czynnika VIII	136
10.6.5.	Zgony	141
10.6.6.	Inne działania niepożądane	142
10.7.	Podsumowanie wyników analizy klinicznej.....	144
11.	Wyniki analizy klinicznej dla Advate	150
11.1.	Profilaktyka długoterminowa.....	150
11.1.1.	Skuteczność hemostatyczna	150
11.1.2.	Częstość krwawień	151
11.1.3.	Liczba krwawień	153
11.1.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	155
11.1.5.	Dawka preparatu Advate.....	156
11.2.	Profilaktyka okołozabiegowa.....	157
11.2.1.	Skuteczność hemostatyczna	157
11.2.2.	Utrata krwi podczas zabiegu.....	159
11.2.3.	Liczba krwawień	161
11.2.4.	Dawka preparatu Advate.....	161
11.3.	Leczenie doraźne	162
11.3.1.	Skuteczność hemostatyczna	162
11.3.2.	Częstość krwawień	165
11.3.3.	Liczba krwawień	166
11.3.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	169
11.3.5.	Dawka preparatu Advate.....	169
11.4.	Indukcja tolerancji immunologicznej.....	171
11.4.1.	Poziom inhibitora po zakończeniu ITI.....	171
11.4.2.	Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI	172
11.4.3.	Czas trwania indukcji do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej.....	172
11.4.4.	Liczba skutecznych ITI.....	172

11.5.	Jakość życia.....	174
11.6.	Bezpieczeństwo	175
11.6.1.	Działania niepożądane ogółem.....	175
11.6.2.	Ciężkie działania niepożądane ogółem	177
11.6.3.	Utrata pacjentów z badania z powodu działań niepożądanych	179
11.6.4.	Obecność inhibitora dla czynnika VIII	180
11.6.5.	Zgony.....	182
11.6.6.	Inne działania niepożądane.....	183
11.7.	Podsumowanie wyników analizy klinicznej.....	185
12.	Wyniki analizy klinicznej dla Octanate	192
12.1.	Profilaktyka długoterminowa.....	192
12.1.1.	Skuteczność hemostatyczna preparatu Octanate.....	192
12.1.2.	Roczna częstość krwawień	192
12.1.3.	Liczba krwawień	192
12.1.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	193
12.1.5.	Dawka preparatu Octanate.....	193
12.2.	Profilaktyka okołozabiegowa.....	193
12.2.1.	Skuteczność hemostatyczna preparatu Octanate.....	193
12.2.2.	Utrata krwi podczas zabiegu.....	194
12.2.3.	Liczba krwawień	194
12.2.4.	Dawka preparatu Octanate.....	194
12.3.	Leczenie doraźne	195
12.3.1.	Skuteczność hemostatyczna Octanate	195
12.3.2.	Roczna częstość krwawień	196
12.3.3.	Liczba krwawień	196
12.3.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	196
12.3.5.	Dawka preparatu Octanate.....	196
12.4.	Indukcja tolerancji immunologicznej.....	197
12.4.1.	Poziom inhibitora po zakończeniu ITI.....	197
12.4.2.	Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI	197
12.4.3.	Czas trwania indukcji do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej.....	198
12.4.4.	Liczba skutecznych ITI.....	198
12.5.	Jakość życia.....	199
12.6.	Bezpieczeństwo	199
12.6.1.	Działania niepożądane ogółem.....	199
12.6.2.	Ciężkie działania niepożądane ogółem	200

12.6.3.	Utrata pacjentów z badania z powodu działań niepożądanych	201
12.6.4.	Obecność inhibitora dla czynnika VIII	201
12.6.5.	Zgony	202
12.6.6.	Inne działania niepożądane	202
12.7.	Podsumowanie wyników analizy klinicznej.....	203
13.	Wyniki analizy klinicznej dla Immunate	207
13.1.	Profilaktyka długoterminowa.....	207
13.1.1.	Skuteczność hemostatyczna	207
13.1.2.	Częstość krwawień	207
13.1.3.	Liczba krwawień	207
13.1.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	208
13.1.5.	Dawka preparatu Immunate	208
13.2.	Profilaktyka okołozabiegowa.....	209
13.3.	Leczenie dorażne	209
13.3.1.	Skuteczność hemostatyczna	209
13.3.2.	Częstość krwawień	210
13.3.3.	Liczba krwawień	211
13.3.4.	Liczba pacjentów z krwawieniami	212
13.3.5.	Dawka preparatu Immunate	212
13.4.	Indukcja tolerancji immunologicznej.....	213
13.5.	Jakość życia.....	213
13.6.	Bezpieczeństwo	213
13.6.1.	Działania niepożądane	213
13.6.2.	Ciężkie działania niepożądane ogółem	214
13.6.3.	Utrata pacjentów z badania z powodu działań niepożądanych	214
13.6.4.	Obecność inhibitora dla czynnika VIII	215
13.6.5.	Zgony	215
13.6.6.	Inne działania niepożądane	215
13.7.	Podsumowanie wyników analizy klinicznej.....	216
14.	Wyniki analizy klinicznej dla porównania profilaktyki z leczeniem dorażnym	220
14.1.	Advate/Recombinate	220
14.2.	Kogenate Bayer/Kogenate.....	222
14.3.	Podsumowanie.....	224
15.	Poszerzona analiza bezpieczeństwa	225
16.	Wyniki opracowań wtórnych	230

17. Wnioski końcowe	237
18. Ograniczenia	240
19. Dyskusja	242
20. Bibliografia	247
21. Spis tabel	256
22. Spis ilustracji	262

INDEKS SKRÓTÓW

ABL	Rzeczywista utrata krwi (<i>Actual Blood Loss</i>)
ADH	Hormon antydiuretyczny (<i>Antidiuretic Hormone</i>)
AEs	Działania niepożądane (<i>Adverse events</i>)
AHF	Czynnik/globulina antyhemofilowa (<i>Antihemophilic factor</i>)
AOTM	Agencja Oceny Technologii Medycznych
APTT	Czas częściowej tromboplastyny po aktywacji (<i>Activated Partial Thromboplastin Time</i>)
AWF Ag	Antygen czynnika von Willebranda (<i>Von Willebrand Factor Antigen</i>)
BD	Brak danych
BDD-rFVIII	Rekombinowany czynnik VIII bez domeny B (<i>B-Domain-Deleted Recombinant Factor VIII</i>)
BT	Czas krwawienia (<i>Bleeding Time</i>)
BU	Jednostki w systemie Bethesda (<i>Bethesda Units</i>)
e	Liczba zdarzeń
EACA	Kwas epsilon-aminokapronowy (<i>Epsilon-aminocaproic acid</i>)
EBL	Szacowana utrata krwi (<i>Estimated Blood Loss</i>)
ED	Liczba dni ekspozycji (<i>Exposure days</i>)
EMA	Europejska Agencja Leków (<i>European Medicines Agency</i>)
FDA	Agencja ds. Żywności i Leków (<i>Food and Drug Administration</i>)
FEIBA	Zespół czynników krzepnięcia przeciw inhibitorowi czynnika VIII (<i>Factor VIII Inhibitor Bypassing Agent</i>)
FFP	Świeżo mrożone osocze (<i>Fresh frozen plasma</i>)
FL-rFVIII	Pełnołańcuchowy rekombinowany czynnik VIII (<i>Full-Length Recombinant Factor VIII</i>)
FU	Okres obserwacji (<i>Follow-up</i>)
FVIII	Czynnik VIII (<i>Factor VIII</i>)
GRADE	Skala do oceny jakości i siły dowodów naukowych (<i>Grading of Recommendations Assessment, Development and Evaluation</i>)
HA	Hemofilia A

HBV	Wirus zapalenia wątroby typu B (<i>Hepatitis B Virus</i>)
HCV	Wirus zapalenia wątroby typu C (<i>Hepatitis C Virus</i>)
HIV	Ludzki wirus niedoboru odporności (<i>Human Immunodeficiency Virus</i>)
HTA	Ocena Technologii Medycznych (<i>Health Technology Assessment</i>)
INAHTA	International Network of Agencies for Health Technology Assessment
ITI	Indukcja tolerancji immunologicznej (<i>Immune Tolerance Induction</i>)
ITT	Analiza zgodna z intencją leczenia (<i>Intention-To-Treat</i>)
IU/dL	Jednostki międzynarodowe/decylitr (<i>International Units/Deciliter</i>)
IU/kg	Jednostki międzynarodowe/kilogram (<i>International Units/Kilogram</i>)
KKP	Koncentrat krwinek płytkowych
LD	Leczenie doraźne
m.c.	Masa ciała
MD	Średnia różnica (<i>Mean Difference</i>)
mITT	Zmodyfikowana analiza zgodna z intencją leczenia (<i>Modified Intention-To-Treat Analysis</i>)
MP	Profilaktyka zmodyfikowana
MRI	Tomografia rezonansu magnetycznego (<i>Magnetic Resonance Imaging</i>)
MTP	Pacjenci minimalnie leczeni FVIII (<i>Minimally Treated Patients</i>)
N	Liczba pacjentów
NA	Ameryka Północna (<i>North America</i>)
NNH	Liczba pacjentów, u których dana interwencja doprowadza do wystąpienia jednego dodatkowego niekorzystnego punktu końcowego w określonym czasie. Obliczana jako odwrotność bezwzględnego zwiększenia ryzyka ARI (1/ARI) (<i>Number Needed to Harm</i>)
NNT	Liczba osób, które w określonym czasie należy poddać interwencji, aby uzyskać pożądany efekt zdrowotny lub uniknąć jednego negatywnego punktu końcowego u jednej z nich (1/ARR) (<i>Number Needed to Treat</i>)
NS	Wynik (różnica) nieistotny statystycznie (<i>No Significant</i>)
OR	Iloraz szans (<i>Odds Ratio</i>)
p	Poziom istotności statystycznej
P	Profilaktyka
pdFVIII	Osoczo pochodny koncentrat czynnika VIII (<i>Plasma-Derived Factor VIII</i>)
PLT	Liczba płytek krwi (<i>Platelet Count</i>)

PO	Profilaktyka okołozabiegowa
PP	Zgodność z protokołem badania (<i>Per Protocol</i>)
PT	Czas protrombinowy (<i>Prothrombin Time</i>)
PTP	Pacjenci wcześniej leczeni FVIII (<i>Previously Treated Patients</i>)
PUP	Pacjenci wcześniej nieleczeni FVIII (<i>Previously Untreated Patients</i>)
RB	Korzyść względna (<i>Relative Benefit</i>)
RCT	Randomizowane badanie kliniczne (<i>Randomized Clinical Trial</i>)
rFVIII	Rekombinowany czynnik VIII (<i>Recombinant Factor VIII</i>)
RR	Ryzyko względne (<i>Relative Risk</i>)
SAE	Poważne działania niepożądane (<i>Serious adverse events</i>)
SD	Odchylenie standardowe (<i>Standard Deviation</i>)
SP	Profilaktyka standardowa
TA	Kwas traneksamowy (<i>Tranexamic Acid</i>)
TK	Tomografia komputerowa
TT	Czas trombinowy (<i>Thrombin Time</i>)

STRESZCZENIE

- Cel** Celem analizy była ocena oraz porównanie efektywności klinicznej koncentratu VIII rekombinowanego czynnika krzepnięcia (preparat Recombinate®) w terapii pacjentów z wrodzoną hemofilią typu A względem innych koncentratów czynnika VIII (FVII), zarówno rekombinowanych (rFVIII), jak również osoczopochodnych (pdFVIII).
- Metodyka analizy** Ocenę skuteczności i bezpieczeństwa poszczególnych opcji terapeutycznych przeprowadzono w oparciu o pierwotne próby kliniczne zidentyfikowane w ramach przeglądu systematycznego, przeprowadzonego zgodnie z wytycznymi Agencji Oceny Technologii Medycznych. W celu identyfikacji odpowiednich doniesień naukowych przeszukano elektroniczne bazy informacji medycznej – uniwersalne (MEDLINE, EMBASE, CENTRAL i inne) oraz dotyczące hemofilii (m.in. *American Society of Hematology, European Haematology Association*). Do analizy włączano badania dotyczące zastosowania Rekombinate lub komparatorów (Kogenate Bayer, Advate, Octanate, Immunate) w profilaktyce długoterminowej, profilaktyce okołozabiegowej, doraźnym leczeniu krwawień oraz w indukcji tolerancji immunologicznej. Uwzględniano wszystkie dostępne badania bez względu na metodykę.
- Charakterystyka badań klinicznych** W wyniku przeszukania baz informacji medycznej zidentyfikowano łącznie 5772 pozycje, które poddano wstępnej selekcji w oparciu o tytuły i abstrakty. Do dalszej analizy w oparciu o pełne teksty zakwalifikowano 609 publikacji oraz dodatkowo 31 pozycji z referencji. Ostatecznie do analizy klinicznej włączono 64 próby kliniczne (opisane w 116 publikacjach), z których: 11 dotyczyło oceny efektywności preparatu Recombinate, 19 – preparatu Advate, 24 – preparatu Kogenate Bayer, 10 – preparatu Octanate, 1 – preparatu Immunate.
- W większości przypadków najbardziej wiarygodne źródło danych spośród dostępnych dowodów naukowych dla danej opcji terapeutycznej stanowiły nierandomizowane próby kliniczne bez grupy kontrolnej. Prace przeprowadzone w reżimie badania randomizowanego dotyczyły jedynie właściwości farmakokinetycznych analizowanych leków, a także porównania profilaktyki względem leczenia doraźnego. Włączone do analizy prace charakteryzowały się zróżnicowaną jakością metodologiczną, ocenianą jako niska do wysokiej w skali dedykowanej próbom obserwacyjnym (od 1 do 7 na 9 możliwych punktów). Populację docelową we wszystkich pracach stanowili pacjenci z wrodzoną hemofilią A, zróżnicowaną pod względem wieku, obecności inhibitora oraz wcześniejszej terapii koncentratami czynnika VIII. Znaczna część badań przeprowadzona została na małych liczebnie próbach. Wielkość dawki dostosowywana była do masy ciała pacjenta, najczęściej z możliwością jej modyfikowania w celu osiągnięcia lepszych efektów zdrowotnych. Pod względem długości okresu obserwacji badania były

zróżnicowane, część dotyczyła podania pojedynczej dawki, w niektórych horyzont czasowy wynosił kilka lat.

Wyniki analizy klinicznej

- Recombine** Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o skuteczności hemostatycznej Recombinate w **profilaktyce długoterminowej**.
- Leczenie doraźne** preparatem Recombinate pozwala uzyskać dobrą lub doskonałą odpowiedź hemostatyczną w 91% interwencji wg opinii badacza oraz w trakcie około 92% interwencji w ocenie pacjenta. Do opanowania większości krwawień (96%) wystarczające było podanie 1 lub 2 iniekcji preparatu.
- W profilaktyce okołozabiegowej** Recombinate pozwalał na uzyskanie odpowiedzi hemostatycznej w stopniu dobrym lub doskonałym w trakcie 98% zabiegów, a jednocześnie zapobiegał nadmiernej utracie krwi (tj. wyższej niż przewidywana dla danego rodzaju zabiegu) podczas 100% procedur.
- Recombine **indukuje tolerancję immunologiczną** u około 85,7% pacjentów, a mediana czasu potrzebnego do uzyskania tego efektu wynosiła 6 miesięcy.
- Działania niepożądane** występowały średnio u 6,8% pacjentów stosujących preparat Rekombinate (6,25 epizodu na pacjenta). Inhibitory występowały u około 10,3% pacjentów. W jednym badaniu odnotowano 9 ciężkich działań niepożądanych przypadających na 69 mln IU Recombinate.
- Kogenate Bayer** Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o skuteczności hemostatycznej Kogenate Bayer w **profilaktyce długoterminowej**. Wskaźnik częstości krwawień wahał się od 0,8 do 4,8 epizodów na rok. Krwawienia dostawowe stanowiły 70% wszystkich epizodów krwotocznych, natomiast najczęstszą przyczyną krwawień były urazy (55%).
- W leczeniu doraźnym** skuteczność hemostatyczną preparatu Kogenate Bayer określono jako doskonałą lub dobrą w przypadku 93% zabiegów.
- W profilaktyce okołozabiegowej** Preparat Kogenate Bayer prowadził do uzyskania doskonałej lub dobrej odpowiedzi hemostatycznej w trakcie 96% procedur, a krwawienia pozabiegowe towarzyszyły 5% wykonanych zabiegów.
- Indukcja tolerancji immunologicznej** została określona jako skuteczna u 67% pacjentów, a mediana czasu do jej osiągnięcia wynosiła 17 miesięcy.
- W trakcie stosowania preparatu Kogenate Bayer **działania niepożądane** występowały u 18% pacjentów (0,9 epizodu na pacjenta), ciężkie działania niepożądane u 5% pacjentów (0,07 epizodu na pacjenta), a ryzyko wystąpienia inhibitora wynosiło ok. 2%.
- Advate** Preparat Advate stosowany w ramach **profilaktyki długoterminowej** prowadzi do uzyskania doskonałej lub dobrej odpowiedzi hemostatycznej u 94% pacjentów. Wskaźnik częstości krwawień wahał się od 0,99 do 6,4 epizodu na rok. Najczęściej

występowały krwawienia dostawowe (51%) i domięśniowe (31%). Najczęstszą przyczynę krwawień stanowiły urazy (45% ogółu zdarzeń).

W leczeniu doraźnym skuteczność hemostatyczną Advate określono jako doskonałą lub dobrą w przypadku 75-100% zabiegów, przy czym w większości badań wskaźnik ten przekraczał 90%. Odsetek pacjentów z co najmniej jedną oceną dobrą lub doskonałą wynosił 97%, natomiast odsetek pacjentów, którzy uzyskiwali wyłącznie odpowiedzi doskonałe lub dobre, oszacowano na 95%. Do opanowania większości zdarzeń (90,1%) wystarczyły 1 lub 2 infuzje Advate.

W profilaktyce okołozabiegowej preparat Advate przyczyniał się do uzyskania doskonałej lub dobrej odpowiedzi hemostatycznej w przypadku zdecydowanej większości procedur (91–100% w zależności od czasu oceny). Zaledwie w przypadku 5% pacjentów utrata krwi była wyższa od przewidywanej.

Indukcja tolerancji immunologicznej została określona jako skuteczna u 72% pacjentów, a mediana czasu do jej osiągnięcia wynosiła około 4 miesiące.

Działania niepożądane odnotowywano u 65% pacjentów (3,8 epizodu na pacjenta) stosujących ten preparat. Odsetek pacjentów z ciężkimi działaniami niepożądanymi wynosił około 6% (0,15 epizodu na pacjenta), natomiast inhibitory występowały u około 1%.

Octanate Octanate stosowany w **profilaktyce długoterminowej** prowadzi do uzyskania doskonałej odpowiedzi hemostatycznej u 99,9% pacjentów.

W leczeniu doraźnym skuteczność hemostatyczną Octanate określono jako doskonałą w przypadku 99,7% epizodów krwawienia.

W profilaktyce okołozabiegowej z zastosowaniem preparatu Octanate odpowiedź hemostatyczną oceniono jako doskonałą w 100% przypadków. Nie zaobserwowano krwawień pooperacyjnych, nie było również konieczności dodatkowych infuzji preparatu.

Indukcja tolerancji immunologicznej została określona jako skuteczna u 79% pacjentów, a średni czas do jej uzyskania wynosił niespełna 3 miesiące.

W trakcie stosowania preparatu Octanate działania niepożądane występowały średnio u 37% pacjentów (4,7 epizodu na pacjenta), ciężkie działania niepożądane średnio u 45% pacjentów (1,46 epizodu na pacjenta), a ryzyko wystąpienia inhibitora wynosiło ok. 6%.

Immunate Nie oceniano skuteczności hemostatycznej **profilaktyki długoterminowej** preparatem Immunate. W okresie trwania profilaktyki krwawienia odnotowano u 45% pacjentów.

W leczeniu doraźnym skuteczność hemostatyczną Immunate oceniono tylko w przypadku krwawień dostawowych. Ocenę doskonałą lub dobrą przyznano w przypadku 96% lub 99% krwawień, w zależności od zastosowanej skali.

W odnalezionym badaniu nie raportowano danych odnośnie skuteczności preparatu Immunate w profilaktyce okołozabiegowej, jak również w indukcji tolerancji immunologicznej.

Działania niepożądane występowały średnio u 41% pacjentów. Spośród wszystkich 78 działań niepożądanych (1,4 epizodu na pacjenta), odnotowano 1 zdarzenie związane z leczeniem oraz 5 zdarzeń o charakterze ciężkim. Nie stwierdzono obecności inhibitora u żadnego z pacjentów. Nie odnotowano żadnego przypadku zgonu.

**Profilaktyka
długoterminowa
vs leczenie
doraźne**

W dwóch badaniach z randomizacją wykazano, że u dzieci z hemofilią typu A profilaktyka długoterminowa w porównaniu z leczeniem doraźnym przyczynia się do redukcji częstości krwawień oraz ryzyka wystąpienia artropatii hemofilowej.

Stosowanie profilaktyki długoterminowej Recombinate lub Advate zamiast leczenia doraźnego przyczynia się do redukcji średniej liczby krwawień przypadających na pacjenta (37,9 vs 82,4; $p < 0,05$), w tym również krwawień dostawowych (5,0 vs 24,9; $p < 0,05$). Zmniejsza także ryzyko wystąpienia artropatii hemofilowej (RR = 2,49 [0,95; 6,51]).

Stosowanie profilaktyki za pomocą Kogenate lub Kogenate Bayer zamiast leczenia doraźnego przyczynia się do redukcji średniej rocznej częstości krwawień przypadających na pacjenta (3,27 vs 17,69; $p < 0,001$), w tym również krwawień dostawowych (0,63 vs 4,89; $p < 0,001$). W grupie otrzymującej profilaktykę mniejszy był również odsetek pacjentów ze zmianami uwidaczniającymi się w obrębie stawów w badaniu metodą rezonansu magnetycznego (7% vs 45%; $p = 0,002$).

**Poszerzona
analiza
bezpieczeństwa**

Wyniki poszerzonej analizy bezpieczeństwa wskazują, że najczęściej występują działania niepożądane o charakterze lokalnym (wysypka, zaczerwienienia, infekcje w miejscu wkłucia) lub leżące u podłoża choroby (krwawienia dostawowe, domięśniowe i inne). Badania obserwacyjne przeprowadzone na dużych próbach wskazują na różnice w kontekście ryzyka infekcji parwowirusem B19 pomiędzy pdFVIII i rFVIII. W jednym badaniu wykazano, że odsetek pacjentów z przeciwciałami anty-B19, otrzymujących preparaty pdFVIII, był istotnie statystycznie wyższy w porównaniu z grupą otrzymującą preparaty rekombinowane (OR = 22,3 [7,9; 62,8]). W innym badaniu wskazano, że w odniesieniu do grupy kontrolnej niestosującej nigdy koncentratów FVIII ryzyko infekcji B19 wzrasta w sposób znamieny statystycznie jedynie w przypadku stosowania pdFVIII (OR = 7,67,6 [3,6; 15,9]; $p < 0,001$), czego nie wykazano w przypadku stosowania wyłącznie rFVIII (OR = 0,8 [0,4; 1,5]).

**Wnioski
końcowe**

W analizie klinicznej wykazano, że wszystkie oceniane preparaty charakteryzują się udowodnioną i zbliżoną skutecznością kliniczną w leczeniu doraźnym krwawień, jak również w profilaktyce okołozabiegowej. W badaniach z randomizacją wykazano, że stosowanie profilaktyki za pomocą rFVIII zamiast leczenia doraźnego przyczynia się do redukcji częstości krwawień oraz ryzyka artropatii hemofilowej. Na podstawie dostępnych danych nie można wykazać różnic pomiędzy poszczególnymi preparatami FVIII. Istnieją natomiast doniesienia z badań obserwacyjnych wskazujące, że czynniki osoczopochodne zwiększają ryzyko wystąpienia infekcji

parwowirusem B19. Nie można zatem wykluczyć, że stosowanie czynników osoczopochodnych może zwiększać również ryzyko wystąpienia innych zakażeń, zwłaszcza czynnikami dotychczas niezidentyfikowanymi, a co za tym idzie takimi, dla których nie ma możliwości prowadzenia badań przesiewowych wśród dawców. Wśród ograniczeń związanych ze stosowaniem czynników osoczopochodnych należy nadmienić również fakt, że konieczność wprowadzenia bardziej zaawansowanych i kosztownych technik oczyszczania osocza, wpływających także na niższy uzysk czynnika krzepnięcia z każdego litra krwi, będą w przyszłości kształtowały ceny czynników osoczopochodnych na poziomie zbliżonym do kosztów terapii rFVIII oraz ograniczały znacznie ich dostępność.

1. WSTĘP

1.1. Cel analizy

Celem analizy była ocena oraz porównanie efektywności klinicznej koncentratu VIII rekombinowanego czynnika krzepnięcia (preparat Recombinate®) w terapii pacjentów z wrodzoną hemofilią typu A względem innych koncentratów czynnika VIII (FVII), zarówno rekombinowanych (rFVIII), jak również osoczopochodnych (pdFVIII).

Analiza została przeprowadzona w oparciu o przegląd systematyczny literatury zgodnie z wytycznymi AOTM. [1]

1.2. Zdefiniowanie problemu decyzyjnego

Hemofilia A jest wrodzoną skazą krwotoczną dziedziczną w sposób recesywny sprzężony z płcią. Spowodowana jest zmniejszeniem aktywności czynnika VIII krzepnięcia krwi (czynnik/globulina antyhemofilowa – AHF) w osoczu.

Zakres analizy określono zgodnie ze schematem PICO (populacja, interwencja, komparator, wyniki/punkty końcowe). Szczegółowe informacje dotyczące schematu przeprowadzenia analizy klinicznej przedstawia Tabela 1.

Tabela 1.
Schemat przeprowadzenia analizy klinicznej

Obszar	Kryteria włączenia
Populacja	Pacjenci w każdym wieku z wrodzoną hemofilią typu A
Interwencja	<u>Rekombinowany czynnik FVIII:</u> • Recombinate
Komparatory	<u>Osoczopochodne czynniki FVIII:</u> • Immunate • Octanate <u>Rekombinowane czynniki FVIII</u> • Kogenate Bayer • Advate

Obszar	Kryteria włączenia
	• ocena skuteczności hemostatycznej (PD, PO, LD) • częstość krwawień (PD, LD) • utrata krwi podczas zabiegu (PO) • liczba krwawień (PD, PO, LD) • liczba pacjentów z krwawieniami (PD, LD) • dawka preparatu (PD, PO, LD) • jakość życia
Punkty końcowe	• poziom inhibitora po zakończeniu ITI • maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI • czas trwania ITI do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej • liczba skutecznych ITI • jakość życia
	• działania niepożądane • ciężkie działania niepożądane • utrata z badania z powodu działań niepożądanych • zgony • obecność inhibitora

PD – profilaktyka długoterminowa, PO – profilaktyka okołozabiegowa; LD – leczenie dorażne

2. PROBLEM ZDROWOTNY

2.1. Definicja i klasyfikacja

Hemofilia A jest wrodzoną skazą krwotoczną dziedziczną w sposób recesywny sprzężony z płcią. Spowodowana jest zmniejszeniem aktywności czynnika VIII krzepnięcia krwi (czynnik/globulina antyhemofilowa – AHF) w osoczu poniżej 50% wartości należnej (< 0,5 j.m.). Klasyfikacja ciężkości przebiegu choroby opiera się na stopniu niedoboru czynnika VIII, wyrażonym jako odsetek normy lub w jednostkach międzynarodowych (1 j.m. to aktywność czynnika VIII w 1 ml prawidłowego świeżego osocza, uzyskanego z krwi zmieszanej w stosunku 9:1 z 3,2% roztworem cytrynianu sodu). Wyniki prawidłowe znajdują się w przedziale 50–150 % lub 0,5–1,5 j.m. W zależności od aktywności czynnika VIII wyróżnia się:

- postać ciężką – aktywność czynnika VIII < 1% normy (< 0,01 j.m./ml),
- postać umiarkowaną – aktywność czynnika VIII 1–5% normy (0,01–0,05 j.m./ml),
- postać łagodną – aktywność czynnika VIII 5–49% normy (0,05–0,5 j.m./ml). [2–4]

2.2. Epidemiologia

Częstość występowania hemofilii A w Polsce wynosi 7/100 000. [3] Jest to schorzenie dotyczące głównie mężczyzn. Ich córki są nosicielkami hemofilii, a synowie zdrowi. Kobiety nosicielki mają 50% prawdopodobieństwa przekazania choroby synom, natomiast możliwość wystąpienia hemofilii u homozygotycznej kobiety jest bardzo mała – ok. 3 przypadki na miliard osób. [2]

Częstość występowania hemofilii w Polsce szacuje się na 1:12 300 mieszkańców. [5] Od 1991 roku prowadzony jest w Polsce krajowy rejestr chorych na hemofilię oraz inne wrodzone skazy krwotoczne. W 2003 roku obejmował on 2269 pacjentów z hemofilią, w tym 1953 osoby z hemofilią A. Aktualizacja danych z rejestru do lipca 2011 roku obejmowała 2605 osób z hemofilią, w tym 2216 osoby z hemofilią typu A oraz 389 osób z hemofilią typu B. Blisko połowa chorych to osoby ze zdiagnozowaną ciężką postacią hemofilii typu A lub B (47% w obydwu przypadkach). Dostępne dane wskazują także, że 7% pacjentów cierpi na hemofilię typu A powikłaną inhibitorem (Tabela 3). [5]

Szczegółowe dane dotyczące zapadalności i chorobowości na HA opisano w Analizie Wpływu na Budżet. [6]. Zgodnie z danymi prezentowanymi w raporcie liczba nowych przypadków na 100 000 noworodków płci męskiej wynosi od 18,5 do 23,1 (Tabela 2).

Tabela 2.
Hemofilia, zapadalność na 100 000 noworodków płci męskiej

Badanie	Państwo	Okres objęty badaniem	Liczba nowych przypadków ^a	Liczba chorych	Zapadalność na 100 000 noworodków płci męskiej		
					A	B	A+B
Bauduer 2002	Francja	1986-2001	5 A, 0 B	39 A, 2 B	18,5	0	18,5
Koumbarelis 1994	Grecja	1952-1976	376 A, 72 B	531	19,3	3,7	23,1
Rosendaal 1990	Holandia	brak danych	brak danych	brak danych	-	-	20,6 ^b
Soucie 1998	USA	1982-1994	-	2 156 A, 589 B	-	-	19,9 ^b

a) liczba noworodków z hemofilią w analizowanym okresie; b) wyznaczone na podstawie chorobowości

Zapadalność na hemofilię A w Polsce w 2009 oszacowana w oparciu o dane z rejestru oraz odnalezione badania epidemiologiczne wynosi 15,8-19,7 na 100 000 noworodków płci męskiej, Maksymalna wartość współczynnika chorobowości na hemofilię A w Polsce oszacowana na podstawie danych z krajowego rejestru w 2004 roku wynosiła 16,0 w grupie wiekowej 20–29 a w 2009 roku wyniosła 15,8 w grupie wiekowej 15–44. [6]

Tabela 3.
Liczba zarejestrowanych chorych na hemofilię w Polsce (dane na 2011 r.) [5]

Rodzaj hemofilii	Liczba chorych (% ogółu chorych)	
	Hemofilia A	Hemofilia B
Ciężka	1037 (47%)	184 (47%)
Umiarkowana	325 (15%)	83 (21%)
Łagodna	698 (31%)	119 (31)
Powikłana inhibitorem	156 (7%)	3 (1%)
Razem	2216 (100%)	389 (100%)

2.3. Etiologia i patogenezą

Czynnik VIII jest syntetyzowany głównie w wątrobie, ale także w nerkach, komórkach śródbłonna i tkance limfatycznej. [4, 7] Jest najmniej stabilnym spośród czynników krzepnięcia. W krwiobiegu występuje w niekowalencyjnym połączeniu z czynnikiem von Willebranda. Zabezpiecza to przed jego przedwczesną degradacją i umożliwia transport do miejsc uszkodzenia śródbłonna naczyniowego. [7] Okres półtrwania czynnika VIII wynosi 12 godzin. Gen dla czynnika VIII krzepnięcia krwi znajduje się na długim ramieniu chromosomu X (Xq28). Najczęstszym defektem, prowadzącym w 45% do rozwoju ciężkiej postaci hemofilii, są duże inwersje i translokacje w obrębie eksonów 1–22. Mutacja ta powstaje prawie wyłącznie w męskich komórkach rozrodczych. [8] Rzadziej występują mutacje

punktowe (85% – zmiany sensu¹, 15% – nonsensowne²) oraz duże i małe delecje lub insercje. W 30–50% przypadków mutacja występuje spontanicznie, a wywiad rodzinny jest ujemny. [3, 9]

Mutacje prowadzą do braku syntezy czynnika VIII, zmniejszenia jego syntezy bądź też do wytwarzania białka nieaktywnego biologicznie. Rzeczywisty niedobór czynnika VIII krzepnięcia krwi występuje u ok. 90% chorych na hemofilię A. Ta odmiana określana jest jako CRM (-) (*cross-reactive material negative*). W pozostałych 10% przypadków za pomocą przeciwciał stwierdza się obecność czynnika VIII, chociaż nie wykazuje on aktywności biologicznej – CRM (+) (*cross-reactive material positive*). [2]

U nosicieli zmutowanego genu najczęściej występuje obniżenie osoczowego poziomu czynnika VIII. W związku z tym, że do prawidłowego krzepnięcia wystarczy 25% aktywności prokoagulacyjnej [4], nie dochodzi u nich do rozwinięcia objawów choroby. Wyjątki dotyczą kobiet z dodatkowymi zaburzeniami chromosomu X (np. zespół Turnera, skrajna lyonizacja³) oraz przypadków odziedziczenia genów hemofilii od obu rodziców. [3]

Proces krzepnięcia krwi można podzielić na hemostazę pierwotną i wtórną. Hemostaza pierwotna polega na adhezji, aktywacji i agregacji płytek krwi, co prowadzi do wytworzenia niestabilnego, wiotkiego czopa hemostatycznego. Pod wpływem wydzielanych miejscowo przez płytki cytokin dochodzi do skurczu uszkodzonego naczynia krwionośnego. Hemostaza wtórna obejmuje kaskadową aktywację kolejnych czynników krzepnięcia krwi, w tym czynnika VIII. Ten ostatni katalizuje przekształcenie fibrynogenu w fibrynę (włóknik), który stabilizuje czop hemostatyczny (Rysunek 1). Objawy hemofilii A wynikają z upośledzenia hemostazy wtórnej. Niedobór czynnika VIII powoduje niedostateczne wytwarzanie trombiny, a tym samym zaburzenie wytwarzania fibryny, co uniemożliwia stabilizację czopa hemostatycznego. Taki skrzep łatwo ulega destrukcji, prowokując nadmierne krwawienie. [3, 9]

¹ Mutacja zmiany sensu – zmiana sekwencji zasad prowadząca do powstania kodonu, który odpowiada za wbudowanie innego aminokwasu w łańcuch polipeptydowy.

² Mutacja nonsensowna – zmiana sekwencji zasad prowadząca do powstania kodonu „stop”, który odpowiada za zakończenie syntezy łańcucha polipeptydowego.

³ Skrajna lyonizacja – losowe wyłączenie prawidłowego chromosomu X z procesu translacji informacji genetycznej; translacji ulega jedynie nieprawidłowy chromosom z mutacją w obrębie genu dla czynnika VIII, co prowadzi do wystąpienia hemofilii A u kobiety.

- końska stopa – krwiak w mięśniu brzuchatym łydki. [4, 9]

Charakterystyczne dla wszystkich postaci hemofilii A jest przedłużające się, obfite krwawienie występujące po ekstrakcji zęba, resekcji migdałków czy jakimkolwiek zabiegu operacyjnym w przypadku niezastosowania profilaktycznego, okołozabiegowego leczenia hemostatycznego. W razie niepodjęcia leczenia prowadzą one w szybkim czasie do wykrwawienia i zgonu. [2, 4, 9]

U pacjentów z hemofilią często pojawia się krwiomocz, z reguły bez żadnej patologii stwierdzonej w układzie moczowym. Zwykle ma on charakter samoograniczający się [4], chociaż w przypadku dużego nasilenia wywołuje uporczywy ból okolicy lędźwiowej i może prowadzić do klinicznie istotnej niedokrwistości. [9]

U osób z hemofilią mogą również wystąpić krwawienia do innych narządów lub tkanek, najczęściej przy współistnieniu innych schorzeń. Krwawienie z górnego odcinka przewodu pokarmowego zwykle związane jest z chorobą wrzodową żołądka lub dwunastnicy, a także krwotocznym zapaleniem błony śluzowej żołądka. Chorzy z wieloletnim przebiegiem hemofilii, zainfekowani wirusem zapalenia wątroby typu C, mogą również krwawić z żyłaków przełyku lub dna żołądka (w związku z przebudową marską wątroby i wzrostem ciśnienia w układzie żyły wrotnej). [9]

Najbardziej niebezpieczne są dla chorych krwawienia do jamy ustno-gardłowej i centralnego systemu nerwowego. Krwawienie do tylnej ściany gardła i dna jamy ustnej grozi asfiksją [3], może wymagać intubacji w trybie pilnym bądź wykonania tracheostomii celem utrzymania drożności dróg oddechowych. [4, 9] Krwawienie śródczaszkowe występuje u ok. 5% chorych i jest obarczone wysoką śmiertelnością. Nie musi go poprzedzać uraz i może przebiegać bez charakterystycznych dla krwawienia śródczaszkowego objawów neurologicznych. [2–4, 8]

Tabela 4.
Objawy występujące w poszczególnych postaciach hemofilii A

Postać hemofilii	Główne objawy
Ciężka	• samoistne krwawienia do stawów, artropatia, • samoistne krwawienia podskórne i domięśniowe, • nadmierne krwawienia po urazach, wypadkach, ekstrakcji zęba, zabiegach chirurgicznych.
Umiarkowana	• krwotoki do stawów po niewielkich urazach, rzadko artropatia, • krwawienia podskórne i domięśniowe po niewielkich urazach, • nadmierne krwawienia po urazach, wypadkach, ekstrakcji zęba, zabiegach chirurgicznych.
Łagodna	• nadmierne krwawienia po urazach, wypadkach, ekstrakcji zęba, zabiegach chirurgicznych.

2.5. Rozpoznanie

Podejrzenie hemofilii nasuwają objawy skazy krwotocznej i dodatni wywiad rodzinny, dotyczący zwłaszcza rodziny matki chorego. W pierwszej kolejności należy wykonać przesiewowe testy hemostazy:

- liczba płytek krwi (PLT),
- czas krwawienia (BT),
- czas protrombinowy (PT),
- czas częściowej tromboplastyny po aktywacji (APTT),
- czas trombinowy (TT) lub stężenie fibrynogenu. [3, 4, 9]

W hemofilii liczba płytek krwi (PLT) i czas protrombinowy (PT) pozostają w normie, podczas gdy wydłużeniu ulega czas częściowej tromboplastyny po aktywacji (APTT). [2–4, 9]

Tabela 5.
Wyniki badań przesiewowych hemostazy w diagnostyce różnicowej skaz krwotocznych [2, 9]

Skaza krwotoczna	PLT	BT	PT	APTT	TT
Zdrowy	N	N	N	N	N
Hemofilia A i B	N	N	N	↑ lub N*	N
Choroba von Willebranda	N lub ↓	N lub ↑	N	N lub ↑	N
Trombocytopatia	N lub ↓	N lub ↑	N	N	N

N – wartości w granicach normy.

*Wartość APTT może utrzymywać się w granicach normy u chorych z łagodną postacią hemofilii, gdy poziom czynnika VIII (lub IX w hemofilii B) wynosi > 30% wartości należnej.

Celem postawienia ostatecznego rozpoznania nieodzowne jest wykonanie testów laboratoryjnych oceniających aktywność czynnika VIII w osoczu. [2–4, 9] Do oznaczenia prokoagulacyjnej aktywności czynnika VIII (VIII:C) najczęściej wykorzystywana jest metoda jednostopniowa, oparta na pomiarze APTT lub rzadziej metoda dwustopniowa, w której stosuje się substrat chromogenny. [3, 9] Po rozpoczęciu leczenia substytucyjnego preparatem czynnika VIII badania te powtarza się celem monitorowania jego skuteczności. W przeciwieństwie do hemofilii B, rozpoznanie hemofilii A może być postawione już u noworodka, jako że poziom czynnika VIII jest taki sam w okresie noworodkowym, jak i w wieku dorosłym. [9]

U nosicieli hemofilii również wykonuje się oznaczenie VIII:C, należy jednak pamiętać, że prawidłowa aktywność czynnika VIII nie wyklucza nosicielstwa. Prawdopodobieństwo nosicielstwa można oszacować poprzez porównanie aktywności czynnika VIII z zawartością antygeny czynnika von Willebranda (AWF Ag) w osoczu. Jeżeli stosunek VIII:C/AWF Ag jest mniejszy niż 0,7, prawdopodobieństwo nosicielstwa wynosi 80%. [11] Powyższa metoda nie jest dokładna, dlatego każda potencjalna nosicielka powinna mieć możliwość wykonania badań genetycznych, które wykazują nosicielstwo z prawdopodobieństwem 95%. [9]

2.6. Leczenie

Pomimo intensywnych, wieloletnich badań nad leczeniem przyczynowym hemofilii, w dalszym ciągu pozostaje ona schorzeniem nieuleczalnym. Podstawą terapii jest suplementacja niedoborowego czynnika i hamowanie fibrylizy, a więc postępowanie objawowe, które dzieli się na profilaktykę oraz leczenie doraźne:

Profilaktyka polega na uzupełnianiu czynnika VIII, co ma zapobiegać wystąpieniu krwawienia. Wyróżnia się następujące rodzaje profilaktyki:

- profilaktykę pierwotną: regularne podawanie koncentratu czynnika VIII rozpoczęte przed lub po pierwszym epizodzie krwawienia dostawowego; obejmuje okres od 2 r.ż. co najmniej do czasu zakończenia wzrastania kośćca (prewencja artropatii),
- profilaktykę wtórną: regularne podawanie koncentratu czynnika VIII po wystąpieniu ≥ 2 epizodów krwawienia dostawowego; obejmuje okres po 2 r.ż. do co najmniej 18 r.ż. (zmniejsza tempo postępowania artropatii),
- profilaktykę krótkoterminową: regularne podawanie koncentratu czynnika VIII u chorego z artropatią hemofilową przez okres od kilku tygodni do kilku miesięcy; hamuje powtarzające się krwawienia do określonego stawu, zapobiega krwawieniom dostawowym w trakcie fizjoterapii,
- profilaktykę okołoperacyjną: podawanie koncentratu czynnika VIII przed zabiegiem operacyjnym, stosowane do czasu wygojenia rany (prewencja krwawień okołoperacyjnych).

Leczenie doraźne polega na podaży czynnika VIII w trakcie aktywnego krwawienia w celu jego zahamowania. [2–4, 9]

Celem nadrzędnym w postępowaniu u chorych na hemofilię A (zwłaszcza, gdy poziom czynnika VIII spada $\leq 1\%$) jest zapobieganie krwawieniom spontanicznym w obrębie mięśni i stawów, zwalczanie ostrych masywnych krwawień, a także utrzymywanie skutecznej hemostazy w trakcie procedur inwazyjnych. Schemat postępowania powinien być uzależniony od objawów i stanu klinicznego pacjenta, a nie tylko od poziomu aktywności czynnika VIII w osoczu. Krwawienia wywołujące silne dolegliwości bólowe oraz będące zagrożeniem życia lub zdrowia wymagają hospitalizacji, natomiast większość wylewów do stawów i mięśni oraz profilaktyka pierwotna, wtórna i krótkoterminowa mogą być prowadzone w warunkach domowych. [8]

U pacjentów z hemofilią typu A należy unikać leków upośledzających funkcję płytek krwi, jak np. kwas acetylosalicylowy, a także wstrzyknąć domięśniowych. [3]

W profilaktyce i leczeniu krwawień stosuje się:

- liofilizowane osoczo pochodne koncentraty czynnika VIII (pdFVIII) – wytwarzane z ludzkiego osocza pobranego od tysięcy dawców, oczyszczane w toku produkcji i poddawane procedurom inaktywacji/eliminacji wirusów (przed wprowadzeniem tej procedury były one źródłem zakażenia HBV, HCV oraz HIV), zwykle zawierają domieszkę czynnika von Willebranda; podanie 1 j.m. pdFVIII powoduje wzrost aktywności czynnika VIII w osoczu o 1,5–2% normy, okres półtrwania w osoczu wynosi 8–12 godzin i warunkuje częstość podawania, profilaktyczne podawanie pdFVIII w ilości 25–40 j.m./kg m.c. 3 razy w tygodniu chroni przed rozwojem ciężkiej artropatii [3, 9],
- liofilizowane rekombinowane koncentraty czynnika VIII (rFVIII) – dostępne na rynku preparaty 1, 2 i 3 generacji (Tabela 6) wytwarzane są metodami inżynierii genetycznej, do komórek ssaków zostaje wprowadzony gen dla VIII czynnika krzepnięcia i podlega on kolejno procesom transkrypcji i translacji; uwalniany do podłoża czynnik jest oczyszczany metodami immunochromatograficznymi i stabilizowany za pomocą związków białka lub cukru; najnowsze rFVIII 3 generacji są wytwarzane na podłożach niezawierających białek ludzkich ani zwierzęcych, a do ich stabilizacji również nie są stosowane preparaty ludzkiej albuminy, co eliminuje ryzyko immunizacji i odpowiedzi alergicznej; podobnie jak pdFVIII, rFVIII są poddawane procesowi inaktywacji/eliminacji wirusów (choć nie zanotowano żadnego przypadku przeniesienia infekcji wirusowych poprzez iniekcje tych preparatów); dawkę ustala się wg wzoru [8]:

$$\text{Dawka (j.m.)} = \text{pożądane zwiększenie aktywności czynnika VIII w osoczu biorcy (\%)} \times \text{masa ciała (kg)} \times 0,5$$
- desmopresynę – pochodna hormonu antydiuretycznego (ADH) jest lekiem z wyboru w łagodnej hemofilii A (powoduje przejściowe zwiększenie poziomu czynnika VIII i czynnika von Willebranda w krążeniu poprzez stymulację ich uwalniania z komórek śródbłonka, wyczerpanie śródbłonkowych rezerw następuje w trakcie 5–7 dni), podawana dożylnie w dawce 0,3 µg/kg m.c. powoduje od 2- do 5-krotne zwiększenie aktywności czynnika VIII w osoczu [3, 9],
- leki antyfibrynolityczne – kwas epsilon-aminokapronowy (EACA) i kwas traneksamowy (TA): stosowane dożylnie lub doustnie poprzez stabilizację skrzepu hamują krwawienia śluzówkowe z jamy ustnej, jamy nosogardłowej, przewodu pokarmowego, a także u nosicieli hemofilii – z dróg rodnych; wykazujący silniejsze działanie i obecnie częściej stosowany TA podaje się w dawce 15 mg/kg m.c. co 8 godzin (bez względu na drogę podania) [3, 9],
- środki hemostatyczne o miejscowym działaniu – gąbka żelatynowa, odwodniona celuloza, regenerowana utleniona celuloza, drobnowłóknikowy kolagen, klej fibrynowy, trombina, żele płytkowe; są one stosowane w chirurgii ogólnej, ortopedii, a także w stomatologii; ich działanie opiera się na wytworzeniu rusztowania dla powstającego skrzepu i niewielkim mechanicznym ucisku rany [8],

- fizykoterapię – ćwiczenia izometryczne, bierne i czynne powinny być wdrożone jak najszybciej po ustąpieniu ostrych objawów; zapewniają one utrzymanie prawidłowej ruchomości czynnej i biernej stawów, zapobiegają osłabieniu siły mięśniowej i pomagają w utrzymaniu ich prawidłowego napięcia [10],
- zabiegi ortopedyczne – obejmują procedury doraźne, jak np. punkcja ostrego krwiaka, nieoperacyjna stabilizacja stawów poprzez okresowe unieruchomienie w szynach gipsowych bądź specjalnych stabilizatorach, a także, u chorych z poważnymi zmianami stawowymi, u których inne metody lecznicze zawodzą, procedury inwazyjne, np. synowektomię czy artroplastykę. [10, 12]

Tabela 6.
Charakterystyka preparatów rekombinowanych czynnika VIII

Generacja	Nazwy preparatów	Obecność ludzkich i/lub zwierzęcych białek w medium komórkowym	Obecność ludzkich i/lub zwierzęcych białek w ostatecznym produkcie	Stabilizator dla rFVIII
Pierwsza	Recombine, Kogenate, Helixate	TAK	TAK	Albumina ludzka
Druga	ReFacto, Kogenate Bayer/FS (Helixate Nexgen/ FS)	NIE	TAK	Sukroza
Trzecia	Advate	NIE	NIE	Trehaloza

2.7. Powikłania hemofilii typu A

U pacjentów z hemofilią może dojść do rozwoju różnorodnych powikłań, które mogą być zarówno następstwem samej choroby (np. artropatia, niedokrwistość), jak również konsekwencją leczenia (transmisja wirusów, powstanie inhibitora dla czynnika VIII).

Wytwarzanie inhibitora czynnika VIII

Szacuje się, że inhibitor pojawia się u 30–52% [13] chorych na hemofilię A stosujących egzogenny czynnik VIII. Prowadzi do dezaktywacji egzogenego czynnika VIII uniemożliwiając tym samym skuteczne leczenie i profilaktykę krwawień. Nie wykazano zależności pomiędzy obecnością przeciwciał a rodzajem stosowanego koncentratu czynnika VIII [9, 13, 14], natomiast udowodniono związek produkcji inhibitora z pewnymi defektami genetycznymi w obrębie genu dla czynnika VIII (ryzyko wzrasta w przypadku inwersji w obrębie 22 intronu, dużych delecji oraz mutacji nonsensownych), a także większe prawdopodobieństwo jego wystąpienia u pacjentów rasy czarnej oraz u chorujących na ciężką postać hemofilii. [13] W zależności od siły odpowiedzi odpornościowej

na podawany czynnik VIII inhibitory zostały podzielone na silne – o wysokim mianie (≥ 5 BU/ml) i słabe – o niskim mianie (< 5 BU/ml), a pacjenci odpowiednio na silnie i słabo reagujących na antygen. [8]

Nadrzędnym celem postępowania u pacjentów z hemofilią A powikłaną inhibitorami jest trwała eliminacja inhibitora (indukcja immunotolerancji) i doraźne hamowanie krwawień. Pierwszy z nich osiąga się poprzez przeprowadzenie indukcji tolerancji immunologicznej (ITI), która opiera się na uzyskaniu tolerancji immunologicznej poprzez regularne wlewy czynnika VIII w dawkach zależnych od czynników prognostycznych osiągnięcia stanu tolerancji odpornościowej. Korzystne czynniki prognostyczne to: poziom inhibitora bezpośrednio przed rozpoczęciem ITI poniżej 10 BU/ml, maksymalne miano historyczne inhibitora poniżej 200 BU/ml oraz odstęp czasowy pomiędzy wykryciem inhibitora a rozpoczęciem ITI krótszy niż 5 lat. Do niekorzystnych czynników prognostycznych zalicza się: miano inhibitora przed rozpoczęciem ITI przekraczające 10 BU/ml, maksymalne miano historyczne powyżej 200 BU/ml oraz czas od wykrycia inhibitora do rozpoczęcia ITI przekraczający 5 lat. U pacjentów z niekorzystnymi czynnikami prognostycznymi zaleca się stosowanie wyższych dawek czynnika VIII. Za skuteczną uznaje się ITI, która prowadzi do osiągnięcia czasu biologicznego półtrwania czynnika VIII przekraczającego 6 godzin, odzyskania czynnika VIII powyżej 66% przewidywanej wartości oraz do spadku miana inhibitora poniżej 0,6 BU/ml. [8] Ponadto 2 kolejne ekspozycje na czynnik VIII muszą przebiegać bez narastania miana inhibitora. Doraźne leczenie epizodów krwawienia w przypadku inhibitora o niskim mianie (< 5 BU/ml, słabego) opiera się na stosowaniu koncentratu czynnika VIII w większych dawkach. Jeżeli miano inhibitora przekracza 5 BU/ml (inhibitor silny), zalecaną interwencją jest koncentrat aktywowanych czynników zespołu protrombiny (FEIBA) w dawce 50–100 j./kg m.c. co 8–12 godzin lub rekombinowany aktywowany czynnik VII (VIIa) w dawce 90 $\mu\text{g}/\text{kg}$ m.c. co 2 godziny do uzyskania prawidłowej hemostazy. [3, 9]

Artropatia

Artropatia jest najczęstszą przyczyną kalectwa u dorosłych chorych na hemofilię w Polsce. [3, 4] Powtarzające się wylewy do stawów prowadzą do przewlekłego zapalenia błony maziowej, a w konsekwencji do nieodwracalnego zniszczenia struktur chrzęstnych i kostnych stawu. Równolegle do destrukcji stawu przebiegają intensywne procesy włóknienia, które przyczyniają się do deformacji i ograniczenia ruchomości. W konsekwencji mięśnie odpowiedzialne za ruch w stawie ulegają zanikowi. [8]

Zakażenia wirusowe

Zakażenia wirusowe związane są ze stosowaniem preparatów krwiopochodnych. Obecnie ryzyko rozwinienia zakażeń HBV, HCV czy HIV jest znikome w związku procesem inaktywacji/eliminacji wirusów. [3, 9, 12]

3. WYTYCZNE POSTĘPOWANIA W LECZENIU HEMOFILII TYPU A

W celu określenia standardów postępowania w leczeniu pacjentów z hemofilią typu A dokonano niesystematycznego przeszukania literatury, ukierunkowanego na identyfikację wytycznych opracowanych przez polskie oraz zagraniczne towarzystwa publikujące we wskazanym obszarze tematycznym. Łącznie zidentyfikowano 5 dokumentów, w tym zalecenia opracowane przez:

- Polskie Towarzystwo Hematologów oraz Transfuzjologów (PTHT) z 2008 r. [15]
- World Federation of Hemophilia (WFH) z 2005 r. [16]
- United Kingdom Hemophilia Center Doctors organization (UKHCDO) z 2008 oraz 2010 r. [17, 18]
- Australian Haemophilia Centres Directors Organization (AHCDO) we współpracy z australijskim Ministerstwem Zdrowia oraz australijską agencją HTA (AHTA) z 2006 r. [19]

3.1. Zalecenia PTHT 2008

Zgodnie z zaleceniami sformułowanymi przez PTHT w profilaktyce oraz leczeniu krwawień u pacjentów z hemofilią A należy wdrożyć terapię substytucyjną, polegającą na uzupełnieniu niedoboru czynnika krzepnięcia. W tym celu podaje się koncentraty czynnika VIII, wystawione na działanie skutecznych procedur inaktywacji wirusów.

Wytyczne jako opcję pierwszego wyboru wskazują na rekombinowane czynniki krzepnięcia, w uzasadnieniu takiego stanowiska podając potencjalnie mniejsze ryzyko przeniesienia czynników zakaźnych – w tym także patogenów dotąd niepoznanych. Zalecenie to dotyczy zwłaszcza dzieci oraz wszystkich pacjentów, u których nie wykryto obecności HCV, HBV oraz HIV. Jedynie w wybranych przypadkach bardziej korzystna może być substytucja koncentratami zawierającymi czynnik von Willebranda (osoczopochodnymi), jednakże decyzję o zastosowaniu takich preparatów powinien podejmować klinicysta z dużym doświadczeniem w leczeniu hemofilii. Niepoddane procedurom inaktywacji wirusów świeże osocze oraz krioprecypitat nie powinny być stosowane w terapii substytucyjnej, z wyjątkiem nagłych sytuacji, w których inne, oczyszczone preparaty nie są dostępne.

Zgodnie z zaleceniami PTHT desmopresyna stanowi lek z wyboru tylko u chorych z łagodną postacią hemofilii. W przypadku braku wystarczającej odpowiedzi na leczenie, a także w przypadku istnienia przeciwwskazań do zastosowania desmopresyny, należy włączyć terapię substytucyjną.

Stosowanie leków wspomagających, wśród których wymienione zostały leki antyfibrynolityczne oraz leki hemostatyczne o działaniu miejscowym, rekomendowane jest wyłącznie w wybranych sytuacjach klinicznych.

Przy wyborze strategii postępowania u każdego pacjenta należy dążyć do wdrożenia regularnej profilaktyki substytucyjnej, szczególnie u osób poniżej 18 r.ż (profilaktyka pierwotna).

3.2. Zalecenia WFH 2005

Zgodnie z zaleceniami sformułowanymi przez WFH w 2005 r., podstawowym celem postępowania z chorymi na hemofilię jest rutynowe wdrażanie profilaktyki substytucyjnej. Leczenie doraźne należy podejmować w momencie wystąpienia epizodu krwotocznego, nie później niż do 2 godz. od momentu jego rozpoznania.

Podstawową grupę leków rekomendowanych w profilaktyce i leczeniu krwawień stanowią koncentraty czynników krzepnięcia. Świeżo mrożone osocze oraz krioprecypitaty należy stosować wyłącznie, wtedy gdy koncentraty czynników krzepnięcia nie są dostępne. Desmopresyna z kolei jest lekiem nieefektywnym w terapii ciężkiej postaci hemofilii. Zastosowanie znajduje natomiast w leczeniu krwawień u kobiet będących nosicielkami genu hemofilii.

Wytyczne WFH nie wyodrębniają opcji preferowanej spośród rekombinowanych oraz osoczopochodnych czynników krzepnięcia, uznając, że ostateczny wybór preparatu powinien zostać podjęty w oparciu o lokalne standardy postępowania. Zasygnalizowano jednak, iż pomimo wysoce rozwiniętych technik oczyszczania ludzkiego osocza, pewne typy patogenów są wciąż relatywnie odporne na eliminację (parwovirus B19) lub niewykrywalne na etapach skriningu pobranego osocza (wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba).

3.3. Zalecenia AHCDO 2006

Zgodnie z zaleceniami opracowanymi w 2006 r. przez AHCDO oraz AHTA na potrzeby australijskiego Ministerstwa Zdrowia, za podstawowe podejście terapeutyczne uznaje się leczenie substytucyjne dostępnymi na rynku koncentratami czynnika FVIII. Desmopresynę można rozważyć u pacjentów z łagodną lub umiarkowaną postacią choroby.

Regularne stosowanie terapii substytucyjnej należy rozpocząć dopiero po wystąpieniu pierwszego epizodu krwotocznego. Wdrażanie profilaktyki na etapie zdiagnozowania choroby nie jest rekomendowane ze względu na prawdopodobieństwo wzrostu ryzyka wystąpienia inhibitora.

Terapię z wyboru stanowią rekombinowane preparaty czynnika VIII, bez względu na cel ich zastosowania (tj. profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie na żądanie).

3.4. Zalecenia UKHCDO 2008 i 2010

Wytyczne UKHCDO opracowane zostały w dwóch dokumentach. Zalecenia opublikowane w 2008 r. skupiają się na wyborze odpowiedniej opcji terapeutycznej w profilaktyce i leczeniu krwawień u pacjentów z hemofilią. Z kolei w dokumencie wydanym w 2010 r. sformułowano najważniejsze zalecenia z zakresu doboru strategii postępowania.

W grupie preparatów znajdujących zastosowanie w leczeniu hemofilii lekami z wyboru, rekomendowanymi przez UKHCDO, są rekombinowane czynniki krzepnięcia. Koncentraty te powinny być stosowane u wszystkich pacjentów z wrodzoną hemofilią, ze szczególnym uwzględnieniem grup bez wcześniejszej ekspozycji na czynniki osoczopochodne.

Leczenie profilaktyczne należy rozpocząć niezwłocznie u wszystkich dzieci ze zdiagnozowaną ciężką postacią choroby. U pozostałych pacjentów regularną terapię substytucyjną należy zaimplementować w momencie wystąpienia drugiego krwawienia dostawowego lub ostrego krwawienia do tkanek miękkich.

3.5. Podsumowanie

Większość wytycznych jako leki z wyboru w terapii pacjentów z hemofilią wskazuje rekombinowane preparaty czynnika FVIII. Wyjątek stanowią wytyczne WFH, które nie wyodrębniają opcji preferowanej, pozostawiając ostateczną decyzję uwarunkowaniom lokalnym, przy czym wskazują na potencjalne ryzyko transmisji czynników zakaźnych w przypadku stosowania preparatów osoczopochodnych, pomimo wysoko rozwiniętej technologii ich oczyszczania.

Świeżo mrożone osocze oraz krioprecypitaty nie są zalecane w leczeniu niedoboru cz. FVIII, chyba że inne preparaty nie są w danym momencie dostępne.

Strategia postępowania powinna opierać się na regularnym podawaniu preparatów substytucyjnych, szczególnie u dzieci. Regularną profilaktykę należy rozpocząć po 1. lub 2. epizodzie krwotocznym (Tabela 7).

Tabela 7.
Podsumowanie najważniejszych zaleceń postępowania w profilaktyce i leczeniu krwawień u pacjentów z hemofilią

Obszar zaleceń	Zalecenia	Dokument
Koncentraty cz. FVIII	Rekomendowane stosowanie rekombinowanych cz. FVIII , szczególnie u pacjentów bez wcześniejszej ekspozycji na osoczopochodne koncentraty oraz u pacjentów niezainfekowanych HBV, HCV i HIV.	PTHT, UKHCDO, AHDO
DDAVP	Opcjonalnie u pacjentów z łagodną lub umiarkowaną postacią choroby. Opcja z wyboru w łagodnej postaci HA, o ile odpowiedź jest satysfakcjonująca.	WFH, PTHT

Obszar zaleceń	Zalecenia	Dokument
Inne leki	Leki antyfibrynolityczne i miejscowe leki hemostatyczne rekomendowane są pomocniczo w wybranych sytuacjach klinicznych.	PTHT
Strategia terapeutyczna	Rekomendowane jest regularne stosowanie terapii substytucyjnej, najczęściej po wystąpieniu 1-2 wcześniejszych epizodów krwotocznych.	PTHT, UKHCDO, AHCDO, WFH

4. AKTUALNA PRAKTYKA W POLSCE

Aktualną praktykę kliniczną w terapii hemofilii przedstawiono w oparciu o wyniki badania przeprowadzonego przez ██████████ na zlecenie Baxter Polska Sp. z o.o.

██████████
██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

██████████
██████████
██████████

██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

██████████
██████████
██████████
██████████
██████████

██████████
██████████

Tabela 8.

[REDACTED]		
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]				
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

5. UZASADNIENIE WYBORU KOMPARATORÓW

Zgodnie z wytycznymi Agencji Oceny Technologii Medycznych selekcja komparatorów, z jakimi należy porównać ocenianą interwencję, powinna odbywać się w oparciu o standardy i wytyczne postępowania klinicznego, z zawężeniem do technologii najczęściej stosowanych i najsukuteczniejszych. Ponadto wybrane komparatory powinny odpowiadać warunkom polskim. [1]

W profilaktyce oraz leczeniu doraźnych epizodów krwotocznych stosowane są:

- liofilizowane **osoczopochodne koncentraty** czynnika VIII,
- liofilizowane **rekombinowane koncentraty** czynnika VIII,
- **desmopresyna**,
- **leki antyfibrynolityczne**,
- **środki hemostatyczne**, takie jak: gąbka żelatynowa, odwodniona celuloza, regenerowana utleniona celuloza, drobnowłóknikowy kolagen, klej fibrynowy, trombina, żele płytkowe.

Obecnie złotym standardem postępowania w terapii hemofilii jest substytucyjne podawanie koncentratów czynnika VIII. Stosowanie świeżo mrożonego osocza czy krioprecypitatu, które nie są poddawane właściwym procesom inaktywacji wirusów, jest nierekomendowane. Desmopresyna z kolei jest lekiem nieskutecznym w terapii ciężkiej postaci hemofilii. Opcjonalnie można ją rozważyć w przypadku hemofilii łagodnej lub umiarkowanej. Pozostałe leki wymieniane są w grupie tzw. „preparatów wspomagających” właściwe leczenie i wykorzystywane są w wybranych sytuacjach, głównie w celu osiągnięcia lokalnej hemostazy. Z tego względu pulę potencjalnych komparatorów zawężono w pierwszej kolejności do koncentratów czynników krzepnięcia.

Spośród nich grupę leków preferowanych przez wytyczne stanowią rekombinowane czynniki krzepnięcia. Szczególnie dzieci, osoby niezainfekowane (HCV, HBV, HIV) lub niewystawione wcześniej na działanie czynników osoczopochodnych powinny otrzymać w pierwszej kolejności produkty pozbawione osocza ludzkiego.

Pomimo zaleceń wytycznych praktyki klinicznej w Polsce nadal dominują czynniki osoczopochodne, co w dużej mierze wynika ze sposobu ich finansowania (zakup centralny w przetargach publicznych). Przeprowadzone w 2011 r. badanie ankietowe wykazało, że w tej grupie produktów najczęściej stosowanym lekiem jest Immunate, drugim w kolejności natomiast Octanate. [20, 21] Również dane z przetargów na rok 2011 wskazują, że największy udział stanowi Immunate. [22–24]

Wyniki badania ankietowego wykazały, że w grupie czynników rekombinowanych do produktów najczęściej stosowanych w warunkach polskich, poza Recombinate, należą Kogenate Bayer (sprzedawany również pod nazwą Helixate Nexgen) oraz Advate. Zdecydowanie najrzadziej

stosowanym preparatem spośród czynników rekombinowanych jest ReFacto, który stosowało 0,97% dorosłych pacjentów z hemofilią umiarkowaną.

W świetle powyższych danych uznano, że w ramach analizy klinicznej preparat Recombinate należy porównać w pierwszej kolejności z najczęściej stosowanymi w Polsce czynnikami osoczopochodnymi (komparatory podstawowe), natomiast jako komparatory dodatkowe wybrano dwa preparaty rekombinowane, również kierując się częstością ich stosowania w Polsce (Tabela 10).

Tabela 10.
Podsumowanie uzasadnienia wyboru komparatorów

Grupa leków	Produkt leczniczy	Uzasadnienie wyboru komparatora
Osoczopochodne koncentraty FVIII	Immunate	Najczęściej stosowane w rzeczywistej praktyce klinicznej w Polsce
	Octanate	
Rekombinowane koncentraty FVIII	Kogenate Bayer	Zgodnie z zaleceniami praktyki klinicznej stanowią terapię z wyboru, najczęściej stosowane spośród rekombinowanych czynników VIII w Polsce
	Advate	

W przeprowadzonym badaniu ankietowani lekarze wskazali, że stosowanie preparatu Refacto w Polsce było dotychczas sporadyczne i ograniczone wyłącznie do doraźnego leczenia krwawień u pacjentów z umiarkowaną postacią hemofilii typu A. Ze względu na niskie rozpowszechnienie uznano, że preparat Refacto w warunkach polskich nie spełnia kryterium komparatora dla analiz HTA.

6. CHARAKTERYSTYKA INTERWENCJI I KOMPARATORÓW

6.1. Recombinate

Recombine jest koncentratem ludzkiego rekombinowanego VIII czynnika krzepnięcia krwi (rFVIII) pierwszej generacji. [25–27] Czynniki VIII jest wytwarzany w oparciu o technologię inżynierii genetycznej przez komórki jajnika chomika chińskiego. Uzyskany FVIII jest cząsteczką pełnej długości. [27] Preparat następnie poddawany jest procesowi oczyszczania, polegającym na zastosowaniu metod chromatografii immunopowinowactwa (z wykorzystaniem monoklonalnych przeciwciał mysich) oraz dwukrotnej chromatografii wymiany jonowej. Preparat nie przechodzi osobnego etapu inaktywacji wirusów. [25, 26] Zawiera śladowe ilości przeciwciał mysich, białek i DNA pochodzącego z linii komórkowej jajnika chomika chińskiego. W związku z procesem oczyszczania koncentrat zawiera znikome ilości stabilizującego czynnika von Willebranda, dlatego w celu stabilizacji cząsteczki FVIII zawieszony jest w roztworze ludzkiej pasteryzowanej albuminy. [25–27]

Grupa farmakoterapeutyczna: Ludzki rekombinowany czynnik VIII, kod ATC: B02BD

Rejestracja: Recombinate był pierwszym rekombinowanym czynnikiem VIII dopuszczonym do obrotu. W Stanach Zjednoczonych został zarejestrowany dnia: 10.12.1992 roku. [28] Podmiotem odpowiedzialnym jest Baxter Healthcare Corporation. Numer pozwolenia na dopuszczenie do obrotu w Stanach Zjednoczonych 103375/0. [28] W Polsce lek został dopuszczony do obrotu na podstawie pozwoleń nr: 14216 (250 IU), 14217 (500 IU) oraz 14218 (1000 IU).

Mechanizm działania: FVIII jest nieenzymatycznym kofaktorem w wewnątrzpochodnym układzie krzepnięcia krwi. W obecności fosfolipidów i jonów wapnia przyspiesza aktywację czynnika X przez czynnik IXa. Po podaniu Recombinate następuje zwiększenie aktywności prokoagulacyjnej czynnika VIII w osoczu, co czasowo może korygować zaburzenia krzepnięcia u chorych na hemofilię A. [29]

Wskazania do stosowania: Leczenie i profilaktyka krwawień u pacjentów z hemofilią A (wrodzony niedobór czynnika VIII krzepnięcia krwi).

Preparat zawiera jedynie śladowe ilości czynnika von Willebranda, dlatego nie jest wskazany w chorobie von Willebranda. [30]

Dawkowanie i sposób podania: preparat do podawania dożylnego. Pojedyncza dawka preparatu jest dobierana w taki sposób, aby bezpośrednio po infuzji uzyskać docelową wartość czynnika VIII w osoczu. Zarówno poziom docelowy, jak i czas stosowania (liczba infuzji) uzależnione są od stanu klinicznego (Tabela 11). [27, 30]

Tabela 11.
Zalecane dawkowanie Recombinate [30]

Krwawienie		
Stopień krwawienia	Wymagany szczytowy poziom FVIII w osoczu po infuzji (wyrażony jako % IU/dL)	Częstość infuzji
Wczesne krwawienie śródstawowe lub krwawienie do mięśnia lub krwawienie ze śluzówek jamy ustnej	20–40	Infuzje co 12–24 godziny przez 1–3 dni do ustąpienia krwawienia (bolesności) lub wyleczenia.
Bardziej nasilone krwawienie śródstawowe, domięśniowe lub duży krwiak	30–60	Infuzje co 12–24 godziny zwykle przez ≥ 3 dni do ustąpienia dolegliwości (ból, ograniczenie aktywności).
Krwawienia zagrażające życiu, tj. po urazie głowy, w obrębie gardła, ciężkie krwawienie w obrębie jamy brzusznej	60–100	Infuzje powtarzane co 12–24 godziny aż do ustąpienia zagrożenia życia.
Zabiegi		
Rodzaj zabiegu	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % IU/dL)	Częstość infuzji
Mała chirurgia, w tym ekstrakcja zęba	60–80	Jedna infuzja + doustne leki antyfibrynolityczne podczas interwencji trwających ≤ 1 godz. są wystarczające w 70% przypadków.
Duży zabieg	80–100 (przed i po zabiegu)	Powtarzane infuzje co 8–24 godziny, w zależności od stanu pacjenta.

Przeciwwskazania: nadwrażliwość na substancję czynną, a także na białka mysie, chomika lub wołowe. [30]

Działania niepożądane: możliwe działania niepożądane po zastosowaniu preparatu Recombinate:

- reakcje alergiczne wynikające z nadwrażliwości (pokrzywka, świąd, obrzęk naczyniowy, hipotensja, ostre zaburzenia oddechowe),
- zaburzenia ze strony przewodu pokarmowego (nudności, wymioty),
- infekcje/infestacje,
- zaburzenia ze strony tkanki łącznej, w tym kostnej i mięśniowej (ból kończyn),
- zaburzenia ze strony układu nerwowego (zawroty głowy, drżenie, utrata przytomności, ból głowy, parestezje),
- zaburzenia ze strony układu oddechowego, klatki piersiowej, śródpiersia (ból gardła i krtani, duszność, kaszel),
- zaburzenia ze strony skóry i tkanki podskórnej (wzmoczona potliwość, świąd, wysypka grudkowa),
- zaburzenia naczyniowe (krwawienie z nosa, rumień na twarzy, krwiak, hipotensja, bladość, ochłodzenie dystalnych części kończyn),

- zaburzenia ze strony układu krwionośnego i limfatycznego (wytworzenie inhibitora dla czynnika VIII),
- inne (dreszcze, zmęczenie, złe samopoczucie, gorączka, reakcje miejscowe w miejscu wkłucia). [30]

6.2. Kogenate Bayer

Kogenate Bayer, sprzedawany na rynkach pozaeuropejskich pod nazwą Kogenate FS, jest koncentratem ludzkiego rekombinowanego VIII czynnika krzepnięcia krwi, należącym do II generacji czynników krzepnięcia. Wytwarzany jest przez zmodyfikowane za pomocą inżynierii genetycznej komórki nerki chomika (Baby Hamster Kidney Cells). Proces oczyszczania obejmuje metody chromatograficzne, takie jak chromatografia jonowymienna oraz chromatografia immunopowinowactwa, a także etap inaktywacji wirusów przez rozpuszczalnik/detergent. Podczas początkowych etapów produkcji wykorzystuje się roztwory zawierające białka osocze pochodzenia ludzkiego oraz rekombinowaną insulinę. Nie stosuje się natomiast odczynników zawierających białka zwierzęce. Na etapie oczyszczania oraz na późniejszych etapach produkcji nie stosuje się żadnych odczynników zawierających białka pochodzenia ludzkiego czy zwierzęcego. Czynniki VIII jest zawieszony w roztworze dwucukru (sacharozy). [31]

Grupa farmakoterapeutyczna: ludzki rekombinowany czynnik VIII, kod ATC: B02BD02.

Rejestracja: Kogenate Bayer dopuszczono do obrotu na terenie całej Unii Europejskiej dnia 04.08.2000 roku [32], a w Stanach Zjednoczonych 26.06.2000 roku. [33] Podmiotem odpowiedzialnym jest firma Bayer Healthcare Corporation.

Mechanizm działania: substancją czynną preparatu jest octocog alfa (rFVIII), czyli nieenzymatyczny kofaktor w wewnątrzpochodnym układzie krzepnięcia krwi. W obecności fosfolipidów i jonów wapnia przyspiesza aktywację czynnika X przez czynnik IXa. Po podaniu Kogenate Bayer następuje zwiększenie aktywności prokoagulacyjnej czynnika VIII w osoczu, co czasowo pozwala skorygować zaburzenia krzepnięcia u chorych na hemofilię A. [32, 34]

Wskazania do stosowania: leczenie i profilaktyka krwawień, a także profilaktyka przedoperacyjna u pacjentów z wrodzoną hemofilią A. [31, 32] U dzieci bez wcześniejszego uszkodzenia stawów również jako rutynowa profilaktyka zmniejszająca ryzyko ich uszkodzenia. [31]

Preparat nie zawiera czynnika von Willebranda, dlatego nie jest wskazany w chorobie von Willebranda. [31, 32]

Dawkowanie i sposób podania: preparat do podawania dożylnego. Pojedyncza dawka preparatu jest dobierana w taki sposób, aby bezpośrednio po infuzji uzyskać docelową wartość czynnika VIII

w osoczu. Zarówno poziom docelowy, jak i czas stosowania (liczba infuzji) uzależnione są od stanu klinicznego (Tabela 12). [32]

Tabela 12.
Zalecane dawkowanie Kogenate Bayer [32]

Krwawienie		
Stopień krwawienia	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % IU/dL)	Częstość infuzji
Wczesne krwawienie śródstawowe, krwawienie do mięśnia lub ze śluzówek jamy ustnej	20–40	Powtarzane co 12–24 godziny przez co najmniej 1 dzień, do ustąpienia krwawienia (bolesności) lub wyleczenia.
Bardziej nasilone krwawienie śródstawowe, domięśniowe lub duży krwiak	30–60	Powtarzane co 12–24 godziny przez 3–4 dni lub więcej do ustąpienia dolegliwości (ból, ograniczenia aktywności).
Krwawienia zagrażające życiu, tj. po urazie głowy, w obrębie gardła, ciężkie krwawienie w obrębie jamy brzusznej	60–100	Infuzje powtarzane co 8–24 godziny, aż do ustąpienia zagrożenia życia.
Zabiegi		
Rodzaj zabiegu	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % IU/dL)	Częstość infuzji
Mała chirurgia, w tym ekstrakcja zęba	30–60	Co 24 godziny przez co najmniej 1 dzień, do wyleczenia pacjenta.
Duży zabieg	80–100 (przed i po zabiegu)	Dożylnie w bolusie: Infuzje powtarzane co 8–24 godziny do prawidłowego wygojenia rany, później kontynuacja terapii co najmniej przez kolejne 7 dni (utrzymywanie aktywności FVIII na poziomie 30–60%). We wlewie dożylnym ciągłym: Podniesienie aktywności czynnika VIII w okresie przedoperacyjnym, a następnie kontynuacja terapii wlewnym dożylnym ciągłym z dostosowaniem dawki do dziennego klirensu pacjenta oraz pożądanego poziomu czynnika VIII przez co najmniej 7 dni.

Przeciwwskazania: nadwrażliwość na substancję czynną lub substancje pomocnicze, a także na białka mysie lub chomika. [31, 32]

Działania niepożądane: możliwe działania niepożądane po zastosowaniu preparatu Kogenate Bayer:

- tworzenie się przeciwciał neutralizujących przeważnie u pacjentów wcześniej nieleczonych lub minimalnie leczonych,

- zaburzenia układu immunologicznego dotyczące skóry (pokrzywka, świąd, wysypka, hipotensja, zaburzenia oddechowe) lub ogólnoustrojowe (w tym jedna reakcja anafilaktyczna, nudności, nieprawidłowe ciśnienie krwi, zawroty głowy),
- zaburzenia i dolegliwości w miejscu podania (np. stan zapalny, ból), w tym związane ze stosowaniem cewnika dożylnego (np. infekcje),
- zaburzenia ze strony skóry i tkanki podskórnej (wysypka, pokrzywka, świąd),
- gorączka. [31, 32, 34]

6.3. Advate

Advate jest koncentratem ludzkiego rekombinowanego VIII czynnika krzepnięcia krwi (rFVIII) trzeciej generacji. [25–27] Czynniki VIII jest wytwarzany w oparciu o technologię inżynierii genetycznej przez komórki jajnika chomika chińskiego. Uzyskany FVIII jest cząsteczką pełnej długości. [27] Preparat następnie poddawany jest procesowi oczyszczania, który polega na zastosowaniu metod chromatografii immunopowinowactwa oraz dwukrotnej chromatografii wymiany, a także wprowadzeniu etapu inaktywacji wirusów przez rozpuszczalnik detergnet. [25–27] Cały proces wytwarzania Advate odbywa się bez użycia białek pochodzenia ludzkiego czy zwierzęcego. Czynniki VIII jest zawieszony w roztworze dwucukru (trehalozy). [25, 27]

Grupa farmakoterapeutyczna: ludzki rekombinowany czynniki VIII, kod ATC: B02BD02. [31]

Rejestracja: Advate dopuszczono do obrotu na terenie całej Unii Europejskiej w dniu 02.03.2004 r., [35] natomiast w Stanach Zjednoczonych w dniu 25.07.2003 r. [28, 36] Podmiotem odpowiedzialnym za dystrybucję leku jest firma Baxter Healthcare Corporation.

Mechanizm działania: substancją czynną preparatu jest octocog alfa (rFVIII), będący nieenzymatycznym kofaktorem w wewnątrzpochoydnym układzie krzepnięcia krwi. W obecności fosfolipidów i jonów wapnia przyspiesza aktywację czynnika X przez czynniki IXa. Po podaniu Advate następuje zwiększenie aktywności prokoagulacyjnej czynnika VIII w osoczu, co czasowo pozwala korygować zaburzenia krzepnięcia u chorych na hemofilię A. [35]

Wskazania do stosowania: leczenie i profilaktyka krwawień u pacjentów z wrodzoną hemofilią A.

Preparat zawiera jedynie śladowe ilości czynnika von Willebranda, dlatego nie jest wskazany w chorobie von Willebranda. [35]

Dawkowanie i sposób podania: preparat do podawania dożylnego. Pojedyncza dawka preparatu jest dobierana w taki sposób, aby bezpośrednio po infuzji uzyskać docelową wartość czynnika VIII w osoczu. Zarówno poziom docelowy, jak i czas stosowania (liczba infuzji) uzależnione są od stanu klinicznego (Tabela 13). [35]

Tabela 13.
Zalecane dawkowanie Advate [35]

Krwawienie		
Stopień krwawienia	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % IU/dL)	Częstość infuzji
Wczesne krwawienie śródstawowe, krwawienie do mięśnia lub ze śluzówek jamy ustnej	20–40	Infuzje co 12–24 godziny (8–24 u pacjentów <6 r.ż.) przez co najmniej 1 dzień do ustąpienia krwawienia (bolesności).
Bardziej nasilone krwawienie śródstawowe, domięśniowe lub duży krwiak	30–60	Powtarzane co 12–24 godziny (8–24 u pacjentów <6 r.ż.) infuzje przez 3–4 dni lub dłużej, aż do ustąpienia dolegliwości (ból, ograniczenia aktywności).
Krwawienia zagrażające życiu, tj. po urazie głowy, w obrębie gardła, ciężkie krwawienie w obrębie jamy brzusznej	60–100	Infuzje powtarzane co 12–24 (8–24 u pacjentów <6 r.ż.) godziny aż do ustąpienia zagrożenia życia.
Zabiegi		
Rodzaj zabiegu	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % lub IU/dL)	Częstość infuzji
Mała chirurgia, w tym ekstrakcja zęba	30–60	Co 24 godziny (12–24 u pacjentów <6 r.ż.) przez co najmniej 1 dzień, dopóki nie dojdzie do wygojenia.
Duży zabieg	80–100 (przed i po zabiegu)	Powtarzać wstrzyknięcia co 8–24 godziny (6–24 u pacjentów <6 r.ż.) do prawidłowego wygojenia rany, później kontynuacja terapii co najmniej przez kolejne 7 dni (utrzymywanie aktywności FVIII na poziomie 30–60% (IU/dL).

Przeciwwskazania: nadwrażliwość na substancję czynną, a także na białka mysie lub chomika. [35]

Działania niepożądane: możliwe po zastosowaniu preparatu Advate:

- zakażenia i zarażenia pasożytnicze (grypa, zapalenie krtani, zapalenie naczyń chłonnych),
- zaburzenia układu immunologicznego (reakcja anafilaktyczna, nadwrażliwość),
- zaburzenia skórne i podskórne (świąd, wysypka, wzmożona potliwość, pieluszkowe zapalenie skóry),
- zaburzenia ogólne i stany w miejscu podania (gorączka, obrzęk kończyn, ból w klatce piersiowej, dreszcze, nieprawidłowe samopoczucie, zmęczenie, złe samopoczucie),
- zapalenie oka,
- zaburzenia naczyń (krewiak, uderzenia gorąca, błądność),
- zaburzenia ze strony układu nerwowego (zaburzenia smaku, bóle głowy, migrena, zawroty głowy, upośledzenie pamięci, dreszcze),
- zaburzenia ze strony przewodu pokarmowego (biegunka, nudności, wymioty, ból w górnej części brzucha),

- urazy, zatrucia i komplikacje po zabiegach (powikłania pozabiegowe, krwotok pozabiegowy, reakcja w miejscu zabiegu),
- nieprawidłowe wyniki badań laboratoryjnych: (obecność przeciwciał anti-FVIII, podwyższony poziom ALT, obniżenie poziomu FVIII, obniżenie hematokrytu). [35]

6.4. Octanate

Octanate, sprzedawany również jako Emoclot D.I na rynku włoskim i portugalskim oraz Octavi SD Optimum na rynku brazylijskim, jest koncentratem wysokooczyszczzonego osoczonego ludzkiego VIII czynnika krzepnięcia krwi. [37, 38] Obecny w preparacie czynnik VIII występuje w postaci związanej z czynnikiem von Willebranda, co zapewnia jego stabilność. [39] W celu zapobiegania przenoszeniu patogenów z dawcy osocza wykorzystanego do uzyskania preparatu stosuje się standardowe procedury, obejmujące selekcję dawców, a także badania przesiewowe pod kątem obecności markerów świadczących o infekcji zarówno pobieranych porcji osocza, jak i całej uzyskanej jego puli. W trakcie produkcji preparat poddawany jest również dwóm etapom inaktywacji/usuwania wirusów. Pierwszy etap to inaktywacja metodą rozpuszczalnik/detergent, drugi natomiast ma miejsce w końcowej fazie produkcji i polega na suchej obróbce termicznej. Bezpieczeństwo preparatu pozwalają zachować również inne etapy produkcji, takie jak precypitacja w obecności wodorotlenku glinu czy chromatografia jonowymienna. [38, 39]

Grupa farmakoterapeutyczna: ludzki osoczowy czynnik VIII, kod ATC: B02BD02.

Rejestracja: Octanate dopuszczono do obrotu po raz pierwszy w Niemczech w sierpniu 1998 roku. [39] Na terenie Polski podmiotem odpowiedzialnym za dystrybucję leku jest Octapharma Ltd., który uzyskał pozwolenie na dopuszczenie do obrotu na terenie Polski w grudniu 2010 roku (nr pozwolenia 17548 dla opakowania 50 j.m./ml oraz 17549 dla opakowania 100 j.m./ml). [40]

Mechanizm działania: substancją czynną preparatu jest ludzki osoczowy czynnik VIII, stanowiący nieenzymatyczny kofaktor w wewnątrzpochoicznym układzie krzepnięcia krwi. W obecności fosfolipidów i jonów wapnia przyspiesza aktywację czynnika X przez czynnik IXa. Po podaniu Octanate następuje zwiększenie aktywności prokoagulacyjnej czynnika VIII w osoczu, co czasowo pozwala korygować zaburzenia krzepnięcia u chorych na hemofilię A. [37]

Wskazania do stosowania: leczenie i profilaktyka krwawień u pacjentów z wrodzoną hemofilią A. [37, 38]

Preparat nie zawiera czynnika von Willebranda w ilościach aktywnych farmakologicznie, dlatego też nie jest wskazany w chorobie von Willebranda. [37]

Dawkowanie i sposób podania: preparat do podawania dożylnego. Pojedyncza dawka preparatu jest dobierana w taki sposób, aby bezpośrednio po infuzji uzyskać docelową wartość czynnika VIII

w osoczu. Zarówno poziom docelowy, jak i czas stosowania (liczba infuzji) uzależnione są od stanu klinicznego (Tabela 14). [37, 38]

Tabela 14.
Zalecane dawkowanie Octanate [37, 38]

Krwawienie		
Stopień krwawienia	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % lub IU/dL)	Częstość infuzji
Wczesne krwawienie śródstawowe, krwawienie do mięśnia lub ze śluzówek jamy ustnej	20–40	Powtarzane co 12–24 godziny przez co najmniej 1 dzień infuzje, do ustąpienia krwawienia (bolesności) lub wygojenia rany.
Bardziej nasilone krwawienie śródstawowe, domięśniowe lub duży krwiak	30–60	Powtarzane co 12–24 godziny infuzje przez 3–4 dni lub dłużej, aż do ustąpienia dolegliwości (ból, ograniczenia aktywności).
Krwawienia zagrażające życiu	60–100	Infuzje powtarzane co 8–24 godziny, aż do ustąpienia zagrożenia życia.
Zabiegi		
Rodzaj zabiegu	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % lub IU/dL)	Częstość infuzji
Mała chirurgia, w tym ekstrakcja zęba	30–60	Co 24 godziny przez co najmniej 1 dzień, do wygojenia rany.
Duży zabieg	80–100 (przed i po zabiegu)	Infuzje powtarzane co 8–24 godziny do prawidłowego wygojenia rany, później kontynuacja terapii co najmniej przez kolejne 7 dni (utrzymywanie aktywności FVIII na poziomie 30–60%).

Przeciwwskazania: nadwrażliwość na substancję czynną lub substancje pomocnicze. [37]

Działania niepożądane: możliwe działania niepożądane po zastosowaniu preparatu Octanate:

- reakcje alergiczne (np. obrzęk naczynioruchowy, pieczenie i klucie w miejscu wstrzyknięcia, dreszcze, uderzenia gorąca, uogólniona pokrzywka, ból głowy, pokrzywka, niedociśnienie tętnicze, senność, nudności, niepokój, tachykardia, uczucie ucisku w klatce piersiowej, mrowienie, wymioty),
- zaburzenia ze strony układu krwionośnego i limfatycznego (powstawanie inhibitora czynnika VIII),
- gorączka. [37, 38]

6.5. Immunate

Immunate jest koncentratem osocznego ludzkiego VIII czynnika krzepnięcia krwi o wysokim stopniu czystości uzyskanym metodami chromatograficznymi. W trakcie produkcji preparat poddawany jest również inaktywacji wirusów metodą rozpuszczalnik/detergent. Obecny w preparacie czynnik VIII występuje w postaci związanej z czynnikiem von Willebranda, co zapewnia jego stabilność. W celu zapewnienia bezpieczeństwa podczas produkcji stosuje się standardowe procedury obejmujące ścisłą selekcję dawców, warunki przechowywania oraz kompleksowe badania zebranego osocza. [41]

Grupa farmakoterapeutyczna: ludzki osoczowy czynnik VIII, kod ATC: B02BD02.

Rejestracja: w Polsce lek został zarejestrowany w marcu 2006 roku. Numery pozwoleń dla poszczególnych dawek to: 12150 (250 IU); 12154 (500 IU) oraz 12151 (1000 IU). Podmiotem odpowiedzialnym za dystrybucję leku jest firma Baxter Healthcare. [42]

Mechanizm działania: substancją czynną preparatu jest ludzki osoczowy czynnik VIII, będący nieenzymatycznym kofaktorem w wewnątrzpochodnym układzie krzepnięcia krwi. W obecności fosfolipidów i jonów wapnia przyspiesza aktywację czynnika X przez czynnik IXa. Po podaniu preparatu Immunate następuje zwiększenie aktywności prokoagulacyjnej czynnika VIII w osoczu, co czasowo może korygować zaburzenia krzepnięcia u chorych na hemofilię A. [41]

Wskazania do stosowania: leczenie i profilaktyka krwawień u pacjentów z wrodzonym (hemofilią A) lub nabytym niedoborem czynnika VIII. [41] Leczenie krwawień u pacjentów z chorobą von Willebranda z niedoborem czynnika VIII, jeśli przeznaczone do leczenia zespołu von Willebranda skuteczne preparaty osoczowe nie są dostępne. [41]

Dawkowanie i sposób podania: preparat do podawania dożylnego. Pojedyncza dawka preparatu jest dobierana w taki sposób, aby bezpośrednio po infuzji uzyskać docelową wartość czynnika VIII w osoczu. Zarówno poziom docelowy, jak i czas stosowania (liczba infuzji) uzależnione są od stanu klinicznego (Tabela 15). [41]

Tabela 15.
Zalecane dawkowanie Immunate [41]

Krwawienie		
Stopień krwawienia	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % IU/dL)	Częstość infuzji
Wczesne krwawienie śródstawowe, krwawienie do mięśnia lub ze śluzówek jamy ustnej	20–40	Powtarzane co 12–24 godziny przez co najmniej 1 dzień infuzje, do ustąpienia krwawienia (bolesności) lub wygojenia.
Bardziej nasilone krwawienie śródstawowe, domięśniowe lub duży krwiak	30–60	Powtarzane co 12–24 godziny infuzje przez 3–4 dni lub dłużej, aż do ustąpienia dolegliwości (ból, ograniczenia aktywności).
Krwawienia zagrażające życiu	60–100	Infuzje powtarzane co 8–24 godziny, aż do ustąpienia zagrożenia życia.
Zabiegi		
Rodzaj zabiegu	Wymagany szczytowy poziom FVIII we krwi po infuzji (wyrażony jako % IU/dL)	Częstość infuzji
Mała chirurgia, w tym ekstrakcja zęba	30–60	Co 24 godziny przez co najmniej 1 dzień, do wygojenia.
Duży zabieg	80–100 (przed i po zabiegu)	Infuzje powtarzane co 8–24 godziny do prawidłowego wygojenia rany, później kontynuacja terapii co najmniej przez kolejne 7 dni (utrzymywanie aktywności FVIII na poziomie 30–80%).

Przeciwwskazania: nadwrażliwość na substancję czynną lub substancje pomocnicze. [41]

Działania niepożądane: możliwe działania niepożądane po zastosowaniu preparatu Immunate:

- reakcje alergiczne lub nadwrażliwości (np. obrzęk naczynioruchowy, uczucie pieczenia i klucia w miejscu wstrzyknięcia, dreszcze, napadowe zaczerwienienia twarzy, uogólniona pokrzywka, ból głowy, wysypka, spadek ciśnienia krwi, senność, nudności, niepokój ruchowy, tachykardia, uczucie ucisku w klatce piersiowej, uczucie mrowienia, wymioty, świszczący oddech),
 - zaburzenia ze strony układu krwionośnego i limfatycznego (powstawanie inhibitora czynnika VIII, zaburzenia krzepnięcia),
 - zaburzenia ze strony układu nerwowego (zawroty głowy),
 - zaburzenia ze strony przewodu pokarmowego (nudności),
 - zaburzenia skóry i tkanki podskórnej (świąd, wysypka, wysypka rumieniowata, wysypka grudkowata, pokrzywka, neurodermit, rumień, wykwity),
 - zaburzenia ze strony tkanki łącznej, w tym kostnej i mięśniowej (bóle mięśni),
 - inne (duszność, gorączka dreszcze, zapalenie spojówek, kołatanie serca, kaszel),
 - u pacjentów z grupą krwi A, B lub AB po podaniu dużej dawki może wystąpić hemoliza.
- [41]

7. METODYKA

7.1. Schemat przeprowadzenia analizy efektywności klinicznej

Analiza kliniczna została przeprowadzona w oparciu o wyniki pierwotnych i wtórnych badań klinicznych, odnalezionych w ramach przeglądu systematycznego wykonanego wg poniższego schematu:

- określenie kryteriów włączenia i wykluczenia badań klinicznych do/z analizy,
- opracowanie strategii wyszukiwania doniesień naukowych,
- przeszukanie źródeł informacji medycznej,
- selekcja pierwotnych badań klinicznych w oparciu o kryteria włączenia do analizy,
- odnalezienie pełnych tekstów doniesień naukowych potencjalnie przydatnych w analizie klinicznej,
- ocena istotności statystycznej i klinicznej wyników badań włączonych do analizy,
- ocena homogeniczności badań klinicznych,
- przedstawienie wyników i opracowanie wniosków.

7.2. Kryteria włączenia

Do analizy włączone zostały badania kliniczne spełniające kryteria dotyczące populacji, interwencji, metodyki, uwzględniające przynajmniej jeden z wymienionych poniżej punktów końcowych oraz niespełniające żadnego z kryteriów wykluczenia.

7.2.1. Kryteria włączenia badań do analizy

Populacja docelowa

- pacjenci bez względu na wiek z wrodzoną hemofilią typu A

Oceniana interwencja

- Recombinate

Komparatory

Kogenate Bayer (Kogenate FS / Helixate Nexgen)

Advate

Octanate (Emoclot DI oraz Octavi SD Optimum)

Immunate

inne koncentraty czynnika VIII (w przypadku dostępnych danych dla bezpośredniego porównania z Recombinate)

Poszukiwano prac oceniających skuteczności i/lub bezpieczeństwo powyższych interwencji w profilaktyce długoterminowej (obejmującej łącznie profilaktykę pierwszo- i/lub drugorzędową), profilaktyce okołozabiegowej, leczeniu doraźnym oraz indukcji tolerancji immunologicznej. W pierwszej kolejności wyszukiwanie ukierunkowano na identyfikację badań bezpośrednio porównujących Recombinate z wybranymi komparatorami. Przewidując ograniczenia ilościowe takich badań, do analizy klinicznej włączano także prace bez grup kontrolnych dla wszystkich ocenianych w niniejszym dokumencie interwencji, a także badania, w których Recombinate porównywano z innymi niż zdefiniowane w rozdz. 5 komparatorami.

Punkty końcowe

- ocena skuteczności hemostatycznej przez pacjenta
- częstość krwawień
- liczba krwawień
- liczba pacjentów z krwawieniami
- dawka preparatu
- utrata krwi podczas zabiegu
- poziom inhibitora po zakończeniu ITI
- maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI
- czas trwania ITI do osiągnięcia tolerancji
- liczba skutecznych ITI
- jakość życia
- działania niepożądane ogółem
- obecność przeciwciał
- zgony
- ciężkie działania niepożądane ogółem
- utrata z powodu działań niepożądanych

Metodyka badań klinicznych

- randomizowane badania kliniczne z zaślepieniem lub bez zaślepienia
- badania nierandomizowane z grupą kontrolną
- badania nierandomizowane bez grupy kontrolnej (w tym opisy serii i pojedynczych przypadków)

7.2.2. Kryteria wykluczenia

- badania niespełniające kryteriów włączenia wymienionych w Rozdz. 7.2.1
- badania opublikowane w języku innym niż angielski, francuski, niemiecki lub polski
- badania, w których nie podano nazwy zastosowanego FVIII
- badania, w których stosowano różne FVIII, bez podania osobnych wyników dla każdego preparatu

7.3. Wyszukiwanie badań klinicznych

Wyszukiwanie badań klinicznych przeprowadzono w oparciu o szczegółowy protokół opracowany przed rozpoczęciem prac w ramach przeglądu systematycznego. Uwzględniono w nim kryteria włączenia badań do przeglądu, strategię wyszukiwania, sposób selekcji badań oraz planowaną metodykę przeprowadzenia analizy i syntezy danych.

7.3.1. Strategia wyszukiwania

W pierwszym etapie wyszukiwania doniesień naukowych przeprowadzono przegląd elektronicznych baz informacji medycznej z zastosowaniem słów kluczowych odpowiadających populacji oraz interwencji (Tabela 16). Nie zawężano wyszukiwania do słów kluczowych dotyczących punktów końcowych, co pozwoliło uzyskać strategię wyszukiwania o wysokiej czułości, obejmującą wszystkie punkty końcowe zarówno odnoszące się do skuteczności, jak również do bezpieczeństwa, w tym także do:

- rzadkich zdarzeń niepożądanych,
- ciężkich zdarzeń niepożądanych,
- efektywności rzeczywistej i eksperymentalnej.

Odpowiednie słowa kluczowe połączono operatorami logicznymi, uzyskując strategię wyszukiwania, którą wykorzystano do przeszukania najważniejszych baz informacji medycznej.

Strategia wyszukiwania została zaprojektowana iteracyjnie przez jednego analityka (JM), dokonującego kolejnych prób i korekt wyszukiwania celem identyfikacji właściwych słów kluczowych, które następnie wykorzystano do zaprojektowania ostatecznej wersji strategii wyszukiwania. Przy projektowaniu strategii wyszukiwania korzystano również z wcześniejszej wersji dokumentu. [43]

Ostateczne przeszukanie baz danych w oparciu o ustaloną strategię przeprowadziła jedna osoba (JM). Poprawność przeprowadzonego wyszukiwania (poprawność zapisu słów kluczowych, zasadność użycia operatorów logicznych itd.) została następnie potwierdzona przez drugiego analityka (JS).

Ostatniego przeszukania baz w ramach aktualizacji dokonano 17 stycznia 2012 roku. Wyniki przedstawiono w Aneksie (załącznik do dokumentu głównego).

Tabela 16.
Słowa kluczowe zastosowane w strategii wyszukiwania

Obszar znaczeniowy	Słowa kluczowe
Populacja	haemophilia, congenital, heredit*, inherit*, blood coagulation disorders, blood coagulation disorder, blood clotting disorders, blood clotting disorder, blood disorders, blood disorder, blood disease, coagulation factor VIII deficiency, coagulation factor 8 deficiency, haemophilias, hemophilias, hemophilia
Interwencje	rhf 8, rhf8, rhf viii, rhfviii, recombinant human factor VIII protein, recombinant human factor 8 protein, recombinant antihemophilic human factor 8, recombinant antihemophilic human factor VIII., recombine advate, octocog alfa, B02BD02, kogenate, helixate, immunate, octanate, emoclot, octavi, plasma derived factor VIII, plasma derived factor 8, plasma derived human factor 8 protein, plasma-derived human factor VIII protein, pdhf 8, pdhf viii, pdfviii, pdf8
Typ badania	Nie stosowano ograniczeń do typu badania
Punkty końcowe	Nie stosowano ograniczeń do punktów końcowych – pozwala to na wyszukanie w bazach informacji medycznej danych o możliwie wszystkich działaniach niepożądanych, również ciężkich, rzadkich oraz takich, których nie sposób przewidzieć przed przeprowadzeniem analizy.

7.3.2. Przeszukane elektroniczne bazy informacji medycznej

W celu identyfikacji publikacji odpowiadających problemowi zdrowotnemu przeprowadzono przeszukanie źródeł informacji zgodnie z zaleceniami zawartymi w wytycznych Agencji Oceny Technologii Medycznych. [1]

W celu odnalezienia doniesień naukowych, które mogły spełniać kryteria włączenia do przeglądu systematycznego, korzystano z:

- elektronicznych baz informacji medycznej, do których zaimplementowano strategię wyszukiwania,
- referencji odnalezionych doniesień naukowych,
- doniesień z konferencji naukowych,
- rejestrów badań klinicznych,
- konsultacji z Zamawiającym.

Przeszukano następujące źródła informacji medycznej w celu odnalezienia badań klinicznych pierwotnych oraz wtórnych (przeglądy systematyczne, metaanalizy, raporty HTA):

- MEDLINE (przez PubMed),
- EMBASE,
- Biomed Central (przez Pubmed),

- The Cochrane Library:
CENTRAL (The Cochrane Central Register of Controlled Trials),
The Cochrane Database of Systematic Reviews,
- DARE (Database of Abstract of Review of Effects),
- Center for Reviews and Dissemination,
- Rejestry badań klinicznych (Clinical Trial Register),
- Strony internetowe agencji zrzeszonych w INAHTA (szczegółowy wykaz stron wraz z wynikami wyszukiwania podano w Aneksie),
- Strony internetowe wybranych agencji rządowych (FDA, EMEA).

Ostatniego przeszukania baz dokonano w dniach 17–18 stycznia 2012 roku. Wyniki wyszukiwania zamieszczono w Aneksie, stanowiącym załącznik do dokumentu głównego.

7.3.3. Selekcja odnalezionych publikacji

Na wszystkich etapach selekcja dokonywana była niezależnie przez co najmniej dwóch analityków (BG, AG, AL, JM, JS, MP). Weryfikacja na poziomie abstraktów i tytułów (etap I) odbywała się w ten sposób, że do dalszego etapu włączano wszystkie doniesienia uznane za przydatne przynajmniej przez jednego z nich. W przypadku niezgodności opinii w trakcie weryfikacji badań w oparciu o pełne teksty doniesień (etap II), ostateczne stanowisko uzgadniano w drodze konsensusu lub korzystano z pomocy trzeciego eksperta – niezwiązanego bezpośrednio z pracami nad analizą. Do przeglądu kwalifikowano również badania zidentyfikowane na etapie tworzenia wcześniejszej wersji dokumentu. [43]

W analizie skuteczności i bezpieczeństwa wykorzystano publikacje z najwyższego dostępnego poziomu klasyfikacji (zgodnie z zasadą *best available evidence*).

7.3.4. Charakterystyka i ocena wiarygodności badań klinicznych

Ocenę wiarygodności badań RCT przeprowadzono przy wykorzystaniu skali Jadad dla badań randomizowanych, według której współczynnik wiarygodności może przyjmować wartości całkowite w granicach od 0 do 5 punktów, stanowiąc sumę punktów przyznanych w zależności od spełnienia następujących kryteriów:

- obecności i prawidłowości metody randomizacji,
- obecności i prawidłowości metody zaślepienia,
- utraty pacjentów z badania i okresu obserwacji.

Przyjęta skala oceny wiarygodności badań różnicuje publikacje w zależności od ich prawidłowego zaplanowania i przeprowadzenia, zapewniając obiektywność i precyzję uzyskanych wyników.

Randomizacja i zaślepienie pozwalają na eliminację lub istotne zmniejszenie roli potencjalnych czynników zakłócających (wiek, płeć, zaawansowanie choroby, schorzenia współistniejące, ocena kliniczna i zachowanie lekarza badającego itp.). Podanie pełnych informacji o utracie pacjentów z okresu obserwacji umożliwia zastosowanie analizy ITT (*intention-to-treat*). Zapobiega to potencjalnym odchyleniom wyników poprzez nieuzasadnione wykluczanie pacjentów z badania na skutek świadomego bądź nieświadomego działania osób przeprowadzających badanie.

W przypadku badań obserwacyjnych wytyczne AOTM z 2009 roku zalecają stosowanie skali The Newcastle-Ottawa Scale (NOS), jednakże jest to narzędzie przeznaczone do oceny wiarygodności badań kohortowych i kliniczno-kontrolnych. Większość badań włączonych do niniejszego przeglądu to opisy serii przypadków, dla których skala NOS nie jest odpowiednia, dlatego zdecydowano się na wykorzystanie innej skali, przeznaczonej do oceny serii przypadków, która dostępna jest na stronie internetowej NICE. [44] Skalę tę poddano modyfikacji, w wyniku której uwzględnia ona następujące kryteria:

1. Czy badanie było wieloośrodkowe?
2. Czy cel badania (hipoteza) był jasno określony?
3. Czy kryteria włączenia/wykluczenia były jasno sformułowane
4. Czy podano jasną definicję punktów końcowych?
5. Czy badanie było prospektywne?
6. Czy napisano, że rekrutacja odbywała się w sposób konsekwentny?
7. Czy jasno przedstawiono najważniejsze wyniki badania?
8. Czy przedstawiono wyniki dotyczące działań niepożądanych?
9. Czy badanie miało grupę kontrolną?

Ocena wiarygodności badań nierandomizowanych została przeprowadzona przy pomocy formularza przedstawionego w Aneksie (załącznik do dokumentu głównego).

Każde badanie scharakteryzowano pod względem:

- charakterystyki populacji (liczebność, wiek, płeć, ciężkość choroby, odsetka pacjentów z obecnością inhibitora, częstości krwawień),
- rodzaju interwencji w grupie badanej oraz kontrolnej (dawka, sposób podania, kointerwencje),
- okresu interwencji i obserwacji,
- analizowanych w badaniu parametrów,
- metodyki badania:

rodzaju badania (równoległe/skrzyżowane, zaślepienie, ukrycie kodu alokacji, testowana hipoteza wyjściowa, pierwotne/wtórne, prospektywne/retrospektywne, obserwacyjne/randomizowane, obecność grupy kontrolnej),

analizy wyników (ITT, PP lub inne),

typu i podtypu badania (zgodnie z wytycznymi AOTM).

7.4. Ekstrakcja danych z badań klinicznych

Ekstrakcję danych z badań włączonych do analizy przeprowadziło dwóch analityków (AG, AL, AS, JS) według opracowanego formularza, którego wzór zamieszczono w Aneksie. W razie niezgodności wyników uzyskanych przez poszczególnych analityków, rozbieżności wyjaśniano w drodze konsensusu lub korzystano z pomocy trzeciego analityka (SS).

W pierwszej kolejności ekstrahowano dane pochodzące z publikacji pełnotekstowych, następnie z doniesień konferencyjnych i abstraktów. W przypadku dostępności kilku abstraktów dotyczących tego samego badania, dane ekstrahowano z publikacji najbardziej aktualnej i/lub kompletnej pod względem raportowanych punktów końcowych.

7.5. Analiza statystyczna wyników

W przypadku badań bez grup kontrolnych przeprowadzenie analizy statystycznej za pomocą parametrów względnych i bezwzględnych nie było możliwe. W badaniach z grupą kontrolną przedstawiano wyniki analizy statystycznej przeprowadzonej przez autorów badania (bazują one na danych pierwotnych i z tego względu stanowią bardziej wiarygodne źródło informacji). We wszystkich przypadkach analizowano dane dla najdłuższego dostępnego okresu obserwacji.

7.6. Analiza heterogeniczności badań

Przeprowadzono ocenę heterogeniczności w odniesieniu do ciężkości choroby, wieku pacjentów, obecności inhibitora, typu interwencji (profilaktyka, leczenie doraźne, ITI), dawki, okresu obserwacji. Analizowano również różnice pomiędzy badaniami pod względem wiarygodności metodycznej. Nie przeprowadzono metaanalizy, a wyniki każdego badania przedstawiono oddzielnie w formie tabelaryzowanej.

7.7. Ocena siły dowodów naukowych

Siłę dowodów naukowych oceniono dla każdego rozważanego w analizie klinicznej punktu końcowego, we wszystkich analizowanych schematach. Siłę dowodów oceniano w skali GRADE, zgodnie z metodologią programu GradePro. [45]

8. CHARAKTERYSTYKA BADAŃ KLINICZNYCH

8.1. Wyniki przeszukania baz informacji medycznej

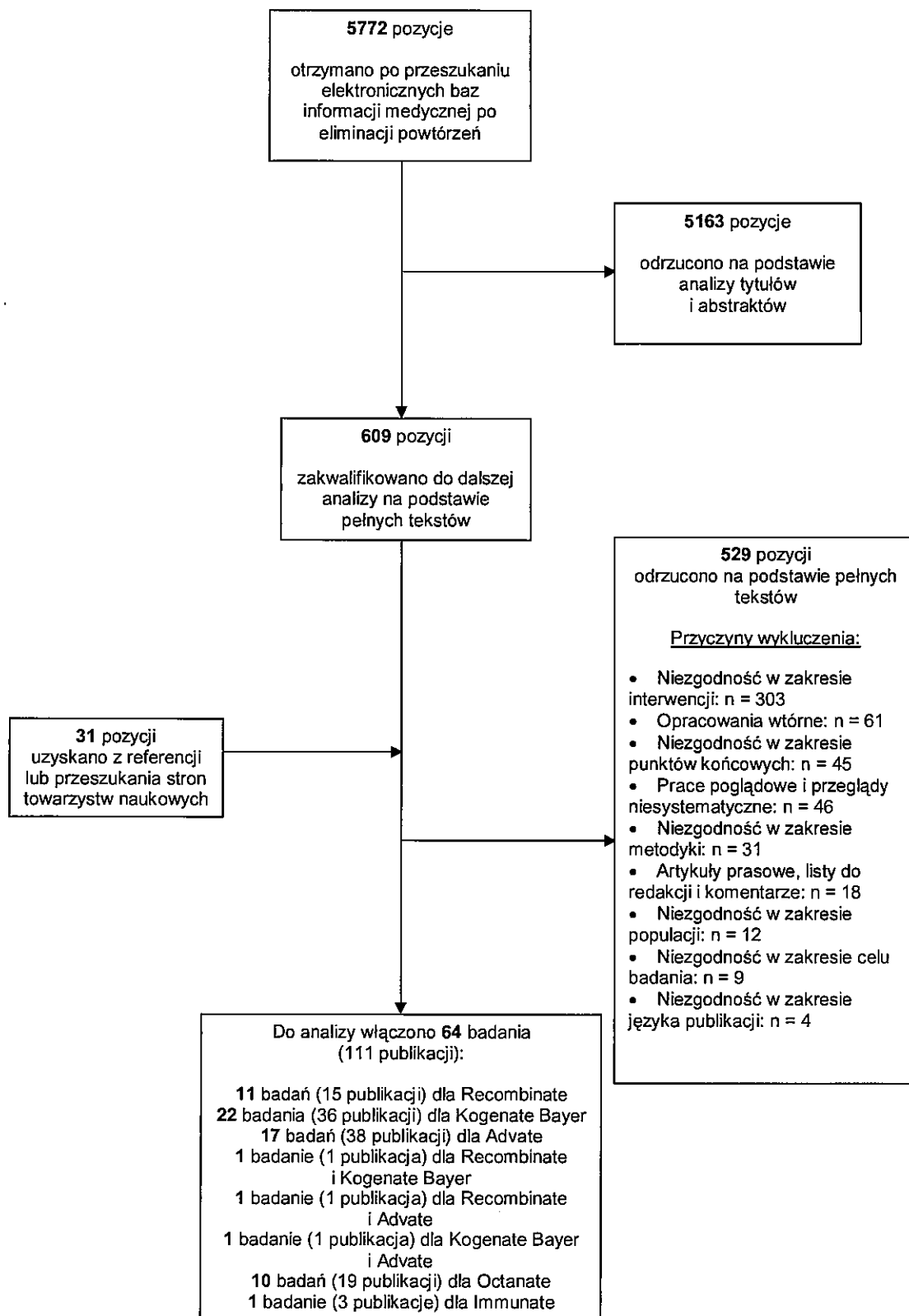
W wyniku przeszukania baz informacji medycznej zidentyfikowano łącznie 5772 publikacje (po eliminacji powtórzeń). Na podstawie tytułów oraz abstraktów przeprowadzono wstępną selekcję odnalezionych doniesień naukowych. Do dalszej analizy, w oparciu o pełne teksty, zakwalifikowano 609 publikacji oraz dodatkowo 31 pozycji z referencji oraz przeszukania stron towarzyszących w tematyce związanej z hemofilią. Łącznie 111 publikacji, odpowiadających 64 próbom klinicznym, spełniało kryteria włączenia do analizy efektywności klinicznej. Badania te poddano dalszej pełnej ocenie wiarygodności w oparciu o kryteria przedstawione w rozdziale 4.3.4.

Spośród 64 badań włączonych do analizy, 17 dotyczyło oceny efektywności preparatu Advate, 22 oceny preparatu Kogenate Bayer i 11 preparatu Recombinate. W trzech pracach oceniano po dwie interwencje: w jednej pracy przedstawiono dane dotyczące Advate i Recombinate, w jednej dane dotyczące Advate i Kogenate i w kolejnej dane dotyczące Recombinate i Kogenate. Preparaty zawierające osoczowy czynnik VIII oceniane były w 11 badaniach – 1 badanie dotyczyło preparatu Immunate, a 10 badań preparatu Octanate.

Zidentyfikowano również 46 prac obejmujących opisy przypadków, których zestawienie przedstawiono w Aneksie (załącznik do dokumentu głównego). Ponadto odnaleziono dwa randomizowane badanie kliniczne dotyczące porównania skuteczności i bezpieczeństwa leczenia doraźnego z profilaktyką długoterminową, jednakże ze względu na sposób prezentacji danych (brak możliwości wyodrębnienia danych dla poszczególnych preparatów) badania te nie zostały zaklasyfikowane do głównej części analizy. Ich wyniki przedstawiono w Rozdz. 14.

Odnaleziono również 6 przeglądów systematycznych dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa ocenianych preparatów. Podsumowanie wyników opracowań wtórnych znajduje się w Rozdz. 16.

Rysunek 2.
Schemat selekcji badań zgodnie z QUOROM

8.2. Charakterystyka badań włączonych do analizy klinicznej

8.2.1. Recombinate

W wyniku systematycznego przeszukania literatury zidentyfikowano 13 prób klinicznych (17 publikacji [46–62]), w których skuteczność i bezpieczeństwo stosowania preparatu Recombinate oceniano w populacji pacjentów z wrodzoną hemofilią typu A.

Większość prac zaprojektowano jako badania obserwacyjne bez grupy kontrolnej, stanowiące pod względem metodologicznym opisy serii przypadków. Tylko w jednym badaniu obecna była grupa kontrolna (Brackmann 1993), jednakże przydział do grup nie miał charakteru losowego. W pracy tej preparat Recombinate porównywano z preparatem Kogenate (I generacja).

W dwóch pracach przeprowadzenie pełnej oceny wiarygodności nie było możliwe z uwagi na charakter publikacji oraz jakość zawartych w niej danych (Gomperts 2004, Negrier 2001). Pozostałe badania były oceniane wg skali przeznaczonej do oceny badań obserwacyjnych (Rozdz. 7.3.4). Oceny wahały się od 4 punktów (Rocino 2001) do 7 punktów (Brackmann 1993, Bray 1994, Gouw 2007, Kempton 2006, White 1997, Zhang 2011) na 9 możliwych. Wyniki badań obserwacyjnych ze swej natury obarczone są większym ryzykiem błędu systematycznego związanego z selekcją pacjentów oraz mniejszymi restrykcjami przy projektowaniu i prowadzeniu prac. Do najważniejszych ograniczeń zidentyfikowanych prac należą: brak grupy kontrolnej, brak konsekwentnego doboru próby, retrospektywny sposób zbierania danych, niepełne raportowanie wyników, niska liczebność próby, krótki czas obserwacji lub brak danych o okresie obserwacji.

Populację we wszystkich włączonych do analizy pracach stanowili pacjenci z wrodzoną hemofilią typu A. W większości badań uczestniczyli pacjenci z hemofilią typu A w stopniu ciężkim lub umiarkowanym, natomiast w 4 pracach (Fukutake 2005, Gomperts 2004, Negrier 2001, Yoshioka 2004) nie podano danych odnośnie stopnia ciężkości choroby. Odnotowano różnice pomiędzy badaniami w zakresie wcześniejszego leczenia oraz obecności inhibitora. W ośmiu badaniach (Brackmann 1993, Fukutake 2005, Gouw 2007, Kempton 2006, Rocino 2001, Rocino 2006, Zhang 2011, White 1997) chorzy w przeszłości otrzymywali terapię czynnikiem VIII (PTP), w 3 badaniach (Bray 1994, Rothschild 1998, Yoshioka 2004) brali udział pacjenci uprzednio nieleczeni preparatami czynnika VIII (PUP), natomiast w pozostałych badaniach nie podano informacji na powyższy temat. Populację 4 badań (Bray 1994, Kempton 2006, Rothschild 1998, White 1997) stanowili zarówno chorzy z obecnością inhibitora, jak również bez inhibitora, natomiast w 5 pracach (Brackmann 1993, Fukutake 2005, Gomperts 2004, Negrier 2001, Yoshioka 2004) nie podano informacji na ten temat. W badaniach Rocino 2001 oraz Rocino 2006 u wszystkich pacjentów występował inhibitor dla czynnika VIII, gdyż były to prace oceniające Recombinate w ITI.

W badaniu porównawczym w związku z małymi liczebnościami analizowanych grup (7 vs 5), stwierdzono duże różnice pomiędzy grupami w charakterystyce wyjściowej. Pacjenci z grupy Recombinate byli starsi i bardziej obciążeni (2 pacjentów HIV dodatnich, 7 pacjentów HBV i HCV dodatnich) w porównaniu z pacjentami z grupy Kogenate (0 pacjentów HIV dodatnich, 5 pacjentów HBV i HCV dodatnich).

Należy podkreślić, że populacje niektórych badań nie były rozłączne, co dla większości punktów końcowych uniemożliwiało przeprowadzenie ilościowej kumulacji wyników. W badaniu Rothschild 1998 uczestniczyło 3 pacjentów włączonych również do badania Bray 1994, 7 pacjentów z badania Brackmann 1993 włączono do badania White 1997. Wydaje się, że część pacjentów analizowanych w pracy Rocino 2001 uwzględniono również w badaniu Rocino 2006, jednak w publikacji nie ma jednoznacznych informacji na ten temat. Ponadto w 1 publikacji wykryto nieścisłość w liczbie przeprowadzonych zabiegów inwazyjnych (Negrier 2001).

W większości badań Rekombinate stosowano w profilaktyce długoterminowej i/lub leczeniu doraźnym (Brackmann 1993, Bray 1994, Fukutake 2005, Gouw 2007, Kempton 2006, Rothschild 1998, White 1997, Yoshioka 2004, Zhang 2011). W jednej pracy dokonano analizy efektywności klinicznej w profilaktyce okołozabiegowej (Negrier 2001), natomiast w jednej (Gomperts 2004) nie podano informacji o stosowanej strategii. Analizę skuteczności przeprowadzono wyłącznie dla tych prac, w których podano oddzielne wyniki dla poszczególnych strategii terapeutycznych. W 3 pracach (Rocino 2001, Rocino 2006, Rothschild 1998) ocenianą interwencję zastosowano w ramach ITI, natomiast w czwartej pracy Rothschild 1998 u 13 z 50 pacjentów włączonych do badania oceniano skuteczność ITI.

Okres obserwacji wahał się od 6 miesięcy (Zhang 2011) do 7,3 roku (Bray 1994). W 3 pracach nie podano danych na temat długości okresu interwencji (Gouw 2007, Negrier 2001, Rocino 2001). Dawka preparatu wahała się od 50 IU/kg (Bray 1994, Rocino 2006, White 1997) do 200 IU/kg (Rothschild 1998). W 6 pracach (Brackmann 1993, Fukutake 2005, Gouw 2007, Kempton 2006, Negrier 2001, Yoshioka 2004) nie podano wielkości dawki.

W badaniach włączonych do analizy oceniano liczbę krwawień, liczbę infuzji preparatu, utratę krwi podczas zabiegu (w ocenie profilaktyki okołozabiegowej) oraz profil bezpieczeństwa. Dane na temat skuteczności hemostatycznej raportowano w 6 badaniach (Bray 1994, Negrier 2001, Fukutake 2005, Yoshioka 2004, White 1997, Zhang 2011), ale tylko w jednej z nich (Zhang 2011) przedstawiono opis zastosowanych skal (Tabela 17).

Tabela 17.
Skale wykorzystane do oceny skuteczności hemostatycznej w badaniach klinicznych dotyczących preparatu Recombinate

Zhang 2011	
Doskonała	Nagle i całkowite ustąpienie dolegliwości bólowych i/lub niekwestionowane ustąpienie obiektywnych objawów krwawienia ok. 6 godzin od pojedynczej infuzji.
Dobra^a	Ustąpienie dolegliwości bólowych i/lub ustąpienie objawów krwawienia z prawdopodobieństwem zastosowania więcej niż 1 infuzji do całkowitego ustąpienia objawów.
Nieskuteczna	Brak poprawy lub zaostrzenie objawów.
Nie można ocenić	Brak możliwości oceny stanu pacjenta na podstawie posiadanych informacji.

a) określona w badaniu jako „improved”

Tabela 18.
Charakterystyka badań dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa preparatu Recombinate

Badanie	Liczba prób	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [% pacjentów]	Ocena wiarygodności
Brackmann 1993 [47]	7 5	P, LD, PO	Recombine: bd Kogenate: bd	2 lata	TAK	S, M	39,4 33,8	bd	7/9
Bray 1994 [46, 48, 50, 51]	79	P, LD, PO	50 IU/kg	7,3 ^d roku	NIE	S, M	0,8 (0,2–0,8) ^b	0%	7/9
Fukutake 2005 [49]	129	P, LD	bd	24 mies.	TAK	bd	bd	bd	5/9
Gomperts 2004 [51]	bd	bd	bd	12 mies.	bd	bd	bd	bd	ND
CANAL (Gouw 2007) [52]	376 ^a	bd	P, PO	≥50 ED lub do czasu wystąpienia inhibitora	NIE ^c	S	0,92 (0,5–1,25) ^b	0%	7/9
Kempton 2006 [52]	838	P, LD	bd	3271 pacjentolata	TAK	S, M, L	bd	0%	7/9
Negrier 2001 [53]	bd	PO	bd	bd	bd	bd	bd	bd	ND

Badanie	Liczba próby	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [% pacjentów]	Ocena wiarygodności
Rocino 2001 [54]	12	ITI	100 IU/kg 1x/dobę aż do zakończenia ITI, następnie 100 IU/kg przez 2 mies., po czym stopniowa redukcji dawki do 25 IU/kg/dobę 3x/tydzień.	8 (2-8 mies.)	TAK	S	3 (1,1-7,8) ^b	100%	4/9
Rocino 2006 [55]	26	ITI	50 IU/kg co drugi dzień, 200 IU/kg 1x/dobę.	ITI: 6 (2-40) ^b mies., follow-up: 5,3 (0,1-8,3) ^b roku	TAK	S	4,2 (0,9-25) ^b	100%	5/9
Rothschild 1998 [56]	50	P, ITI	70-150 IU/kg co drugi dzień, lub 100-200 IU/kg codziennie	32 (9-74) ^b mies.	NIE	S	0,9 (<0,08-3,6) ^b	0%	6/9
White 1997 [57]	69	P, LD, PO	50 IU/kg	3,5 (1,0) ^a roku	TAK	S, M	dorosli: 31 (18-63) ^b dzieci: 13 (3-17) ^b	0%	7/9
Yoshioka 2004 [59]	22	P, LD	bd	> 2 lat	NIE	bd	bd	bd	5/9
Zhang 2011 [58, 60]	76	LD	9169,7+4338,73 IU	6 mies.	TAK	S, M, L	28 (12,7) ^a	0%	7/9

a) średnia (SD); b) mediana (zakres); c) zakres; d) średnia; e) charakterystyka dotyczy 316 pacjentów; f) badanie retrospektywne, pacjenci w chwili rozpoczęcia leczenia nie byli wcześniej leczeni; P) profilaktyka; M) profilaktyka zmodyfikowana; S) profilaktyka standardowa; PO) profilaktyka okotzabiegowa; LD) leczenie doraźne; ITI – indukcja tolerancji immunologicznej; S) ciężka HA; M) umiarkowana HA; L) łagodna HA.

8.2.2. Kogenate Bayer

W wyniku systematycznego przeszukania literatury zidentyfikowano łącznie 24 próby kliniczne (38 publikacji [63–98]), w których skuteczność i bezpieczeństwo preparatu Kogenate Bayer oceniano w populacji pacjentów z wrodzoną hemofilią typu A.

Większość odnalezionych doniesień zaprojektowano jako badania nierandomizowane bez grupy kontrolnej, stanowiące pod względem metodologicznym opisy serii przypadków. Cztery spośród odnalezionych prac to randomizowane próby kliniczne (Abshire 2000 – część I, Powell 2007, Spira 2006, Spira 2008).

W przypadku randomizowanych prób klinicznych do oceny wiarygodności zastosowano skalę opracowaną przez Jadad. Wiarygodność dwóch prac oceniono jako bardzo niską (1 punkt na 5 w skali Jadad; Abshire 2000 – część I, Spira 2006), dwóch pozostałych jako umiarkowaną (2 punkty na 5 w skali Jadad; Powell 2007, Spira 2008). W żadnej z prac nie przedstawiono opisu metody randomizacji, co było powodem obniżenia oceny wg skali Jadad. Tylko w jednym badaniu zastosowano podwójne zaślepienie pacjentów i personelu medycznego, przy czym zastosowana metoda została uznana za nieprawidłową (Powell 2007). W pozostałych pracach zastosowano metodę otwartej próby (Abshire 2000 – część I) lub pojedyncze zaślepienie pacjentów (Spira 2006, Spira 2008). W jednej pracy zamieszczono prawidłowy i kompletny opis utraty pacjentów z badania (Powell 2007), natomiast w pozostałych publikacjach nie przedstawiono opisu odnośnie tej kwestii.

Ocenę wiarygodności nierandomizowanych prób klinicznych przeprowadzono wg skali opisanej w Rozdz. 7.3.4. Oceny wahały się od 3 punktów (Potter) do 8 punktów (Collins 2010) na 9 możliwych. Wyniki badań obserwacyjnych ze swej natury obarczone są większym ryzykiem błędu systematycznego związanego z selekcją pacjentów oraz mniejszymi restrykcjami przy projektowaniu i prowadzeniu prac. Do najważniejszych ograniczeń zidentyfikowanych prac należą: brak grupy kontrolnej, brak konsekwentnego doboru próby, brak jasno sformułowanych kryteriów włączenia i wykluczenia, retrospektywny sposób zbierania danych, niepełne raportowanie wyników, niska liczebność próby, krótki czas obserwacji lub brak danych o okresie obserwacji.

Populację we wszystkich włączonych do analizy pracach stanowili pacjenci z wrodzoną hemofilią typu A. Do badań kwalifikowano pacjentów o różnym stopniu ciężkości choroby, natomiast różnice między pracami odnotowano w zakresie wcześniejszego leczenia oraz obecności inhibitora. W większości badań uczestniczyli pacjenci z hemofilią typu A w stopniu ciężkim, w 8 pracach (Delumeau 2008, Haertel 2005, Miesbach 2010, Mulcahy 2005, Rubinger 2008, Shi 2007, Vidovic 2010, Young 2009) uczestniczyli pacjenci z hemofilią łagodną do ciężkiej, w jednym badaniu (Stage III) pacjenci z hemofilią umiarkowaną do ciężkiej, natomiast w innym (Takedani 2010) nie podano danych odnośnie stopnia ciężkości choroby. W 13 badaniach (Abshire 2000, Collins 2010, Martinowitz 2009, Miesbach 2010, Powell 2007, Rivard 2011, Rubinger 2008, Shi 2007, Spira 2006,

Spira 2008, Stage I i II, Stage III, Young 2009) uczestnicy w przeszłości otrzymywali terapię czynnikiem VIII (PTP), w jednym badaniu (Tekadani 2010) pacjenci byli wcześniej leczeni lub minimalnie leczeni (PTP, MTP), w 3 pracach (Giangrande 2002, Kreuz 2005, Scharrer 2002) uczestniczyli pacjenci nieleczeni lub minimalnie leczeni (PUP, MTP), w 3 badaniach (Delumeau 2008, Haertel 2005, Musso 2008) brali udział pacjenci bez względu na stosowanie uprzedniej terapii preparatami czynnika VIII (PTP, MTP, PUP), natomiast w pozostałych badaniach nie podano informacji na powyższy temat. W większości prac uczestniczyli pacjenci bez inhibitora, w 5 badaniach (Delumeau 2008, Musso 2008, Rivard 2011, Rubinger 2008, Young 2009) populacja pod względem obecności inhibitora była mieszana, natomiast w 5 pracach (Haertel 2005, Miesbach 2010, Mulcahy 2005, POTTER, Vidovic 2010) nie podano informacji na ten temat.

Należy podkreślić, że w części prac populacje były nierozłączne, analiza uwzględniała pacjentów prawdopodobnie kwalifikowanych także w innych badaniach, co dla większości punktów końcowych uniemożliwiało przeprowadzenie ilościowej kumulacji wyników. Wydaje się, że w badaniu Kreuz 2005 uczestniczyli pacjenci analizowani w badaniach Giangrande 2002 i Scharrer 2002, jednak w publikacjach brak jest jednoznacznych informacji na ten temat. Badania te w większości przypadków raportowały odmienne punkty końcowe, co przy niewielkiej liczbie populacji badań (Giangrande 2002 i Scharrer 2002) nie powinno stanowić poważnego ograniczenia. Ponadto w jednej publikacji wykryto nieścisłość w sposobie raportowania danych (POTTER).

W 2 badaniach (Powell 2007, Stage II) dokonano analizy efektywności klinicznej Kogenate Bayer w profilaktyce długookresowej, w 4 pracach (Martinowitz 2009, Miesbach 2010, Tekadani 2010, Scharrer 2002) oceniano efektywność profilaktyki okołozabiegowej, w jednej pracy (Rivard 2011) analizowano skuteczność i bezpieczeństwo indukcji tolerancji immunologicznej, natomiast w innej pracy (Rubinger 2008) nie podano informacji o stosowanej strategii. W pozostałych pracach Kogenate Bayer stosowano w profilaktyce długoterminowej i/lub leczeniu doraźnym i/lub profilaktyce okołozabiegowej. Analizę skuteczności przeprowadzono wyłącznie dla tych prac, w których podano oddzielne wyniki dla poszczególnych strategii terapeutycznych.

W randomizowanym badaniu Abshire 2000 – część I oceniano farmakokinetykę oraz bezpieczeństwo preparatu Kogenate Bayer w porównaniu z Kogenate, natomiast w pozostałych randomizowanych próbach klinicznych porównywano skuteczność i bezpieczeństwo preparatu Kogenate Bayer z pegylowaną formą tego preparatu. W ramach niniejszej analizy przedstawiono jedynie wyniki dla preparatu Kogenate Bayer ze względu na fakt, iż preparaty stosowane w grupach kontrolnych w odnalezionych pracach nie stanowiły komparatora dla ocenianych interwencji.

Okres obserwacji wahał się od 7 dni (Tekadani 2010) do 3 lat (POTTER). W 5 pracach nie podano danych na temat długości okresu obserwacji (Miesbach 2010, Mulcahy 2005, Shi 2007, Spira 2006, Spira 2008, Young 2009). Dawka preparatu wahała się od 10 IU/kg (Stage III) do <85 IU/kg (Rivard

2011), przy czym w większości badań wielkość dawki była ustalana indywidualnie dla każdego pacjenta wg zaleceń lekarza lub też nie podano informacji o sposobie dawkowania Kogenate Bayer.

W badaniach włączonych do analizy oceniano liczbę krwawień, liczbę infuzji preparatu, utratę krwi podczas zabiegu (w ocenie profilaktyki okołozabiegowej), skuteczność hemostatyczną oraz profil bezpieczeństwa. Dane na temat skuteczności hemostatycznej raportowano w 9 badaniach (Abshire 2000, Giangrande 2002, Martinowitz 2010, Musso 2008, Shi 2007, Stage III, Scharrer 2002 oraz Stage II), ale tylko w dwóch z nich (Shi 2007, Stage III) przedstawiono opis zastosowanych skal. We wszystkich przypadkach oceny dokonywali lekarze (Tabela 17).

Tabela 19.
Skale wykorzystane do oceny skuteczności hemostatycznej w badaniach klinicznych dotyczących preparatu Kogenate Bayer

Abshire 2000	
Ocena dokonywana przez lekarza	
Doskonała	bd
Dobra	bd
Giangrande 2002	
Ocena dokonywana przez lekarza/opiekunaa	
Doskonała	bd
Martinowitz 2009	
Ocena dokonywana przez lekarza	
Doskonała	bd
Dobra	bd
Doskonała lub dobra	bd
Miesbach 2010	
Ocena dokonywana przez lekarza	
Doskonała	bd
Musso 2008	
Ocena dokonywana przez lekarza	
Doskonała	bd
Dobra	bd

Shi 2007**Ocena dokonywana przez lekarza**

Doskonała	Nagle ustąpienie bólu i/lub jednoznaczna poprawa obiektywnych objawów krwawienia w ciągu około 6h po pierwszej infuzji wraz z aktywnością FVIII w osoczu, osiągającą prawidłowe wartości po odpowiednio 10 i 60 min
Poprawa	Poprawa w odniesieniu do dolegliwości bólowych i objawów krwawienia, ale prawdopodobnie wymagająca >1 infuzji
Nieskuteczny	Brak poprawy lub pogorszenie objawów
Brak oceny	Niemożliwe sformułowanie oceny na podstawie dostępnych informacji

Scharrer 2002**Ocena dokonywana przez lekarza**

Doskonała	bd

Stage III (Yoshoka 2001)**Ocena dokonywana przez lekarza**

Doskonała	1–2 dni do uzyskania hemostazy
Dobra	3–4 dni do uzyskania hemostazy
Umiarkowana	5–7 dni do uzyskania hemostazy
Brak odpowiedzi	>7 dni do uzyskania hemostazy
Nieskuteczna	> 7 dni do uzyskania hemostazy i pogorszenie stanu zdrowia

a) w profilaktyce ocena dokonywana przez lekarza, natomiast w leczeniu doraźnym przez lekarza i opiekuna.

Tabela 20.
Charakterystyka badań, w których oceniano skuteczność i bezpieczeństwo preparatu Kogenate Bayer

Badanie	Liczebność próby	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [% pacjentów]	Ocena wiarygodności
Abshire 2000 [63, 64, 83, 85, 86]	71 EU: 33 NA: 38	P, LD, PO	20 IU/kg 3x tydz. (okres przejściowy)	18–24 mies.	tak	S	EU: 32,6 (13,3) ^a NA: 22,6 (10,2) ^a	0%	Część I: 1/5 Część II/III/IIIc: 7/9
CANAL (Gouw 2007) [62]	376 ^a	P, PO	bd	≥50 ED lub do czasu wystąpienia inhibitora	nie ^f	S	0,92 (0,5–1,25) ^b	0%	7/9
Collins 2010 [65, 66]	20 ^a	LD, P	LD: 20–100 IU/kg, P: 20–40 IU/kg 3 x tydz.	13 mies. (LD: 6 mies. P: 7 mies.)	tak	S	36,4 (3,5) ^d	0%	8/9
Delumeau 2008 [67]	701 ^h	P, LD	ustalana przez badacza w profilaktyce ≥2 infuzji/tydz.	401 dni (16: 893) ^b	tak	S, M, L	23,7 (16,6) ^a	5,1%	7/9
Giangrande 2002 [68]	31	P, LD, PO, ITI	PO: ustalana przez badacza	≥2 lat	tak	S	1,1 (0,2–2,25) ^e	0%	6/9
Haertel 2005 (Oldenburg) [69, 78–80]	214	P oraz inne schematy	bd	0,03–107 mies.	tak	S, M, L	24 (0,04–66) ^b	bd	5/9
Kreuz 2005 [70, 72, 77]	61	P, LD, PO	ustalana przez badacza	2,2 (0,7) ^a roku 0,3 (0,2–3,1) ^b	Tak (39%) Nie (61%)	S	(0,008–2,1) ^e	0	7/9
Martinowitz 2009 [71, 73]	14	PO	bd	28 dni	tak	S	37,8 (11,0) ^a	0	6/9

Badanie	Liczebność próby	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wcześniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [% pacjentów]	Ocena wiarygodności
Miesbach 2010 [74]	36	PO	340–1257 IU/kg	bd	tak	S, M, L	(24–90) ^a	bd	5/9
Mulcahy 2005 [75]	7	LD, PO	Bolus 50 IU/kg początkowa infuzja ciągła: 4 U/kg/h	bd	bd	S, M, L	bd	bd	3/9
Musso 2008 [76]	23 ¹	SP, LD, PO, ITI	ustalana przez badacza	23 (4,5) ^a mies.	tak	S	23,6 (0,1–71) ^c	15%	7/9
Powell 2007 [81]	26	P	35 IU/kg	24 dni	tak	S	12–60	0	2/5
POTTER [91–93]	58 ^k	P, LD	P: 20–30 IU/kg 3 x tydz.	3 lata	bd	S	(12–55) ^c	bd	3/9
Rivard 2011 [82]	51 ^l	ITI	≥85 IU/kg/dobę (21 pacjentów) lub <85 IU/kg/dobę (11 pacjentów)	1,8 roku (0,1–4,5) ^b	bd	S	<8 lat przy rozpoczęciu ITI	100%	4/9
Rubinger 2008 [84]	460 ^l	bd	bd	2 lata	tak	S, M, L	16,8 (10,2) ^a	1,5%	7/9
Scharrer 2002 [85]	7	PO	ustalana przez badacza	24 mies.	Tak: 43% Nie: 57%	S	1,4 (1,1; 2,8) ^b	0%	6/9
Shi 2007 [87]	49	SP, LD	ustalana indywidualnie	bd	tak	S, M, L	26,7 (12,0) ^a	0%	6/9
Spira 2006 [89]	Gr. 1: 12 Gr. 2: 12	P, LD	Gr. 1: 35 IU/kg Gr. 2: 25 IU/kg	bd	tak	S	Gr. 1: 25,8 (7,3) ^a Gr. 2: 26,9 (8,1) ^a	0%	1/5
Spira 2008 [90]	16	P, LD	35 IU/kg	bd	tak	S	30,1 (8,8) ^a	0%	2/5

Badanie	Liczebność próby	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [% pacjentów]	Ocena wiarygodności
Stage I i II [88]	5	Pi	Stage I: 50 IU/kg Stage II: 20–40 IU/kg 3 x tydz.	Stage I: bd Stage II: 4 tyg.	tak	S	32 (15–43) ^f	0%	6/9
Stage III (Yoshioka 2001) [96]	20	LD	10–50 IU/kg	≥24 tyg.	tak	S, M	26,8 (9,6) ^a	0%	7/9
Takedani 2010 [99]	17	PO	bd	7 dni	bd	bd	39,7 (12,9) ^a	0%	6/9
Vidovic 2010 [94, 95]	315 ^m	P, LD oraz inne schematy	bd	3 mies. lub ≥20ED	tak	S, MS, M, L	22,5 (16,1) ^a	bd	7/9
Young 2009 [97, 98]	70	P, LD; PO	ustalana przez badacza	11 (3) ^a mies.	tak	S, M, L	20,3 (15,6) ^a	7%	6/9

a) średnia (SD); b) mediana (zakres); c) zakres d) średnia; e) charakterystyka dotyczy 316 pacjentów; f) badanie retrospektywne, pacjenci w chwili rozpoczęcia leczenia nie byli wcześniej leczeni; g) 19 pacjentów uczestniczyło w kolejnym etapie badania (profilaktyka); h) charakterystyka dotyczy 631 pacjentów; i) dawka zróżnicowana w zależności od typu zabiegu; j) charakterystyka dotyczy 220 pacjentów; k) charakterystyka dotyczy 52 pacjentów; l) charakterystyka dotyczy 32 pacjentów; m) charakterystyka dotyczy 274 pacjentów; n) charakterystyka dotyczy 306 pacjentów; o) profilaktyka; p) profilaktyka zmodyfikowana; SP) profilaktyka standardowa; PO) profilaktyka okobzabiegowa; LD) leczenie dożadne; IT – Instrukcja tolerancji immunologicznej; S) ciężka; MS) umiarkowana; L) łagodna; EU) pacjent z osrodków europejskich; NA) pacjent z osrodków Ameryki Północnej

8.2.3. Advate

W wyniku systematycznego przeszukania literatury zidentyfikowano łącznie 19 prób klinicznych (40 publikacji [61, 99–137]), w których skuteczność i bezpieczeństwo preparatu Advate oceniano w populacji pacjentów z wrodzoną hemofilią typu A.

Większość, bo aż 14 prac spośród wszystkich odnalezionych, to badania nierandomizowane bez grup kontrolnych, stanowiące pod względem metodycznym serie przypadków (Negrier 2008, Shapiro 2006, Valentino 2009, Gruppo 2006, Gomperts 2004, PASS EU/USA, PASS JAP, PAIR, PAIR JAP, Blazek 2009, Tang 2009, Blanchette 2008, Bacon 2011). Wśród 5 pozostałych badań zidentyfikowano:

- jedną próbę kliniczną, w której korzyści zdrowotne po podaniu Advate oceniano względem innych czynników stosowanych na wcześniejszych etapach leczenia (badanie typu przed/po),
- jedną nierandomizowaną próbę kliniczną z trzema równoległymi grupami pacjentów, z których w jednej stosowano Advate, w pozostałych pacjenci otrzymywali preparaty Kogenate Bayer oraz Cross-Eight M⁴,
- trzy próby kliniczne z randomizacją.

Żadne z odnalezionych badań randomizowanych nie pozwoliło na ocenę skuteczności Advate względem innych czynników krzepnięcia. W dwóch na etapie fazy randomizowanej przeprowadzono wyłącznie ocenę właściwości farmakokinetycznych (Tarantino 2004, Di Paola 2007), w jednym dodatkowo analizę profilu bezpieczeństwa (Di Paola 2007). W pracy Tarantino 2004 po zakończeniu fazy randomizowanej wszyscy pacjenci otrzymywali Advate i byli poddawani dalszej ewaluacji w zakresie skuteczności terapii (tylko te wyniki uwzględnione zostały w niniejszej analizie). Badanie Valentino 2011 (dostępne wyłącznie w postaci doniesień konferencyjnych) było z kolei ukierunkowane na porównanie dwóch schematów postępowania profilaktycznego (profilaktyka standardowa vs zmodyfikowana). Etap z randomizacją poprzedzała otwarta faza bez grupy kontrolnej, w trakcie której wszystkich pacjentów leczono doraźnie.

W pięciu przypadkach, z uwagi na formę publikacji i tym samym ilość dostępnych danych, przeprowadzenie pełnej oceny wiarygodności nie było możliwe. Pozostałe badania cechowały się średnią lub dobrą jakością metodologiczną. Cel, definicja punktów końcowych oraz wyniki badań zostały jasno przedstawione w większości analizowanych prac. Badania prowadzono najczęściej wielośrodkowo, jednakże jedynie w części z nich dane zbierane były w sposób prospektywny. W pracach nie pojawiała się informacja o konsekwentnym rekrutowaniu pacjentów, rzadko również przedstawiano wyczerpujące dane o utracie pacjentów z badania i jej przyczynach.

⁴ Wyniki dla Advate i Kogenate Bayer potraktowano niezależnie i przedstawiono w odrębnych rozdziałach.

We wszystkich badaniach populację docelową stanowili pacjenci z wrodzoną hemofilią typu A o różnym stopniu nasilenia (najczęściej umiarkowanym lub ciężkim). Przeważająca część prac przeprowadzona została na chorych stosujących wcześniej terapię substytucyjną lub na populacji mieszanej pod tym względem. Badania różniły się także w odniesieniu do obecności pacjentów z inhibitorem. W trzech badaniach (Valentino 2009, PAIR, PAIR JAP) ocenie poddano wyłącznie chorych, u których stwierdzono obecność inhibitora. W pozostałych badaniach populacje były pod tym względem zróżnicowane lub nie uwzględniały takich pacjentów (Blanchette 2008, Di Paola 2007, Tarantino 2004, Gruppo 2006, Negrier 2008, Takedani 2011). Badania PASS (przewodzone odrębnie na rynku europejskim, amerykańskim oraz japońskim) stanowiły największe pod względem liczności próby kliniczne. Ukierunkowane zostały na szczegółową ocenę bezpieczeństwa leku po jego dopuszczeniu do obrotu. W pozostałych przypadkach wielkość próby była niewielka, co wynika z faktu, że hemofilia należy do chorób rzadkich (choroba sieroca).

Przedmiotem większości prac była ocena efektywności klinicznej leku zarówno w profilaktyce długoterminowej, jak również w leczeniu doraźnym. Wyniki tych badań przedstawiono jedynie, wtedy gdy możliwe było wyodrębnienie danych ze względu na schemat postępowania. W trzech pracach preparat Advate podawano wyłącznie w profilaktyce okołozabiegowej (Negrier 2008, Shapiro 2006, Zhang 2011). W jednej pracy (Gomperts 2004) nie podano informacji na temat rodzaju interwencji.

W badaniach Blanchette 2008, Gruppo 2006 oraz Tarantino 2004 przedstawiono wyniki w podgrupach w zależności od stosowania się do zaleceń w zakresie dawkowania. Oddzielnie przedstawiono wyniki dla pacjentów, którzy przyjmowali Advate w dawkach i częstotliwości predefiniowanej w protokole badania (profilaktyka standardowa) oraz osobno dla pacjentów stosujących schematy dawkowania dostosowane przez lekarzy do ich indywidualnej odpowiedzi na leczenie (profilaktyka zmodyfikowana). Dodatkowo w pracy Gruppo 2006 przedstawiono również wyniki dla pacjentów stosujących i niestosujących się do zaleceń (*compliance, non-compliance*).

Dawka preparatu mieściła się w granicach od 20 IU/kg (Den Uijl 2009) do 100 IU/kg (Valentino 2009). W 8 pracach (Gomperts 2004, Shapiro 2006, PASS JAP, PAIR, PAIR JAP, Blazek 2009, Zhang 2011, Bacon 2011) nie podano wielkości dawki. Okres obserwacji wahał się od 2 tygodni (Di Paola 2007) do 5 lat (Den Uijl 2009). W 1 pracy nie podano danych na temat długości okresu obserwacji (Shapiro 2006). W badaniu Valentino 2009, w którym podawano Advate w ramach ITI, średni czas trwania terapii do osiągnięcia tolerancji wynosił 5,5 miesiąca.

W badaniach włączonych do analizy klinicznej oceniano liczbę krwawień, liczbę infuzji preparatu, utratę krwi podczas zabiegu (w ocenie profilaktyki okołozabiegowej), skuteczność hemostatyczną oraz profil bezpieczeństwa. W badaniach dotyczących ITI oceniano poziom inhibitora po zakończeniu ITI, maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI, czas trwania indukcji do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej oraz liczbę skutecznych ITI. Dane na temat skuteczności hemostatycznej raportowano w 8 badaniach (Tarantino 2004, Blanchette 2008, PASS EU/USA, Den Uijl 2009, Shapiro

2006, PASS JAP), jednakże tylko w 5 przedstawiono definicję poszczególnych punktów. We wszystkich oceny dokonywał lekarz/badacz, dodatkowo w pracy Tarantino 2004 weryfikowano skuteczność hemostatyczną w ocenie pacjenta. Sposób oceny skuteczności hemostatycznej w poszczególnych pracach przedstawiono w tabeli poniżej (Tabela 21).

Tabela 21.
Skale wykorzystane do oceny skuteczności hemostatycznej w badaniach klinicznych dotyczących preparatu Advate

Tarantino 2004	
Ocena dokonywana przez pacjenta (leczenie w domu)	
Doskonała	1 infuzja do całkowitego ustąpienia krwawienia
Dobra	2 infuzje do całkowitego ustąpienia krwawienia
Dostateczna	3 infuzje do całkowitego ustąpienia krwawienia
Nieskuteczna	≥4 infuzje do całkowitego ustąpienia krwawienia
Tarantino 2004, Blanchette 2008	
Ocena dokonywana przez badacza (leczenie ambulatoryjne/hospitalizacja)	
Doskonała	Nagle i całkowite ustąpienie dolegliwości bólowych i/lub niekwestionowane ustąpienie obiektywnych objawów krwawienia w ok. 8 godzin od pojedynczej infuzji.
Dobra	Ustąpienie dolegliwości bólowych i/lub ustąpienie objawów krwawienia w ciągu 8 godzin od infuzji, niewykluczona konieczność zastosowania więcej niż 1 infuzji do całkowitego ustąpienia objawów.
Dostateczna	Niewykluczona lub niewielka korzyść w ciągu 8 godzin od zastosowania pierwszej infuzji, zwykle konieczność zastosowania więcej niż 1 infuzji.
Nieskuteczna	Brak poprawy lub zaostrzenie objawów.
PASS EU/USA	
Ocena dokonywana przez badacza	
Doskonała	Spełnia bądź przekracza oczekiwany efekt kliniczny w oparciu o doświadczenia z poprzednio stosowanych koncentratów FVIII (większość krwawień wymaga porównywalnej/mniejszej liczby infuzji, porównywalna/mniejsza dawka Advate).
Dobra	Nieco słabszy, ale w dalszym ciągu adekwatny efekt kliniczny w porównaniu z poprzednio stosowanymi preparatami (porównywalna/nieznacznie większa liczba infuzji, porównywalna/nieznacznie większa dawka Advate).
Dostateczna	Istotnie słabszy efekt kliniczny w porównaniu z poprzednio stosowanymi FVIII (większość krwawień wymaga większej liczby infuzji i wyższych dawek Advate).
Nieskuteczna	Brak efektu klinicznego, konieczność stosowania dodatkowych preparatów umożliwiających kontrolowanie hemostazy.
Negrier 2008	
Ocena dokonywana przez chirurga (śródoperacyjna)	
Doskonała	ABL < EBL
Dobra	ABL = EBL
Dostateczna	ABL > EBL

Nieskuteczna	Niekontrolowane krwawienie
Ocena dokonywana przez personel medyczny/badacza (pooperacyjna, podczas usuwania drenu, przy wypisie ze szpitala)	
Doskonała	Bezsprzecznie równie skuteczny bądź bardziej skuteczny niż inne koncentraty FVIII dla porównywalnych procedur.
Dobra	Prawdopodobnie równie skuteczny jak inne koncentraty FVIII dla porównywalnych procedur, minimalny negatywny wpływ na jakość hemostazy.
Dostateczna	Wyraźnie słabszy efekt kliniczny niż w przypadku innych koncentratów FVIII, zaburzenia hemostazy wyrównane bez konieczności zmiany schematu dawkowania.
Nieskuteczna	Krwawienie spowodowane nieadekwatną odpowiedzią na prawidłowe dawkowanie, wymagana zmiana schematu dawkowania.
Ocena terapii substytucyjnej w warunkach domowych	
Doskonała	Nagle ustąpienie dolegliwości bólowych/poprawa w 8 godzin od 1 infuzji.
Dobra	Znaczna ustąpienie dolegliwości bólowych/poprawa w 8 godzin, niewykluczona konieczność zapotrzebowania na więcej niż 1 infuzję.
Dostateczna	Niewykluczony korzystny efekt w 8 godzin, zwykle wymagający więcej niż 1 infuzji.
Nieskuteczna	Brak poprawy lub zaostrzenie objawów.
Zhang 2011	
Doskonała	Zhamowanie krwawienia oraz pożądany poziom FVIII osiągnięty po 15., 30. i/lub 60. min od infuzji.
Dobra	Zahamowanie objawów krwawienia.
Bez zmian	Brak poprawy lub zaostrzenie objawów.
Nie do oceny	Brak możliwości oceny stanu pacjenta na podstawie posiadanych informacji.

a) określona w badaniu jako „improved”

Tabela 22.
Charakterystyka badań dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa preparatu Advate

Badanie	Liczba prób	Typ interwencji	Dawka	FU	Wcześniejse leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek (% pacjentów)	Obecność inhibitora (% pacjentów)	Ocena wiarygodności
Blanchette 2008 [104, 105]	14	SP	25-50 IU/kg 3-4 razy/ tydz.						
	27	MP	48,8 (21,6) IU/kg	386 dni (141-933) ^b	TAK	S, MS	3,1 (1,5) ^a	0%	7/9
	2	LD	34,7 IU/kg						
	9	Inne ^c	bd						
Den Uijl 2009 [107]	54	P	41 (35-54) ^b IU/kg	5 lat ^b 175 pacjentolat	TAK	S, MS	21 (12-39) ^b	17%	6/9
	28	LD	20-40 ^c IU/kg			S, MS, M	39 (19-59) ^b	0%	
DI Paola 2007 [108, 109]	18	Jednorazowe podanie	ReFacto: 50±5 IU/kg Advate: 50±5 IU/kg	2 tyg.	TAK	S	30 (19-72) ^b	0%	Jadad 3/5
Gomperts 2004 [61]	bd	bd	bd	12 mies.	bd	bd	bd	bd	ND
Gruppo 2006 [116]	82	SP, MP, LD	25-40 IU/kg (standardowa profilaktyka)	≥ 75 ED 617,5 ^d dnia	TAK	S, MS	<16 r. z: 82 (100%)	0%	5/9

Badanie	Liczebność próby	Typ interwencji	Dawka	FU	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stożenie ciężkości choroby	Średni wiek	Obecność inhibitora (% pacjentów)	Ocena wiarygodności
PASS EU/USA [110-112, 117, 118, 122]	297	P	29,1 ^d IU/kg	12 mies.	NIE (5%) TAK (95%)	S, MS, M	<12 r. ż: 156 (29,9) 12-<16 r. ż: 54 (10,4) ≥16 r. ż: 309 (59,3)	11%	7/9
Negrier 2008 [120, 121]	59	PO	822-910 IU/kg	12 mies.	bd	bd	2-12 r. ż (5,1%) 12-16 r. ż (10,2%) > 16 r. ż. (84,7%)	0%	7/9
Shapiro 2006 [123]	18	PO	bd	bd	TAK	bd	<16 r. ż: 18 (100%)	bd	5/9
Tarantino 2004 [131]	111	P	25-40 ^e IU/kg	75 dni	TAK	bd	18 (10-65) ^b	0%	I faza: 2/5 II faza: 7/9 ^f
Valentino 2009 [133, 134]	12	ITI	100 IU/kg 4x/tydz. 100 IU/kg 3x/tydz. 200 IU/kg 4x/tydz.	5,5 ^g mies.	bd	bd	bd	100%	4/9
PASS JAP [113-115, 127-129]	362	LD, P	bd	6-24 mies.	TAK (82%) NIE (18%)	S, MS, M	25,1 (17,4) ^a	9%	5/9
PAIR [100, 124-126]	40	ITI	bd	>12 mies.	TAK	S	bd	100%	ND
PAIR JAP [119]	12	ITI	bd	>12 mies.	TAK	S	4 ^b	100%	ND
Blažek 2009 [106]	10	PO, LD	bd	≥4 lata	bd	bd	bd	bd	ND

Badanie	Liczebność próby	Typ interwencji	Dawka	FU	Wcześniejsze leczenie FVIII	Stopek ciężkości choroby	Średni wiek (% pacjentów)	Obecność inhibitora (% pacjentów)	Ocena wiarygodności
Tang 2009 [130]	4 ^b	PO	883,5 IU/kg	24 dni	bd	MS, M	65,25	bd	4/9
Takedami 2010 [99]	17	PO	bd	7 dni	bd	bd	44,3 (7,5) ^a	0%	6/9
Bacon 2011 [101, 102]	113	LD, P	bd	30 mies.	TAK	S, MS, M	<18 r. ż: 37 (33%) ≥18 r. ż: 76 (67%)	15%	4/9
Valentino 2011 [103, 123, 132, 135]	82	LD, P	20–40 IU/kg co 48±6 godz. 20–80 IU/g co 72±6 godz.	18 mies.	TAK	MS, S	26 (7–59) ^b	bd	ND
Zhang 2011 [136, 137]	58	LD	871750 IU	6 mies.	TAK	S, MS, M	24 (11,7) ^a	bd	7/9

a) średnia (SD); b) mediana (zakres); c) zakres; d) średnia; e) pacjenci zmieniający schemat leczenia w trakcie okresu obserwacji; f) wyniki tylko z tej części badania były uwzględnione w analizie, z tego względu pełna ocena wiarygodności przeprowadzona została wyłącznie dla części jednoramiennych badań; g) terapię stosowano do momentu osiągnięcia tolerancji; h) łącznie w badaniu analizowano wyniki dla 6 pacjentów, przy czym 2 stosowało inne preparaty; P) profilaktyka; MP) profilaktyka zmodyfikowana; SP) profilaktyka standardowa; PO) profilaktyka okołozabiegowa; LD) leczenie doraźne; ITI – indukcja tolerancji immunologicznej; S) ciężka HA; MS) umiarkowanie ciężka HA; M) umiarkowana HA; ND) nie do oceny.

8.2.4. Octanate

W wyniku systematycznego przeszukania literatury zidentyfikowano łącznie 10 prób klinicznych (19 publikacji [138–156]), w których skuteczność i bezpieczeństwo preparatu Octanate oceniano w populacji pacjentów z wrodzoną hemofilią typu A.

Większość z odnalezionych prac zaprojektowana została jako nierandomizowane próby kliniczne bez grupy kontrolnej, które pod względem metodologicznym stanowiły opisy serii przypadków. W jednym badaniu z grupą kontrolną przydział do poszczególnych ramion odbywał się w sposób losowy, przy czym w fazie randomizacyjnej oceniane były jedynie właściwości farmakokinetyczne porównywanych opcji (Saez 1999). Badanie zaprojektowano w schemacie grup naprzemiennych. Dotyczyło ono porównania: Emoclot Octa VI vs Emoclot DI. W badaniu Martinowitz 2000 wyniki dotyczyły pacjentów z dwóch randomizowanych badań klinicznych, w których oceniano porównania Octanate vs Hemofilem M i z Haemoclinem SDH. Do niniejszej analizy włączono wyniki dotyczące pacjentów, którzy ukończyli etap randomizowany badania i kontynuowali terapię w ramach otwartej próby, w trakcie której wszyscy otrzymywali Octanate. W obu badaniach przedstawiono także najważniejsze wyniki z zakresu bezpieczeństwa terapii.

W trzech przypadkach ze względu na formę publikacji oraz charakter przedstawionych w niej danych przeprowadzenie pełnej oceny wiarygodności nie było możliwe (Khair 2008, Martinowitz 2000, Vorobyev 2010). Pozostałe badania charakteryzowały się niską do umiarkowanej jakością metodologiczną. Wszystkie z wyjątkiem jednego (Gringeri 2006) stanowiły prospektywne próby kliniczne. Cel badania oraz najważniejsze wyniki, szczególnie z zakresu bezpieczeństwa, przedstawiane były najczęściej w klarowny sposób. W publikacjach brakowało informacji odnoszących się do metodyki prac (często ze względu na fakt, że stanowiły one wyłącznie doniesienia konferencyjne), w tym w szczególności dotyczących: sposobu rekrutacji pacjentów, kryteriów włączenia do badania, a także przyczyn utraty z badania. Pracę randomizowaną pod względem metodycznym oceniono na 3 z 5 możliwych punktów w skali Jadad (z uwagi na brak opisu metody randomizacji i zaślepienia).

We wszystkich pracach uczestniczyli pacjenci z hemofilią typu A w zróżnicowanym stopniu nasilenia choroby (głównie umiarkowana lub ciężka), natomiast w 3 pracach (Khair 2008, Santagostino 1997, Vorobyev 2010) nie podano danych odnośnie stopnia ciężkości choroby. W 6 badaniach (ObsITI Study 2011, Khair 2008, Svirin 2008, Martinowitz 2000, Tagariello 1999, Vorobyev 2010) uczestnicy w przeszłości otrzymywali terapię czynnikiem VIII (PTP), w jednym (Gringeri 2006) włączano pacjentów nieleczonych (PUP) lub leczonych w stopniu minimalnym (MTP), w 2 badaniach (Klukowska 2011, Santagostino 1997) brali udział pacjenci uprzednio nieleczeni preparatami czynnika VIII (PUP), natomiast w 1 badaniu nie podano informacji na powyższy temat (Saez 1999). Populację 2 badań (Klukowska 2011, Tagariello 1999) stanowili chorzy bez obecności inhibitora, natomiast

w 4 pracach (Gringeri 2006, Martinowitz 2000, Saez Sanatagostino 1997) nie podano informacji na ten temat. W badaniach ObsITI Study 2011, Khair 2008, Svirin 2008 oraz Vorobyev 2010 u wszystkich pacjentów występował inhibitor dla czynnika VIII, gdyż były to prace oceniające Octanate w ITI.

W większości włączonych badań ocenę efektywności klinicznej Octanate przeprowadzono w odniesieniu do profilaktyki długoterminowej, leczenia doraźnego oraz profilaktyki okołozabiegowej. W 4 pracach (ObsITI Study 2011, Khair 2008, Svirin 2008 oraz Vorobyev 2010) zastosowano ITI. Analizę skuteczności przeprowadzono wyłącznie dla tych prac, w których podano oddzielne wyniki dla poszczególnych strategii terapeutycznych.

Okres obserwacji wahał się od 5 dni ekspozycji na lek (Tagariello 1999) do 12 miesięcy (Santagostino 1997). W badaniu Klukowska 2011 zakładano 5-letni okres obserwacji lub 100 dni ekspozycji na lek, niemniej jednak dostępne wyniki cząstkowe dotyczyły pacjentów, z których 77% osiągnęło ≥ 50 dni ekspozycji na lek. W 4 pracach nie podano danych na temat długości okresu interwencji (ObsITI Study 2011, Svirin 2008, Martinowitz 2000, Vorobyev 2010). Dawka preparatu wahała się od 30 IU/kg (Saez 1999) do 200 IU/kg (Khair 2008). W 4 pracach (Gringeri 2006, Martinowitz 2000, Santagostino 1997, Vorobyev 2010) nie podano wielkości dawki.

W badaniach włączonych do analizy oceniano liczbę krwawień, zastosowaną dawkę Octanate, utratę krwi podczas zabiegu (w ocenie profilaktyki okołozabiegowej), skuteczność hemostatyczną oraz profil bezpieczeństwa, a także skuteczność ITI. W badaniu Klukowska 2011 wykorzystano specjalną skalę do oceny skuteczności hemostatycznej, jednakże nie podano jej definicji, natomiast w ObsITI Study przedstawiono skalę zastosowaną do oceny skuteczności ITI (Tabela 23). W badaniu Vorobyev 2010 w kontekście przeprowadzanej ITI oceniano jakość życia (jakość życia u pacjentów po przeprowadzonej ITI vs pacjenci bez ITI).

Tabela 23.
Skale wykorzystane do oceny skuteczności ITI w badaniu klinicznym dotyczącym preparatu Octanate

ObsITI Study 2010	
Skuteczna ITI	• Poziom inhibitora $< 0,6$ BU (w co najmniej 2 pomiarach w ciągu 2 mies.) • Poziom odzysku FVIII $\geq 80\%$ (w co najmniej 2 pomiarach w ciągu 2 mies., na próbce pobranej na 15–30 min. po podaniu FVIII) • Okres półtrwania ≥ 7 godzin (na próbkach pobranych 15, 30 min. 1, 2, 4, 8, jak również 12 lub 24 godziny po podaniu FVIII)
Częściowo skuteczna ITI	• Spełnienie 2 z powyższych kryteriów
Nieskuteczna	• Niespełnienie żadnego z powyższych kryteriów

Tabela 24.
Charakterystyka badań dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa preparatu Octanate

Badanie	Liczebność próby	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [% pacjentów]	Ocena wiarygodności
Klukowska 2011 [139, 141, 143–146]	39	P, LD, PO	41,4 (45,0) IU/kg/dobę ^e 31,3 (6,4) IU/kg/dobę	94,7 (94,6) dnia ekspozycji ^f 75,7 (39,4) dnia ekspozycji ^f	NIE	S, M	0,7 (0,0–5,6) ^b	Nie włączano	7/9
ObsITI Study 2011 [138, 152, 154–156]	18 ^g	ITI	100–150 IU/kg/co 12 godz. (≥5 BU) 50–100 IU/kg/dzień lub co 2 dzień (<5 BU)	bd ^d	TAK	S, M, ML	bd	Włączano pacjentów z BU >0,6	5/9
Khair 2008 [142]	3	ITI	200 IU kg ⁻¹ /dobę	4 mies.	TAK	bd	2–6	100%	ND
Svirin 2008 [150]	6	ITI	130–174 IU/kg -1 co 12 godz.	bd	TAK	S	7,7 (5,25–14,1) ^{de}	100%	2/9
Gringeri 2006 [140]	99	P, PO, LD	bd	83 (21–1580) ^b dni ekspozycji	TAK ^h	S, M	26,3 (13,7)	bd	6/9
Martinowitz 2000 [147]	32	LD, PO	bd	bd	TAK	S	bd	bd	ND
Saez 1999 [148]	15	bd	Pojedyncza dawka; 30 IU/kg w tempie 2 ml/min	bd	bd	S	30,6 (9,87)	bd	3/5
Tagariello 1999 [151]	14	PO	Bolus 50 IU/kg, wraz z końcem operacji infuzja ciągła: 3 IU/kg/godz. Pacjenci leczeni >10 dni: 1,5 IU/kg/godz.	5–17 dni	TAK	S, M	39 (25–62) ^{de}	0%	4/9

Badanie	Liczba próby	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [% pacjentów]	Ocena wiarygodności
Santagostino 1997 [149]	19	P	3000 (500–168 5000) ^b	12 mies.	NIE	bd	17,53	bd	6/9
Vorobyev 2010 [153]	67	ITI	bd	bd	TAK	bd	bd	100%	ND

a) średnia (SD); b) mediana (zakres); c) zakres; d) średnia; e) dotyczy populacji pacjentów, którzy przyjęli co najmniej jedną dawkę leku; f) dotyczy populacji pacjentów, którzy przyjęli Octanate i nie zmienili w sposób istotny protokołu badania; g) planowane jest włączenie 100 pacjentów; do czerwca 2010 roku włączono 96 pacjentów; natomiast leczenie zakończyło 51 pacjentów; dostępne dane dotyczyły 18 pacjentów; h) wcześniejsze leczenie przez 55 dni (dotyczyło 69% pacjentów); i) w momencie publikacji badania nadal znajdowało się w toku P) profilaktyka; PO) profilaktyka okalozabiegowa; LD) leczenie doraźne; ITI – indukcja tolerancji immunologicznej; S) ciężka; MS) umiarkowanie ciężka; M) umiarkowana; L) łagodna; ND) nie do oceny.

8.2.5. Immunate

W wyniku systematycznego przeszukania literatury odnaleziono 1 próbę kliniczną (opisaną w 3 publikacjach [157–159]), w której skuteczność oraz bezpieczeństwo preparatu Immunate oceniano w populacji pacjentów z wrodzoną hemofilią typu A.

Badanie to składało się z trzech części. W pierwszej (przeprowadzonej w režimie badania randomizowanego, skrzyżowanego) porównane zostały właściwości farmakokinetyczne preparatu Immunate, przygotowanego z użyciem metody inaktywacji wirusów *solvent/detergent* (S/D), oraz jego poprzednika na rynku farmaceutycznym, w którego procesie produkcji metoda S/D nie była wykorzystywana. W tej części badania pacjenci otrzymali pojedynczą infuzję preparatu. Druga część badania zaprojektowana została jako prospektywna, nierandomizowana próba kliniczna bez grupy kontrolnej stanowiła długoterminową ocenę skuteczności i bezpieczeństwa preparatu Immunate S/D stosowanego profilaktycznie oraz w leczeniu doraźnym (wyniki tylko z tej części włączono do analizy klinicznej). W części trzeciej właściwości farmakokinetyczne preparatu Immunate S/D oceniono ponownie, tym razem w dłuższym okresie obserwacji (minimum 14-tygodniowem).

Praca (część obserwacyjna włączona do analizy) uzyskała 6 punktów na 9 możliwych w skali przeznaczonej do oceny badań obserwacyjnych (Rozdz. 5). Wyniki badań obserwacyjnych ze swej natury obarczone są większym ryzykiem błędu systematycznego związanego z selekcją pacjentów oraz mniejszymi restrykcjami przy projektowaniu i prowadzeniu prac. Do najważniejszych ograniczeń zidentyfikowanej pracy należy brak grupy kontrolnej.

W badaniu uczestniczyli pacjenci z ciężką postacią hemofilii typu A, uprzednio leczeni preparatami czynnika VIII (PTP). Łącznie do badania zakwalifikowano 56 pacjentów (średni wiek: 21 lat). W pracy tej stosowano profilaktykę długoterminową, a w jej ramach leczenie doraźne. W trakcie trwania badania tylko jeden pacjent został poddany stomatologicznemu zabiegowi chirurgicznemu. Dawka preparatu w schemacie leczenia profilaktyki długoterminowej mieściła się w granicach od 20–40 IU/kg co drugi dzień, modyfikowana w zależności od decyzji badacza. Dawka w terapii doraźnej była ustalana przez badacza. Minimalny okres obserwacji wynosił 27 tygodni lub 50 dni ekspozycji na lek.

W badaniu Nemes 2008 oceniano liczbę krwawień, liczbę infuzji preparatu, dawkę preparatu, skuteczność hemostatyczną oraz profil bezpieczeństwa. Sposób oceny skuteczności hemostatycznej przedstawiono w osobnej tabeli (Tabela 21). Wyniki dla wszystkich punktów końcowych analizowano w odniesieniu do profilaktyki długoterminowej oraz leczenia doraźnego.

Tabela 25.
Skale wykorzystane do oceny skuteczności hemostatycznej w badaniu Nemes 2008 dotyczące preparatu Immunate

Nemes 2008	
Skala <i>Clinical Efficacy Rating</i> (CER)	
Doskonała	Ustąpienie dolegliwości bólowych i ustanie krwawienia w ciągu ok. 8 godzin od pojedynczej infuzji.
Dobra	Definitywne ustąpienie dolegliwości bólowych i/lub ustąpienie objawów krwawienia w ciągu 8 godzin od infuzji.
Dostateczna	Niewielkie ustąpienie dolegliwości bólowych i niewielkie ustanie krwawienia w ok. 8 godzin od pojedynczej infuzji.
Nieskuteczna	Brak poprawy lub zaostrzenie objawów.
<i>Exploratory scale</i> (ES)	
Skala opracowana na potrzeby badania. Dotyczy trzech obszarów i ich podkategorii: 1) ustąpienie dolegliwości bólowych w ciągu 8 godzin od pierwszej infuzji, 2) poprawa dotycząca występowania krwawień w ciągu 8 godzin od pierwszej infuzji, 3) liczba infuzji koniecznych do ustąpienia objawów. Każdej kategorii przyporządkowana jest punktacja od 0 (brak poprawy lub pogorszenie objawów) do 3 (istotna poprawa lub mniejsza/oczekiwana ilość infuzji). Suma punktów wskazuje na ocenę interwencji:	
Doskonałą	9–7 pkt. (pod warunkiem braku podkategorii ocenionych na <2)
Dobłą	6–4 pkt. (pod warunkiem braku podkategorii ocenionych na <1)
Dostateczną	3–1 pkt. (przy czym kategoria „liczba infuzji wymaganych do ustąpienia objawów powinna być oceniona ≥1 pkt.)
Nieskuteczną	0 pkt.

Tabela 26.
Charakterystyka badań dotyczących skuteczności i bezpieczeństwa preparatu Immunate

Badanie	Liczba prób	Typ interwencji	Dawka	Okres obserwacji	Wczesniejsze leczenie FVIII	Stopień ciężkości choroby	Średni wiek [lata]	Obecność inhibitora [%; pacjentów]	Ocena wiarygodności
Nemes 2008 [157-159]	49 ^a	P	20-40 IU/kg co 2 dzień	27 (±1) tygodni lub 50 ED	Tak	S	21 (12-63) ^b	bd	Część I: 2/5 Część II: 6/9
	47 ^a	LD	wg uznania badacza			S		bd	

a) liczba pacjentów poddanych danemu rodzajowi terapii; całkowita liczba pacjentów włączonych do badania wynosiła 56.; b) mediana (zakres) w odniesieniu do 56 pacjentów; P) profilaktyka standardowa; LD) leczenie doraźne; S) ciężka postać hemofilii

9. WYNIKI ANALIZY KLINICZNEJ DLA RECOMBINATE

9.1. Profilaktyka długoterminowa

9.1.1. Skuteczność hemostatyczna

Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o skuteczności hemostatycznej Recombinate w trakcie profilaktyki długoterminowej.

9.1.2. Częstość krwawień

Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o częstości krwawień w trakcie profilaktyki długoterminowej z zastosowaniem preparatu Recombinate.

9.1.3. Liczba krwawień

Wyniki dotyczące liczby krwawień przedstawiono w dwóch badaniach obserwacyjnych, spośród których jedno pod względem metodologicznym to opis serii przypadków (Yoshioka 2004), natomiast w drugim porównywano skuteczność i bezpieczeństwo Recombinate i Kogenate (Brackmann 1993). Oba badania przeprowadzono na małych liczebnie próbach.

W badaniu Brackmann 1993 7 pacjentów stosowało profilaktykę preparatem Recombinate, a 5 pacjentów profilaktykę preparatem Kogenate. W trakcie 2-letniego okresu obserwacji u pacjentów z grupy Recombinate stwierdzono 161 krwawień, natomiast w grupie Kogenate 169 epizodów. Były one leczone dodatkowymi infuzjami wyżej wymienionych preparatów (Tabela 27).

Tabela 27.
Liczba krwawień u pacjentów stosujących profilaktykę długoterminową Recombinate i Kogenate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Recombine		Kogenate		p
				N	Liczba zdarzeń	N	Liczba zdarzeń	
Brackmann 1993	PTP	Profilaktyka	2 lata	7	161	5	169	bd

Liczbę krwawień z podziałem ze względu na lokalizację krwawienia przedstawiono w 1 badaniu obserwacyjnym bez grupy kontrolnej. W badaniu Yoshioka 2004 u 2 z 22 pacjentów stosowano profilaktykę pierwszo- i drugorzędową w schemacie 3 infuzji tygodniowo. U tych chorych, w 2,5-letnim

okresie obserwacji, krwawienia spontaniczne były rzadkie (brak danych liczbowych), przy czym nie odnotowano krwawień dostawowych (Tabela 28).

Tabela 28.
Liczba krwawień dostawowych u pacjentów stosujących Recombinate w profilaktyce długoterminowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń/liczba krwawień ogółem (%)
Krwawienia dostawowe					
Yoshioka 2004	PUP	Pierwszorzędowa /drugorzędowa profilaktyka (3x/tydzień)	2,5 roku	2	0/bd (0%)

9.1.4. Liczba pacjentów z krwawieniami

Dane dotyczące liczby pacjentów, u których wystąpiły krwawienia, pochodzą z jednego badania (Brackmann 1993), w którym porównywano efektywność kliniczną Recombinate oraz Kogenate. W dwuletnim okresie obserwacji wszyscy pacjenci niezależnie od rodzaju otrzymywanej interwencji doświadczyli co najmniej jednego epizodu krwotocznego.

Tabela 29.
Liczba pacjentów z krwawieniami stosujących profilaktykę długoterminową Recombinate i Kogenate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Recombine		Kogenate		p
				N	%	N	%	
Brackmann 1993	PTP	Profilaktyka	2 lata	7	100	5	100	bd

9.1.5. Dawka preparatu Recombinate

W dostępnych pracach nie przedstawiono informacji na temat średniej dawki preparatu Recombinate w przeliczeniu na pacjenta ani liczby infuzji Recombinate stosowanego w profilaktyce krwawień. W większości prac dane te podano łącznie dla profilaktyki i leczenia doraźnego krwawień.

W dwóch badaniach obserwacyjnych (White 1997, Brackmann 1993) przedstawiono natomiast wyniki dotyczące liczby zastosowanych jednostek preparatu Recombinate, spośród których jedno pod względem metodologicznym to opis serii przypadków, natomiast w drugim porównywano Recombinate z Kogenate.

W badaniu White 1997, w którym okres obserwacji wynosił co najmniej 18 miesięcy (mediana 3,7 roku, zakres 1,0–5,7 roku) u 69 pacjentów zastosowano łącznie 24,74 miliona jednostek [IU] Recombinate w profilaktyce ciągłej i przerywanej.

W badaniu Brackmann 1993, w 2-letnim okresie profilaktyki, u 7 pacjentów z grupy Recombinate zastosowano 1,662 miliona jednostek [IU], natomiast u 5 pacjentów z grupy Kogenate 0,67 miliona jednostek [IU] (Tabela 30).

Tabela 30.
Liczba jednostek zużytych w profilaktyce długoterminowej krwawień u pacjentów stosujących Recombinate i Kogenate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Recombine		Kogenate		p
				N	Liczba IU	N	Liczba IU	
Brackmann 1993	PTP	Profilaktyka	2 lata	7	1 662 000	5	666 000	bd
White 1997	PTP	Profilaktyka ciągła/przerywana*	3,7 roku	69	24 740 000	bd	bd	nd

* brak definicji w badaniu

9.2. Profilaktyka okołozabiegowa

9.2.1. Skuteczność hemostatyczna

Wyniki dotyczące skuteczności hemostatycznej preparatu Recombinate stosowanego w profilaktyce okołozabiegowej przedstawiono w trzech badaniach obserwacyjnych bez grupy kontrolnej (Bray 1994, White 1997 oraz Negrier). Oceny skuteczności hemostatycznej Recombinate stosowanego w profilaktyce okołozabiegowej dokonywali lekarze wykonujący dany zabieg, tj. operatorzy (zabiegi chirurgiczne, ortopedyczne), lekarze innych specjalności (np. gastrologi w przypadku badań endoskopowych) czy stomatolodzy (np. ekstrakcja zęba).

Odsetek odpowiedzi hemostatycznych uznanych za dobre lub doskonałe wahał się w granicach od 90% do 100%. Łącznie we wszystkich 3 badaniach opisano zastosowanie Recombinate w profilaktyce okołozabiegowej w trakcie 49 procedur interwencyjnych. W przypadku zdecydowanej większości z nich (48 interwencji) odpowiedź hemostatyczną oceniono jako doskonałą lub dobrą. W jednym przypadku, pomimo stosowanej profilaktyki, pacjent doznał nadmiernego krwawienia w okresie pooperacyjnym, co było związane z wytworzeniem inhibitora dla czynnika VIII (Tabela 31).

Tabela 31.
Ocena skuteczności hemostatycznej preparatu Recombinate w profilaktyce około zabiegowej, oceniana przez lekarza wykonującego procedurę inwazyjną

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Ilość ocenionych zdarzeń / Ilość zdarzeń ogółem (%)
Skuteczność hemostatyczna doskonała					
Bray 1994	PUP	Profilaktyka okołozabiegowa	>7,3 roku	7	9/10 (90%)
White 1997	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	3,7 roku	13	24/24 (100%)
Skuteczność hemostatyczna doskonała/dobra					
Negrier 2001	bd	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	bd	15/15 (100%)
Brak skuteczności hemostatycznej					
Bray 1994	PUP	Profilaktyka okołozabiegowa	>7,3 roku	7	1/10 (10%)*

* wg oceny przeprowadzonej przez autorów niniejszego przeglądu (szczegóły w tekście)

9.2.2. Utrata krwi podczas zabiegu

Wyniki dotyczące liczby pacjentów, u których oceniano poziom krwi utraconej w trakcie zabiegu, przedstawiono w jednym badaniu klinicznym bez grupy kontrolnej.

W badaniu White 1997, na 24 przeprowadzone procedury inwazyjne, w żadnym przypadku nie stwierdzono nadmiernej bądź niespodziewanej utraty krwi. U żadnego z pacjentów nie stwierdzono konieczności podania pdFVIII.

Tabela 32.
Utrata krwi w trakcie zabiegów operacyjnych u pacjentów stosujących Recombinate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Ilość krwi utraconej okołozabiegowo	N	Liczba zabiegów z utratą krwi / Liczba zabiegów ogółem (%)
White 1997	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	ABL ≤ EBL	13	24/24 (100%)

9.2.3. Liczba krwawień

Wyniki dotyczące liczby krwawień okołozabiegowych przedstawiono w dwóch obserwacyjnych badaniach bez grupy kontrolnej (Bray 1994, White 1997).

W badaniu Bray 1994 u 7 pacjentów przeprowadzono 10 procedur inwazyjnych, wymagających zastosowania profilaktyki okołozabiegowej. W 1 przypadku wystąpiło krwawienie w okresie pozabiegowym pomimo stosowanej interwencji. W badaniu White 1997 u 13 pacjentów wykonano

łącznie 24 procedury inwazyjne pod osłoną preparatu Rekombinate. U żadnego z nich nie wystąpiło krwawienie pozabiegowe, a hemostaza była utrzymana na prawidłowym poziomie (Tabela 33).

Tabela 33.
Liczba krwawień pozabiegowych ogółem u pacjentów stosujących Recombinate w profilaktyce okołozabiegowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba krwawień okołozabiegowych / Liczba zabiegów ogółem (%)
Bray 1994	PUP	Profilaktyka okołozabiegowa	>7,3 roku	7	1/10 (10%)
White 1997	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	3,7 roku	13	0/24 (0%)

9.2.4. Dawka preparatu Recombinate

Nie odnaleziono badań, w których przedstawiono by średnią dawkę preparatu Recombinate w przeliczeniu na pacjenta. W badaniach włączonych do analizy raportowano natomiast dane dotyczące liczby infuzji (White 1997) oraz liczby jednostek (White 1997 oraz Brackamn 1993) Recombinate zastosowanych w profilaktyce okołozabiegowej.

W badaniu White 1997, obejmującym 13 pacjentów poddanych 24 procedurom, w ramach profilaktyki okołozabiegowej wykonano łącznie 252 infuzje Recombinate podczas 22 procedur inwazyjnych, natomiast w trakcie dwóch pozostałych zabiegów stosowano Recombinate w ciągłym wlewie dożylnym przez okres 7–18 dni (Tabela 34). Łącznie podczas tych 24 procedur inwazyjnych zastosowano 720 805 IU Recombinate. W badaniu Brackmann 1993 zużyto łącznie 68 tysięcy IU Recombinate na zabezpieczenie 4 zabiegów (2 małe interwencje ortopedyczne, nakłucie otrzewnej i rektoskopia) u 4 pacjentów oraz 3 tysiące IU Kogenate u 1 pacjenta na zabezpieczenie pojedynczego zabiegu (ekstrakcja zęba).

Tabela 34.
Liczba infuzji Recombinate zastosowanych w profilaktyce okołozabiegowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zabiegów	Wynik
Liczba infuzji / liczba procedur / rok						
White 1997	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	3,7 roku	13	22	252/22
Ilość jednostek [IU]						
White 1997	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	3,7 roku	13	22	720 805

Tabela 35.
Liczba jednostek zużytych w profilaktyce okołozabiegowej krwawień u pacjentów stosujących Recombinate i Kogenate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Recombine		Kogenate		p
				N	Liczba IU	N	Liczba IU	
Brackmann 1993	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	2 lata	4 ^a	68 000	1 ^a	3 000	bd

a) każdy pacjent przeszedł jedną interwencję chirurgiczną

9.3. Leczenie doraźne

9.3.1. Skuteczność hemostatyczna

Dane dotyczące skuteczności hemostatycznej preparatu Recombinate stosowanego w leczeniu doraźnym odnaleziono w czterech badaniach obserwacyjnych bez grupy kontrolnej (Fukutake 2005, White 1997, Yoshioka 2004, Zhang 2011). We wszystkich oceny dokonywali lekarze prowadzący, w jednym badaniu oceny dokonali również pacjenci.

Odsetek interwencji, których skuteczność została oceniona przez badacza jako doskonała lub dobra, wahał się w granicach od 90,9% do 100%, natomiast odsetek interwencji z oceną wyłącznie doskonałą wynosił od 27,2% do 80,26% (Tabela 36).

Tabela 36.
Ocena skuteczności hemostatycznej preparatu Recombinate w leczeniu doraźnym wg oceny badacza

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń / liczba zdarzeń ogółem (%)
Odpowiedź na leczenie doskonała					
Fukutake 2005	PTP	Leczenie doraźne	24 mies.	129	1769/4171 (42,41%)
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	1878/5052 (27,20%)
Yoshioka 2004	PUP	Leczenie doraźne	>2 lat	22	226/378 (59,80%)
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	61/76 (80,26%)
Odpowiedź na leczenie dobra					
Fukutake 2005	PTP	Leczenie doraźne	24 mies.	129	2031/4171 (48,70%)
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	2717/5052 (53,80%)
Yoshioka 2004	PUP	Leczenie doraźne	> 2 lat	22	138/378 (36,51%)
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	15/76 (19,74%)
Odpowiedź na leczenie doskonała/dobra					
Fukutake 2005	PTP	Leczenie doraźne	24 mies.	129	3800/4171 (91,10%)
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	4595/5052 (90,90%)
Yoshioka 2004	PUP	Leczenie doraźne	>2 lat	22	364/378 (96,30%)
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	76/76 (100%)

Wyniki badania White 1997 wskazują, że również w ocenie pacjentów zdecydowana większość (91,7%) interwencji cechowała się doskonałą lub dobrą skutecznością. Skuteczność zaledwie 252 spośród 3481 interwencji doraźnych (7,2%) oceniono jako dostateczną. Terapię 31 zdarzeń (<1%) uznano za nieskuteczną, natomiast w 3 przypadkach (<0,1%) wg chorych ich stan uległ pogorszeniu na skutek stosowanego leczenia.

Tabela 37.
Ocena skuteczności hemostatycznej preparatu Recombinate w leczeniu doraźnym wg oceny pacjenta

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń / liczba zdarzeń ogółem (odsetek)
Skuteczność hemostatyczna doskonała					
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	1261/3481 (36,2%)
Skuteczność hemostatyczna dobra					
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	1934/3481 (55,5%)
Skuteczność hemostatyczna doskonała/dobra					
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	3195/3481 (91,7%)
Skuteczność hemostatyczna dostateczna					
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	252/3481 (7,2%)
Brak skuteczności hemostatycznej					
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	31/3481 (0,89%)
Pogorszenie stanu w odpowiedzi na profilaktykę					
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	3/3481 (0,09%)

9.3.2. Częstość krwawień

Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o częstości krwawień w trakcie terapii doraźnej z zastosowaniem preparatu Recombinate.

9.3.3. Liczba krwawień

Wyniki dotyczące liczby krwawień raportowanych w trakcie leczenia doraźnego przedstawiono w dwóch badaniach obserwacyjnych bez grupy kontrolnej (Bray 1994, Zhang 2011).

W próbie klinicznej Bray 1994 w 2-letnim okresie obserwacji u 75 pacjentów odnotowano łącznie 810 epizodów, z czego do opanowania większości z nich (92%) wystarczyło podanie nie więcej niż 2 infuzji Recombinate. Z kolei w okresie obserwacji wynoszącym średnio 6,5 oraz 7,3 roku w tej samej grupie chorych odnotowano odpowiednio 3211 oraz 3592 epizody krwawienia.

W badaniu Zhang 2011 odnotowano łącznie 638 przypadków krwawień, z czego 70,51% dotyczyło krwawień dostawowych, 15,38% krwawień domięśniowych, 6,42% krwawień związanych z tkankami miękkimi oraz 7,69% krwawień trzewnych. Do zahamowania krwawienia konieczne były nie więcej niż 2 infuzje Rekombinate (Tabela 38).

Tabela 38.
Liczba krwawień u pacjentów uczestniczących w badaniach dotyczących zastosowania Recombinate w leczeniu doraźnym

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń (% zdarzeń)
Krwawienia ogółem					
Bray 1994	PUP	Leczenie doraźne	7,3 roku	75	3592* (100%)
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	638 (100%)
Krwawienia wymagające 1-2 infuzji Recombinate					
Bray 1994	PUP	Leczenie doraźne	2 lata	75	745/810 (92%)
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	638/638 (100%)
Krwawienia do stawów					
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	450/638 (70,51%)
Krwawienia do mięśni					
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	98/638 (15,38%)
Krwawienia do tkanek miękkich					
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	41/638 (6,42%)
Krwawienia do jam ciała (m.in. dróg przewodu pokarmowego oraz moczowego)					
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	49/639 (7,69%)

* update do badania Bray 1994 (po okresie obserwacji wynoszącym 7,3 roku)

9.3.4. Liczba pacjentów z krwawieniami

Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o liczbie pacjentów doświadczających epizodów krwotocznych w trakcie doraźnej terapii preparatem Recombinate.

9.3.5. Dawka preparatu Recombinate

W badaniach włączonych do analizy raportowano liczbę infuzji (Bray 1994, Zhang 2011) oraz liczbę jednostek Recombinate (White 1997, Zhang 2011, Brackmann 1993) zastosowanych w leczeniu doraźnym.

Wyniki odnalezionych badań wskazują, że w okresie obserwacji wynoszącym 6 miesięcy (Zhang 2011) zastosowano 875 infuzji z podaniem preparatu Recombinate podczas 638 epizodów krwawienia, co w przeliczeniu na jednego pacjenta wynosiło 11,4 infuzji. W badaniu Bray 1994 przy dłuższym okresie obserwacji, wynoszącym 7,3 roku, u 75 pacjentów zastosowano 8444 infuzje

preparatu Recombinate podczas 3592 epizodów krwawienia, co daje 2,35 infuzji na leczenie jednego zdarzenia (Tabela 39).

W badaniu Zhang 2011 w ciągu 6 miesięcy na leczenie doraźne zużyto 871 750 IU preparatu Rekombinate. W badaniu White 1997 w ciągu 3,7 roku w ramach leczenia doraźnego 69 chorych wykorzystano łącznie 2,63 mln IU (Tabela 39, Tabela 40).

Tabela 39.
Liczba infuzji Recombinate ogółem w leczeniu doraźnym

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Wynik
Liczba infuzji / liczba krwawień ogółem					
Bray 1994	PUP	Leczenie doraźne	7,3 roku	75	8444/3592*
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	875/638
Liczba infuzji/pacjenta					
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	11,4 (6,41) ^a
Liczba zastosowanych jednostek					
White 1997	PTP	Leczenie doraźne	3,7 roku	69	2 629 200
Zhang 2011	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	76	871 750 ^a

* update do badania Bray 1994 (po okresie obserwacji wynoszącym 7,3 roku); a) w przeliczeniu na pacjenta średnia \pm SD (zakres): 9169,7 \pm 4338,73 (1250–21500)

W badaniu Brackmann 1993 w trakcie 2-letniego okresu obserwacji liczba zastosowanych jednostek Recombinate była mniejsza niż liczba jednostek wykorzystanych w trakcie terapii Kogenate, przy czym nie podano informacji o wartości p dla zaobserwowanej różnicy.

Tabela 40.
Łączna liczba jednostek zużytych w leczeniu doraźnym krwawień u pacjentów stosujących Recombinate i Kogenate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Recombine		Kogenate		p ^b
				N	Liczba IU	N	Liczba IU	
Brackmann 1993	PTP	Leczenie doraźne	2 lata	7	572 000	5	1 148 000	bd

9.4. Indukcja tolerancji immunologicznej

9.4.1. Poziom inhibitora po zakończeniu ITI

Poziom inhibitora po zakończeniu ITI oceniano w 1 badaniu obserwacyjnym bez grupy kontrolnej.

W pracy Rothschild 1998 przedstawiono wyniki dotyczące poziomu inhibitora po zakończeniu ITI. Wyniki badania wskazują, że u 3 z 8 pacjentów osiągnięto tolerancję immunologiczną, a tym samym poziom inhibitora obniżył się do wartości docelowych (<0,6 BU/ml). U pozostałych 5 pacjentów kontynuowano ITI, a poziom inhibitora wahał się u nich w granicach 0,8-2 BU/ml.

Tabela 41.
Poziom inhibitora po zakończeniu ITI u pacjentów stosujących Recombinate

Badanie	Populacja	FU	Końcowy poziom inhibitora [BU/ml]	N	Liczba pacjentów z inhibitorem (%)
Rothschild 1998	PUP	16-30 mies.	< 0,6	8	3 (37,50%)
			0,8		1 (12,50%)
			1-1,1		2 (25,00%)
			2		2 (25,00%)

9.4.2. Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI

Odnaleziono 3 obserwacyjne badania bez grupy kontrolnej, w których oceniano maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI.

W jednym badaniu u żadnego pacjenta maksymalny poziom inhibitora nie przekroczył 10 BU/ml, natomiast w dwóch pracach odsetek pacjentów z poziomem inhibitora nieprzekraczającym 10 BU/ml mieścił się w granicach od 60% do 70% (Tabela 42).

Tabela 42.
Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI u pacjentów stosujących Recombinate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba pacjentów z inhibitorem (%)
Liczba pacjentów z maksymalnym poziomem inhibitora ≤ 10 BU/ml					
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	5	5 (100%)
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	13	9 (69,23%)
Rothschild 1998	PUP	ITI	16-30 mies.	8	5 (62,50%)
Liczba pacjentów z maksymalnym poziomem inhibitora > 10 BU/ml					
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	5	0 (0,00%)
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	13	4 (30,77%)
Rothschild 1998	PUP	ITI	16-30 mies.	8	3 (37,50%)

9.4.3. Czas trwania indukcji do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej

Czas trwania ITI do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej oceniano w 2 badaniach obserwacyjnych bez grupy kontrolnej.

W badaniu Rocino 2001 mediana czasu trwania ITI do osiągnięcia tolerancji immunologicznej wynosiła 6 miesięcy (2–8 miesięcy). W pracy Rocino 2006 mediana czasu trwania ITI była taka sama (6 miesięcy), jednak zakres był szerszy i mieścił się w przedziale od 2 do 39 miesięcy (Tabela 43).

Tabela 43.
Mediana czasu trwania ITI do osiągnięcia tolerancji immunologicznej u pacjentów stosujących Recombinate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Mediana (zakres) czasu trwania ITI [miesiące]
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	5	6 (2–8)
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	11	6 (2–39)

9.4.4. Liczba skutecznych ITI

Liczbę skutecznych ITI oceniano w 3 badaniach obserwacyjnych bez grupy kontrolnej.

W badaniu Rocino 2001, w którym mediana okresu interwencji wynosiła 8 miesięcy (zakres 2–24 miesięcy), u wszystkich pacjentów ITI zakończyła się sukcesem. W badaniu Rocino 2006, w którym mediana czasu trwania interwencji wynosiła 6 miesięcy (zakres 2–40 miesięcy), zdecydowana większość chorych (84%) osiągnęła pełną tolerancję immunologiczną na skutek stosowanej ITI, u 1 pacjenta osiągnięto jedynie częściową tolerancję, natomiast u jednego chorego ITI zakończyła się niepowodzeniem. W dwóch przypadkach niepowodzenia ITI (brak tolerancji, niepełna tolerancja) badanie genetyczne ujawniło poważne mutacje w genie dla czynnika VIII, predysponujące do wytwarzania inhibitora w wysokim mianie. W badaniu Rothschild 1998 spośród 3 pacjentów, którzy zakończyli indukcję tolerancji immunologicznej, dwóch osiągnęło pełną tolerancję, a 1 częściową tolerancję, podczas gdy pozostali nadal otrzymywali Recombinate w ramach ITI.

Podsumowując, spośród ogólnej liczby 18 pacjentów uczestniczących w 3 badaniach, pełną tolerancję za pomocą preparatu Recombinate uzyskano u 15 pacjentów, natomiast częściową u 2 pacjentów (Tabela 44).

Tabela 44.
Liczba skutecznych ITI u pacjentów stosujących Recombinate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba skutecznych ITI (%)
Liczba skutecznych ITI					
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	5	5 (100%)
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	13	11 (84,62%)
Rothschild 1998	PUP	ITI	16–30 mies.	3	2 (66,67%)
Liczba częściowo skutecznych ITI					
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	5	0 (0,00%)
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	13	1 (7,69%)
Rothschild 1998	PUP	ITI	16–30 mies.	3	1 (33,3%)
Liczba nieskutecznych ITI					
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	5	0 (0,00%)
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	13	1 (7,69%)
Rothschild 1998	PUP	ITI	16–30 mies.	3	0 (0,00%)

9.5. Bezpieczeństwo preparatu Recombinate

9.5.1. Działania niepożądane ogółem

W badaniu Brackmann 1993 działania niepożądane odnotowano u 2 z 5 pacjentów w grupie Kogenate oraz u 1 z 7 pacjentów stosujących Recombinate. U pacjentów stosujących Kogenate wystąpiły: reakcje skórne w miejscu iniekcji oraz podwyższony poziom transaminaz, w grupie pacjentów przyjmujących Recombinate stwierdzono powiększenie węzłów chłonnych karkowych.

Tabela 45.
Liczba pacjentów z działaniami niepożądanymi w trakcie stosowania Recombinate i Kogenate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Recombine		Kogenate	
				N	n	N	n
Brackmann 1993	PTP	Profilaktyka	2 lata	7	1	5	2

W populacji pacjentów stosujących Recombinate w profilaktyce i/lub leczeniu doraźnym odsetek pacjentów z co najmniej jednym działaniem niepożądanym mieścił się w granicach od 3,1 do 22,7%,

przy czym najniższy był w największym liczebnie badaniu (Fukutake 2005). W dwóch badaniach dotyczących ITI na 36 pacjentów (łącznie) u 2 odnotowano działania niepożądane (Tabela 46).

W łącznej populacji, obejmującej 196 pacjentów (5 badań), odnotowano 12 zdarzeń niepożądanych, natomiast wśród 220 chorych (3 badania) wystąpiły 34 zdarzenia niepożądane związane z leczeniem. W jednej pracy na 69,2 mln jednostek Recombinate odnotowano 20 zdarzeń niepożądanych (Tabela 47).

Tabela 46.
Liczba pacjentów z działaniami niepożądanymi w trakcie stosowania Recombinate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Brackmann 1993	PTP	Profilaktyka	2 lata	7	14,3% (1/7)
Fukutake 2005	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	24 mies.	129	3,1% (4/129)
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	26	7,7% (2/26)
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	12	0% (0/12)
White 1997	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	3,7 roku	69	8,7% (6/69)
Yoshioka 2004	PUP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	> 2 lat	22	22,7% (5/22)

Tabela 47.
Liczba działań niepożądanych u pacjentów stosujących Recombinate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń
Liczba AEs ogółem					
Brackmann 1993	PTP	Profilaktyka	2 lata	7	1
Yoshioka 2004	PUP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	> 2 lat	22	5
Fukutake 2005	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	24 mies.	129	4
Gomperts 2004	bd	bd	12 mies.	69,2*	20
Rocino 2001	PTP	ITI	8 mies.	12	0
Rocino 2006	PTP	ITI	6 mies.	22	2
Liczba AEs związanych z otrzymywanym leczeniem					
White 1997	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	3,7 roku	69	19
Zhang 2011	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	76	4 ^a
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	75	11**

* liczba dawek Recombinate w milionach jednostek; ** update do badania Bray 1994 (po okresie obserwacji wynoszącym 7,3 roku)
a) 3 przypadki dotyczyły wytworzenia inhibitora, w jednym raportowano ból w miejscu podania

9.5.2. Ciężkie działania niepożądane ogółem

Dane dotyczące ciężkich działań niepożądanych raportowano w 3 badaniach obserwacyjnych. W dwóch z nich nie stwierdzono żadnego ciężkiego działania niepożądanego, natomiast w jednej pracy (Gomperts 2004) opisano 9 przypadków na 69 mln IU preparatu Recombinate (Tabela 48).

Tabela 48.
Liczba ciężkich działań niepożądanych u pacjentów stosujących Recombinate

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń
SAEs ogółem					
Gomperts 2004	bd	bd	12 mies.	69,2*	9 ^a
White 1997	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	3,7 roku	69	0
SAEs powiązane z otrzymywanym leczeniem					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	75	0 ^b

* liczba dawek Recombinate w milionach jednostek

a) 89 odnotowanych przypadków dotyczyło wytworzenia inhibitora; b) update do badania Bray 1994 (po okresie obserwacji wynoszącym 7,3 roku);

9.5.3. Utrata pacjentów z badania z powodu działań niepożądanych

W żadnym z badań nie oceniano utraty pacjentów z powodu działań niepożądanych.

9.5.4. Obecność inhibitora dla czynnika VIII

Odsetek pacjentów z inhibitorem

Dane dotyczące obecności inhibitora u pacjentów leczonych Recombinate raportowano w 9 włączonych badaniach klinicznych. W dwóch z nich nie stwierdzono obecności inhibitora u żadnego pacjenta. Odsetek pacjentów z inhibitorem w pozostałych 7 badaniach mieścił się w granicach od 4% do 64%. Łącznie w 6 badaniach, w których dostępne były pełne dane liczbowe, na 417 pacjentów otrzymujących Recombinate obecność inhibitora stwierdzono u 43 z nich, co stanowi 10,31%. Dostępne dane nie pozwalają na określenie zależności pomiędzy stosowanym schematem (profilaktyka vs leczenie dorażne) a ryzykiem rozwoju inhibitora (Tabela 49). U części pacjentów inhibitor miał charakter przejściowy (zwykle o niskim mianie, samoistnie zanikający). W czterech badaniach na 41 pacjentów, którzy wytworzyli inhibitor, u 18 miał on charakter przejściowy (Tabela 50).

Dane na temat odsetka pacjentów z inhibitorem w podziale na maksymalny poziom inhibitora przedstawiono poniżej (Tabela 51).

Tabela 49.
Liczba pacjentów stosujących Recombinate, u których stwierdzono obecność inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	71	31% (22/71)*
Fukutake 2005	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	24 mies.	129	0% (0/129)
Gomperts 2004	bd	bd	12 mies.	69,2**	(8/bd)
Kempton 2006	PTP	Profilaktyka	3271 pacjentolat	bd	(4/bd)
Negrier 2001	bd	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	bd	bd (1/bd)
Rothschild 1998	PUP	Profilaktyka, ITI	32 mies.	50	28% (14/50)
White 1997	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	3,7 roku	69	0% (0/69)
Zhang 2011	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	76	3,9% (3/76)
Yoshioka 2004	PUP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	> 2 lat	22	18,2% (4/22)

* update do badania Bray 1994 (po okresie obserwacji wynoszącym 7,3 roku)

** liczba zastosowanych jednostek

Tabela 50.
Liczba pacjentów stosujących Recombinate z inhibitorem przejściowym

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Liczba pacjentów z inhibitorem ogółem	% pacjentów (n/N)
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	22	63,6% (14/22)*
Negrier 2001	bd	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	1	100% (1/1)
Rothschild 1998	PUP	Leczenie dorażne	32 mies.	14	14,3% (2/14)
Yoshioka 2005	PUP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	> 2 lat	4	25% (1/4)

* update do badania Bray 1994 (po okresie obserwacji wynoszącym 7,3 roku)

Tabela 51.
Liczba pacjentów stosujących Recombinate z inhibitorami w podziale ze względu na szczytowy poziom inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	Liczba pacjentów z inhibitorem ogółem	% pacjentów (n/N)
Odsetek pacjentów ze szczytowym poziomem inhibitora \leq 10 BU/ml					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	22	68,19% (15/22)*
Rocino 2001	PTP	Leczenie dorażne	8 mies.	5	0% (0/5)
Rocino 2006	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	13	23,08% (3/13)
Rothschild 1998	PUP	Leczenie dorażne	32 mies.	14	71,43% (10/14)
Odsetek pacjentów ze szczytowym poziomem inhibitora \geq 10 BU/ml					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	22	31,82% (7/22)*
Rocino 2001	PTP	Leczenie dorażne	8 mies.	5	100% (5/5)
Rocino 2006	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	13	76,92% (10/13)
Rothschild 1998	PUP	Leczenie dorażne	32 mies.	14	28,57% (4/14)

* update do badania Bray 1994 (po okresie obserwacji wynoszącym 7,3 roku)

Rozwój inhibitora w zależności od czasu

Dane dotyczące zależności pomiędzy czasem ekspozycji a rozwojem inhibitora pochodzą z dwóch badań obserwacyjnych (Bray 1994, Rothschild 1998). Mediana czasu do wystąpienia inhibitora w obu badaniach wynosiła 17 dni (Tabela 52). W badaniu Bray 1994 u 13 z 17 pacjentów inhibitor rozwinął się w pierwszych 10 dniach ekspozycji na Recombinate (Tabela 53).

W obu badaniach zaobserwowano również, że prawdopodobieństwo pozostania w stosowanym schemacie leczenia bez rozwinięcia inhibitora dla czynnika VIII było największe na początku terapii i malało w miarę zwiększania się czasu ekspozycji na Recombinate. W badaniu Bray 1994 prawdopodobieństwo pozostania bez inhibitora wynosiło 88,4% po 8 dniach, 73,5% po 10 dniach, ale już tylko 61,6% po 25 dniach ekspozycji. Podobną zależność obserwowano w pracy Rothschild 1998, gdzie po 10 dniach ekspozycji prawdopodobieństwo pozostania w stosowanym schemacie leczenia bez wytworzenia inhibitora wynosiło 92%, po 25 dniach 78%, natomiast po 50 dniach już tylko 74%.

Tabela 52.
Liczba pacjentów z inhibitorami w trakcie stosowania Recombinate w podziale ze względu na czas wystąpienia inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	N	FU	% pacjentów (n/N)
Odsetek pacjentów, u których inhibitor dla czynnika VIII pojawił się po \leq 10 dniach ekspozycji na Recombinate					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	17	7,3 roku	76,47% (13/17)

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	N	FU	% pacjentów (n/N)
Negrifer 2001	bd	Leczenie okołozabiegowe	1	bd	100% (1/1)
Odsetek pacjentów, u których inhibitor dla czynnika VIII pojawił się po 11–25 dniach ekspozycji na Recombinate					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	17	7,3 roku	17,65% (3/17)
Odsetek pacjentów, u których inhibitor dla czynnika VIII pojawił się po 26–50 dniach ekspozycji na Recombinate					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	17	7,3 roku	5,88% (1/17)

Tabela 53.
Mediana liczby dni ekspozycji na Recombinate, po których stwierdzono obecność inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Mediana (zakres)
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	17	9 (3–45)
Rothschild 1998	PUP	Leczenie dorażne	32 mies.	14	17 (3–69)

Tabela 54.
Prawdopodobieństwo pozostania w stosowanym schemacie leczenia bez rozwinięcia inhibitora dla czynnika VIII w zależności od czasu

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Prawdopodobieństwo pozostania w schemacie leczenia bez rozwinięcia inhibitora dla czynnika VIII po 8 dniach ekspozycji					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	71	88,4%
Prawdopodobieństwo pozostania w schemacie leczenia bez rozwinięcia inhibitora dla czynnika VIII po 10 dniach ekspozycji					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	71	73,5%
Rothschild 1998	PUP	Leczenie dorażne	32 mies.	50	92%
Prawdopodobieństwo pozostania w schemacie leczenia bez rozwinięcia inhibitora dla czynnika VIII po 25 dniach ekspozycji					
Bray 1994	PUP	Leczenie dorażne	7,3 roku	71	61,6%
Rothschild 1998	PUP	Leczenie dorażne	32 mies.	50	78%
Prawdopodobieństwo pozostania w schemacie leczenia bez rozwinięcia inhibitora po 50 dniach ekspozycji					
Rothschild 1998	PUP	Leczenie dorażne	32 mies.	50	74%

Ryzyko rozwoju inhibitora dla porównania Recombinate z innymi koncentratami FVIII

Odnaleziono 2 badania retrospektywne z grupą kontrolną, w których oceniano ryzyko rozwinięcia inhibitora.

W pracy CANAL, w której okres obserwacji wynosił co najmniej 50 dni ekspozycji (lub do momentu wytworzenia inhibitora), raportowano wyniki dotyczące zależności pomiędzy czasem stosowania poszczególnych preparatów FVIII a ryzykiem rozwinięcia klinicznie istotnego inhibitora (wymagającego zmiany dotychczas stosowanego schematu stosowania rFVIII), jak również inhibitora w wysokim mianie. Przedstawiono zarówno wyniki analizy bez dostosowania, jak również z dostosowaniem do potencjalnych czynników zakłócających (wyjściowy poziom czynnika VIII w osoczu, przynależność etniczna, rodzaj mutacji genu dla czynnika VIII, wiek w momencie pierwszej ekspozycji na egzogenny czynnik VIII, czas pomiędzy poszczególnymi ekspozycjami, dawka egzogennego czynnika VIII, obecność lub brak regularnej profilaktyki). W analizie z dostosowaniem nie wykazano istotnych statystycznie różnic pomiędzy Kogenate a Recombinate w odniesieniu do ryzyka rozwinięcia klinicznie istotnego inhibitora (RR = 1,0; [0,5; 2,1]), jak również inhibitora o wysokim mianie (RR = 1,2; [0,5; 2,7]). Analogiczne rezultaty uzyskano również dla porównania rFVIII z pdFVIII w odniesieniu do ryzyka rozwinięcia klinicznie istotnego inhibitora (RR = 0,7; [0,4; 1,1]), jak i inhibitora o wysokim mianie (RR = 0,8; [0,4; 1,3]).

W pracy Kempton 2006 nie wykazano istotnych statystycznie różnic w odniesieniu do ryzyka rozwinięcia inhibitora dla porównania Recombinate z Kogenate (RR = 0,8; [0,1; 7,0]), Recombinate z Helixate (RR = 0,8; [0,1; 6,9]), jak również Recombinate z Monoclate (RR = 1,6; [0,2; 14,0]).

Tabela 55.
Ryzyko rozwinięcia inhibitora dla porównania Recombinate z innymi koncentratami FVIII

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	RR [95%CI]	p
Ryzyko rozwinięcia inhibitora FVIII dla porównania Recombinate vs Kogenate					
CANAL (Gouw 2007)	PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa	≥50 ED lub do rozwoju inhibitora	1,0 [0,5; 2,1]	0,99
Kempton 2006	PTP	Profilaktyka	3,9 roku ^a	0,8 [0,1; 7,0]	0,8
Ryzyko rozwinięcia inhibitora FVIII dla porównania Recombinate vs Helixate					
Kempton 2006	PTP	Profilaktyka	3,9 roku ^a	0,8 [0,1; 6,9]	0,8
Ryzyko rozwinięcia inhibitora FVIII dla porównania Recombinate vs Monoclate					
Kempton 2006	PTP	Profilaktyka	3,9 roku ^a	1,6 [0,2; 14,0]	0,7
Ryzyko rozwinięcia inhibitora dla FVIII ≥ 5 BU w jakimkolwiek momencie badania dla porównania Recombinate vs Kogenate					
CANAL (Gouw 2007)	PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa	≥50ED lub do rozwoju inhibitora	1,2 [0,5; 2,7]	0,70

a) średnia

9.5.5. Zgony

W badaniu White 1997 nie stwierdzono zgonu w okresie obserwacji wynoszącym średnio 3,5 roku, w pozostałych badaniach nie podano informacji o zgonach.

9.5.6. Inne działania niepożądane

W tabeli poniżej przedstawiono wyniki dotyczące liczby poszczególnych działań niepożądanych występujących w trakcie terapii Recombinate. W pierwszej kolejności raportowano dane dotyczące odsetka pacjentów z danym zdarzeniem, w przypadku braku takich danych ekstrahowano informacje o liczbie poszczególnych zdarzeń.

Tabela 56.
Działania niepożądane potencjalnie związane z przyjmowaniem Recombinate

Działania niepożądane	Badanie	FU	n/N (%)	e/N
Ból głowy	Fukutake 2005	24 mies.	2/129 (1,6%)	ND
Lekkie zaczerwienie w połączeniu z nudnościami	White 1997	3,7 roku	1/69 (1,4%)	ND
Infekcja rany pooperacyjnej	Negrier 2001	bd	1/15 (6,7%)	ND
Infekcje w miejscu wkłucia	Rocino 2006	6 mies.	1/26 (3,8%)	ND
Kichanie	White 1997	3,7 roku	1/69 (1,4%)	ND
Krwawienie z nosa	White 1997	3,7 roku	bd	11/69
Krwak w miejscu wkłucia	Rocino 2006	6 mies.	1/26 (3,8%)	ND
Nieżyt nosa	White 1997	3,7 roku	1/69 (1,4%)	ND
Powiększenie węzłów karkowych	Brackman 1993	2 lata	1/7 (14,3%)	ND
Nudności	White 1997	3,7 roku	bd	2/69
Pokrzywka	Fukutake 2005	24 mies.	1/129 (0,8%)	ND
Przetrwałe graniczne powiększenie węzłów chłonnych szyjnych i podobojczykowych	White 1997	3,7 roku	1/69 (1,4%)	ND
Wysypka rumieniowa	Bray 1994	>7,3 roku	bd	2/71
Wytworzenie przeciwciał IgM	Fukutake 2005	24 mies.	1/129 (0,8%)	ND
Wytworzenie przeciwciał przeciwko surowiczej albuminie wołowej	Yoshioka 2004	>2 lat	1/22 (4,5%)	ND
Zawroty głowy	White 1997	3,7 roku	1/69 (1,4%)	ND
Zmęczenie	White 1997	3,7 roku	1/69 (1,4%)	ND
Ból w kolanie po podaniu leku	Zhang 2011	6 mies.	1/76 (1,3%)	ND

9.6. Podsumowanie wyników analizy klinicznej

Profilaktyka długoterminowa

Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o skuteczności hemostatycznej oraz częstości krwawień raportowanych w trakcie długoterminowej profilaktyki z zastosowaniem Recombinate. Wyniki odnalezionych badań wykazały natomiast, że w dwuletnim okresie obserwacji, w grupie 7 chorych stosujących profilaktykę preparatem Recombinate, odnotowano 161 krwawień ogółem (Tabela 57). Krwawienia raportowano u wszystkich pacjentów włączonych do badania. Jednocześnie dane z innego badania wskazują, że w okresie profilaktyki z wykorzystaniem Recombinate nie odnotowano krwawień dostawowych. Łączna liczba jednostek Recombinate zastosowanych w 2-letnim okresie profilaktyki długoterminowej u 7 pacjentów wynosiła 1,662 mln, a w innym badaniu zużyto 25 mln jednostek łącznie u 69 pacjentów w całym okresie obserwacji równym 3,7 roku.

Tabela 57.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Recombinate w profilaktyce długoterminowej

Punkt końcowy	Jednostka	Wynik	N
Liczba krwawień	ogółem	161	7
	dostawowych	0	2
Liczba pacjentów z krwawieniami	% pacjentów	100%	7
Liczba jednostek preparatu	IU ogółem	24 740 000	69
		1 662 000	7
GRADE	niski		

Profilaktyka okołozabiegowa

Profilaktyka okołozabiegowa preparatem Recombinate została oceniona jako doskonała w 97% przypadków, a doskonała lub dobra w trakcie 98%. W jednym badaniu raportującym dane na temat utraty krwi we wszystkich przypadkach (24 procedury inwazyjne) była ona niewielka i zgodna z oczekiwaniami (odpowiadająca rozległości zabiegu). W ramach profilaktyki okołozabiegowej w trakcie 24 zabiegów wykonano 252 infuzje podczas 22 procedur, natomiast 2 zabiegi przeprowadzono w osłonie wlewu dożylnego. Łącznie podczas 24 procedur zastosowano odpowiednio 720 805 jednostek preparatu. Z kolei w innym badaniu podczas 4 procedur zużyto 68 000 IU.

Tabela 58.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Recombinate w profilaktyce okołozabiegowej

Punkt końcowy	Jednostka	Wynik*	Liczba zdarzeń	
Krwawienie pozabiegowe	ogółem	% zdarzeń	2,9%	34
Utrata krwi podczas zabiegu	ABL±EBL	% zdarzeń	100%	24
Odpowiedź hemostatyczna okołozabiegowa	doskonała	% zdarzeń	97%	34
	doskonała/dobra		98%	49
Dawka preparatu	liczba infuzji	liczba infuzji / liczba procedur/rok	252	22
	ilość jednostek	IU	68 000 – 720 805	4–24
GRADE	niski			

* dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne.

Leczenie doraźne

W trakcie 6-miesięcznego okresu obserwacji raportowano 638 epizodów krwotocznych, które wystąpiły łącznie u 76 pacjentów. W dłuższym okresie obserwacji wśród 75 chorych odnotowano prawie 3,6 tys. krwawień ogółem. Terapia około 96% krwawień wymagała podania nie więcej niż 2 infuzji preparatu Recombinate. Najczęściej obserwowano krwawienia do stawów (70,5%). Odsetek pacjentów z odpowiedzią hemostatyczną doskonałą lub dobrą w opinii badacza wynosił 91,3%, zaś w opinii pacjenta 91,7%. Mniej niż 1% pacjentów oceniło stosowanie Recombinate w leczeniu doraźnym jako nieskuteczne. Łącznie w 2 badaniach w trakcie terapii 4230 krwawień podano 9319 infuzji.

Tabela 59.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Recombinate w leczeniu doraźnym

Punkt końcowy	Jednostka	Wynik*	Liczba zdarzeń	
Liczba krwawień	ogółem	liczba zdarzeń / liczba pacjentów	3592/75	3592
	wymagających 1–2 infuzji	% zdarzeń	638/76	638
			96%	1448
Krwawienia z uwzględnieniem lokalizacji	do stawów	% zdarzeń	70,51%	638
	do mięśni		15,38%	638
	do tkanek miękkich		6,42%	638
	do jam ciała		7,69%	639

Odpowiedź hemostatyczna w ocenie badacza	doskonała	% zdarzeń	40,7%	9677
	dobra		50,6%	9667
	doskonała/dobra		91,3%	9667
Odpowiedź hemostatyczna w ocenie pacjenta	doskonała	% zdarzeń	36,2%	3481
	dobra		55,5%	3481
	doskonała/dobra		91,7%	3481
	dostateczna		7,2%	3481
	nieskuteczny		0,89%	3481
	pogorszenie stanu		0,09%	3481
Dawka preparatu	liczba infuzji	liczba infuzji / liczba krwawień ogółem	9319	4230
GRADE		niski		

* dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne.

Indukcja tolerancji immunologicznej

Zastosowanie Recombinate w ITI zostało ocenione jako w pełni skuteczne u 18 z 21 pacjentów (85,7%), częściowo skuteczne u 2 z 21 pacjentów (9,5%), natomiast brak skuteczności ITI stwierdzono tylko w 1 przypadku. Mediana czasu do uzyskania tolerancji immunologicznej wyniosła 6 miesięcy. Maksymalny poziom inhibitora nie przekraczał 10 BU u 73% chorych.

Tabela 60.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Recombinate w ITI

	Punkt końcowy	Jednostka	Wynik*	N
Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI	≤ 10 BU/ml	% pacjentów	73,1%	26
	> 10 BU/ml		26,9%	26
Końcowy poziom inhibitora	<0,6 BU/ml	% pacjentów	37,5%	8
Czas trwania ITI do osiągnięcia tolerancji		mediana [miesiące]	6,0	16
Ocena skuteczności ITI	zakończone pełnym sukcesem	% pacjentów	85,7%	21
	zakończone częściowym sukcesem		9,5%	21
	zakończone niepowodzeniem		4,8%	21
GRADE		niski		

* dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne.

Profil bezpieczeństwa

Wydaje się, że preparat Recombinate charakteryzuje się akceptowalnym profilem bezpieczeństwa. Działania niepożądane występowały u 3,1% do 22,7% pacjentów (średnio u 6,8%). W łącznej populacji, obejmującej 196 chorych, odnotowano 12 zdarzeń niepożądanych. W jednym badaniu nie odnotowano żadnych ciężkich zdarzeń niepożądanych wśród 69 pacjentów obserwowanych przez 3,7 roku, natomiast w drugim badaniu odnotowano 9 ciężkich zdarzeń niepożądanych, przypadających na 69,2 mln IU preparatu Rekombinate. Wyniki z innego badania wskazują, że nie obserwowano ciężkich działań niepożądanych powiązanych z leczeniem. Inhibitor wystąpił u 10,3% pacjentów. Tylko w 1 pracy przedstawiono wyniki dotyczące zgonów, nie stwierdzono żadnego zgonu w trakcie terapii Recombinate w okresie obserwacji wynoszącym średnio 3,5 roku.

Tabela 61.
Podsumowanie wyników dotyczących bezpieczeństwa Recombinate

Punkt końcowy	Jednostka	Wynik*	N
Działania niepożądane ogółem	% pacjentów	6,8%	265
	liczba zdarzeń	12 (6,25/pacjenta)	192
Działania niepożądane związane z otrzymywanym leczeniem	% pacjentów	15,5%	220
	liczba zdarzeń	34 (15,5/pacjenta)	220
Ciężkie działania niepożądane	% pacjentów	0%	69
	liczba zdarzeń przypadająca na 69,2 mln IU	9	bd
Ciężkie działania niepożądane związane z otrzymywanym leczeniem	% pacjentów	0%	75
Inhibitory	% pacjentów	10,3%	417
Zgony	% pacjentów	0%	69
GRADE	niski		

* dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne.

10. WYNIKI ANALIZY KLINICZNEJ DLA KOGENATE BAYER

10.1. Profilaktyka długoterminowa

10.1.1. Skuteczność hemostatyczna

Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o efektywności hemostatycznej Kogenate Bayer w trakcie profilaktyki długoterminowej.

10.1.1. Częstość krwawień

Wyniki dotyczące częstości krwawień raportowano w sześciu nierandomizowanych próbach klinicznych bez grupy kontrolnej (Abshire 2000, Collins 2010, Musso 2008, POTTER, Young 2009 oraz Delumeau 2008).

W trakcie długoterminowej profilaktyki z zastosowaniem Kogenate Bayer mediana/średnia częstości krwawień ogółem wynosiła od 0,8 do 4,8 epizodu pacjenta/rok. W badaniu Abshire 2000 raportowano tygodniową częstość krwawień, która wynosiła średnio 0,16 epizodu. Analiza uwzględniająca etiologię zdarzeń wykazała, że roczna częstość krwawień dostawowych wahała się od 1,7 do 3,1 epizodu na pacjenta, krwawień spontanicznych 2,2 epizodu na pacjenta, natomiast krwawień związanych z urazami 2,6 epizodu na pacjenta.

W badaniu Collins 2010 mediana krwawień ogółem oraz z uwzględnieniem ich etiologii czy lokalizacji wynosiła 0 (0–3) dla całego 7-miesięcznego okresu obserwacji. W badaniu Delmeau 2008 raportowano natomiast krwawienia określone jako inne, których roczna częstość wynosiła 1,9 (4,3) epizodu/pacjenta.

Tabela 62.
Częstość krwawień u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w profilaktyce długoterminowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Częstość krwawień
Krwawienia ogółem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	38	0,16/pacjent/tydz.
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	0 (0–3) ^a /7 mies./pacjent
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	68 ^c	4,8 (5,0) ^b /pacjent/rok
POTTER	bd	Profilaktyka wtórna	3 lata	14 ^d	2,3 (0,3–10) ^f /pacjent/rok
				13 ^e	2,7 (0–5,2) ^f /pacjent/rok
Young 2009	PTP	Profilaktyka	11 (3) ^a mies.	9	0,8 (1,5) ^b /pacjent/rok
Krwawienia dostawowe					
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	0 (0–3) ^a /7 mies./pacjenta
Delumeau 2008	PTP, PUP, MTP	Profilaktyka standardowa	401 dni (16–893) ^f	111	3,1 (8,4) ^b /pacjent/rok
POTTER	bd	Profilaktyka wtórna	3 lata	14 ^d	1,7 (0,3–8,6) ^f /rok
				13 ^e	2,5 (0–4,5) ^f /rok
Krwawienia spontaniczne					
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	0 (0–1) ^a /7 mies. /pacjenta
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	68 ^c	2,2 (3,6) ^b /pacjent/rok
Krwawienia pourazowe					
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	0 (0) ^a /7 mies./pacjenta
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	68 ^c	2,6 (3,6) ^b /pacjent/rok
Krwawienia inne					
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa	401 dni (16–893) ^f	111	1,9 (4,3) ^b /pacjent/rok

a) mediana (rozstęp kwartylny); b) średnia (SD); c) pacjenci z okresem obserwacji ≥ 350 dni; d) pacjenci w wieku 12–25 lat; e) pacjenci w wieku 26–55; f) mediana (zakres).

10.1.2. Liczba krwawień

Dane dotyczące liczby krwawień ogółem oraz z podziałem na etiologię i lokalizację raportowano w 3 nierandomizowanych próbach klinicznych bez grupy kontrolnej (Collins 2010, Musso 2008, Stage II).

W badaniu Stage II w ciągu 4 tygodni u 5 pacjentów odnotowano 4 epizody krwawień. W pracy Collins 2010 w 7-miesięcznym okresie obserwacji na 19 leczonych raportowano 40 epizodów krwotocznych, z kolei w badaniu Musso 2008 w okresie obserwacji wynoszącym średnio 23,5 miesiąca wśród 68 chorych stwierdzono 656 krwawień (Tabela 63).

Tabela 63.
Liczba krwawień ogółem u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w profilaktyce długoterminowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba krwawień
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	40
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	68 ^b	656
Stage II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	4

a) średnia (SD); b) pacjenci z okresem obserwacji ≥ 350 dni.

Dodatkowo w badaniu Musso 2008 raportowano liczbę krwawień z podziałem na etiologię, a w dwóch innych pracach (Collins 2010, Stage II) przedstawiono dane z zakresu liczby krwawień z uwagi na ich lokalizację. Spośród wszystkich raportowanych epizodów krwawienia spontaniczne stanowiły 45%, natomiast pozostałe epizody były związane z urazem (Tabela 64). Krwawienia dostawowe stanowiły ok. 70% wszystkich epizodów krwotocznych obserwowanych w trakcie profilaktyki długoterminowej z zastosowaniem Kogenate Bayer (Tabela 65).

Tabela 64.
Liczba krwawień z uwzględnieniem etiologii u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w profilaktyce długoterminowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń / liczba zdarzeń ogółem (%)
Liczba krwawień spontanicznych					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	68 ^b	294/656 (45%)
Liczba krwawień pourazowych					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	68 ^b	362/656 (55%)

a) średnia (SD); b) pacjenci z okresem obserwacji ≥ 350 dni.

Tabela 65.
Liczba krwawień z uwzględnieniem lokalizacji u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w profilaktyce długoterminowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń / liczba zdarzeń ogółem (%)
Liczba krwawień dostawowych					
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	6 mies.	19	28/40 (70%)
Stage II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	3/4 (75%)

10.1.3. Liczba pacjentów z krwawieniami

Wyniki dotyczące liczby pacjentów z krwawieniami w trakcie profilaktyki długoterminowej przedstawiono w dwóch badaniach nierandomizowanych bez grupy kontrolnej (Stage II, Musso 2008).

Wyniki badania Stage II wskazują, że w ciągu 4 tygodni stosowania profilaktyki za pomocą Kogenate Bayer u 2 z 5 pacjentów wystąpiły krwawienia. W badaniu Musso 2008, w okresie wynoszącym średnio 23,5 miesiąca, na 70 leczonych pacjentów, wystąpienie epizodu krwotocznego raportowano u 64 z nich (91,4%).

Tabela 66.
Liczba pacjentów stosujących profilaktykę Kogenate Bayer, u których wystąpiły krwawienia

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	n/N (%)
Liczba pacjentów z krwawieniami ogółem					
Stage II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	2/5 (40,0%)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	70	64/70 (91,4%)

a) średnia (SD).

10.1.4. Dawka preparatu Kogenate Bayer

Dane dotyczące wielkości dawki preparatu Kogenate Bayer przedstawiono w siedmiu nierandomizowanych próbach klinicznych bez grupy kontrolnej (Abshire 200, Collins 2010, Musso 2008, Young 2009, Kreuz 2005, Delumeau 2006 oraz Stage I i II).

Średnia dawka preparatu Kogenate Bayer przypadająca na 1 infuzję w profilaktyce wynosiła od 23,3 IU/kg do 47,3 IU/kg, natomiast dawka tygodniowa raportowana w badaniu Collins 2010 w trakcie regularnej profilaktyki wynosiła średnio 87,3 IU/kg preparatu (Tabela 67).

Łączna liczba infuzji preparatu w trakcie 4-tygodniowej profilaktyki wynosiła 66, w dłuższych okresach wahała się w granicach od 1 650 do 21 340 infuzji i była związana z liczebnością próby oraz okresem stosowania profilaktyki.

W badaniu Musso 2008 średnie zużycie preparatu wynosiło 4 400 IU w przeliczeniu na kg m.c, natomiast w innym badaniu (Delueau 2008) średnie zużycie na pacjenta oszacowano na 2 898 IU/kg. Z kolei w badaniu Collins 2010 podano, że w 7-miesięcznym okresie obserwacji łączna dawka na pacjenta wynosiła średnio 211 9333 IU (Tabela 67).

W badaniu Musso 2008 przedstawiono informacje na temat liczby infuzji ogółem oraz z uwzględnieniem przyczyny podania. Spośród ogólnej liczby 21 340 infuzji, zdecydowana większość dotyczyła zastosowania profilaktycznego (19 732 infuzje). Pozostałe przypadki podania preparatu Kogenate obejmowały leczenie doraźne krwawień spontanicznych i pourazowych oraz profilaktykę okołozabiegową (Tabela 68).

Tabela 67.
Dawki preparatu Kogenate Bayer w profilaktyce

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Wynik
Średnia wielkość dawki na infuzję [IU/kg]					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka	18–24 mies.	38	23,3 (5,0)
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	87,3 (16,5) ^a
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	70	29,5 (14,5)
Kreuz 2005	PUP/MTP	Profilaktyka	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^c	61	47,3
Young 2009	PTP	Profilaktyka	11 (3) ^b mies.	9	23,6 (7,9)
Liczba infuzji ogółem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka	18–24 mies.	71	6789 ^d
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	1650
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa	401 dni (16–893) ^c	111	148,9 (49,3) ^{ba}
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	70	21 340 ^f
Stage I i II (Shirahata)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	66 ^f
Young 2009	PTP	Profilaktyka ciągła	11 (3) ^b mies.	9	3061 ^d
Liczba zastosowanych jednostek preparatu ogółem					
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	211 933 (54 725) ^b IU/pacjent
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa	401 dni (16–893) ^c	111	2898 (1644) ^b IU/kg/pacjent/rok
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	bd	4 400 ^g IU/kg/rok

a) dawka w przeliczeniu na pacjenta/tydzień; b) średnia (SD); c) mediana (zakres); d) obliczenia własne; e) liczba infuzji/pacjent/rok; f) liczba infuzji ogółem; g) mediana (wartość dotyczy pacjentów z grupy stosującej profilaktykę, niezależnie od przyczyny podania FVIII; uwzględniono tylko pacjentów, dla których były kompletne dane)

Tabela 68.
Liczba zastosowanych infuzji preparatu Kogenate Bayer z uwzględnieniem przyczyny podania u pacjentów stosujących profilaktykę długoterminową

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba infuzji z uwzględnieniem przyczyny krwawienia
Profilaktyka					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	70	19 732
Krwawienia spontaniczne					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	70	563
Krwawienia związane z urazami					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	70	705
Profilaktyka okołozabiegowa					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	70	181
Inne lub utracono dane odnośnie przyczyny podania					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^a mies.	70	159

a) średnia (SD).

10.2. Profilaktyka okołozabiegowa

10.2.1. Skuteczność hemostatyczna

Wyniki dotyczące oceny skuteczności preparatu Kogenate Bayer u pacjentów poddawanych zabiegom chirurgicznym przedstawiono w pięciu nierandomizowanych badaniach klinicznych.

We wszystkich pracach skuteczność profilaktyki okołozabiegowej oceniono jako dobrą lub doskonałą podczas 95–100% zabiegów. W pracy Martinowitz 2009 w okresie okołoperacyjnym doskonałą ocenę przyznano w 13 przypadkach (89%), natomiast dobrą w pozostałych 2 przypadkach (11%). W okresie pooperacyjnym doskonałą ocenę uzyskali wszyscy chorzy (Tabela 69).

Tabela 69.
Ocena skuteczności hemostatycznej preparatu Kogenate Bayer w profilaktyce okołozabiegowej, dokonywana przez lekarza wykonującego zabieg

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Odsetek zdarzeń (I. interwencji z daną oceną / I. interwencji ogółem)
Skuteczność hemostatyczna doskonała					
Abshire 2000 (Cześć II/III/III E)	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	15	73% (16/22)

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Odsetek zdarzeń (I: interwencji z daną oceną / I: interwencji ogółem)
Giangrande 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	7	100 (7/7)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	88,7% ^b (13/15)
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	95% (69/73)
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	23 (4,5) ^a mies.	37	60,9% (28/46)
Scharrer 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	100% (7/7)
Skuteczność hemostatyczna dobra					
Abshire 2000 (Cześć II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	15	27% (6/22)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	13,3 ^b (2/15)
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	23 (4,5) ^a mies.	37	34,8% (16/46)
Skuteczność hemostatyczna doskonała/dobra					
Abshire 2000 (Cześć II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	15	100 (22/22)
Giangrande 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	7	100% (7/7)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	100% ^b (15/15)
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	95% (69/73)
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	23 (4,5) ^a mies.	37	95,7% (44/46)
Scharrer 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	100% (7/7)

a) średnia (SD); b) przedstawiono wyniki dla skuteczności hemostatycznej w trakcie zabiegu, natomiast skuteczność hemostatyczna w trakcie całego badania we wszystkich przypadkach była doskonała.

10.2.2. Utrata krwi podczas zabiegu

Dane z zakresu utraty krwi w trakcie zabiegu pochodzą z sześciu badań klinicznych.

Zaobserwowano znaczne różnice pomiędzy badaniami odnośnie średniej utraty krwi, co najpewniej wynikało z różnego charakteru zabiegów. Najwyższą średnią utratę krwi w czasie zabiegów obserwowano w badaniu Takedani 2010 (1120,4 ml), natomiast najniższą w badaniu Martinowitz 2009

(88 ml). Z kolei w badaniu Abshire 2000 utrata krwi wahała się od 0 do 250 ml (Tabela 70). W trzech innych pracach (Giangrande 2002, Kreuz 2005, Scharrer 2002) podano jedynie informację, iż utrata krwi była minimalna.

Tabela 70.
Utrata krwi podczas zabiegów u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w profilaktyce okołozabiegowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Utrata krwi [ml]
Abshire 2000 (Część II/III/IIIc)	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	15	0–250 ^a
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	88 (0-350) ^b
Takedani 2010	PTP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	7 dni	bd	1120,4 (470,2) ^c

a) zakres; b) średnia (zakres); c) średnia (SD).

10.2.3. Liczba krwawień

Dane dotyczące liczby krwawień raportowano w jednym badaniu (Miesbach 2010), w którym na 73 przeprowadzone zabiegi odnotowano 4 epizody krwotoczne (Tabela 71).

Tabela 71.
Liczba krwawień pozabiegowych u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w profilaktyce okołozabiegowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń ogółem / liczba zabiegów ogółem
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	4/73

10.2.4. Dawka preparatu Kogenate Bayer

Dane dotyczące dawkowania preparatu Kogenate Bayer w ramach profilaktyki okołozabiegowej pochodzą z 10 badań klinicznych, przy czym raportowane były w bardzo zróżnicowany sposób, co utrudnia wyciąganie jednoznacznych wniosków (Tabela 72).

Na podstawie wyników 3 badań (Abshire 2000, Mulcahy 2005, Scharrer 2002) ustalono, że średnia/mediana dawki dobowej preparatu wahała się od 72 do 93 IU/kg/dobę, natomiast średnia dawka na zabieg, którą podano tylko w jednym badaniu (Martinowitz 2009), wynosiła 426 IU/kg.

W badaniu Kreuz 2005 zużycie Kogenate Bayer wynosiło od 75 do 1682 IU/kg/zabieg, natomiast w badaniu Scharrer 2002 od 2 776 do 2 271 IU/zabieg. Z kolei w badaniu Martinowitz 2009 średnie zużycie przypadające na jeden zabieg wynosiło 25 808 IU.

Tabela 72.
Dawka preparatu Kogenate Bayer w profilaktyce okołozabiegowej

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Liczba zabiegów	Wynik
Średnia dawka/dobę						
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	13	19	74,52 ^{ab} IU/kg/dobę (10,9–170,7) ^c
Mulcahy 2005	bd	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	4	4	72,25 ^{ab} IU/kg/dobę (45–78) ^c
Scharrer 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	7	93 IU/kg/dobę (51–235) ^d
Średnia dawka/infuzję						
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	23 (4,5) ^b mies.	37	46	52,2 (28,6) ^a IU/kg/pacjent
Średnia dawka/zabieg						
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	15	426 (161) ^{ef} IU/kg
Liczba infuzji ogółem						
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	15	22	614
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	23 (4,5) ^b mies.	37	46	487 ^d
Scharrer 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	7	12 (6–44) ^d
Young 2009	PTP	Profilaktyka ciągła	11 (3) ^a mies.	70	bd	23 ^a
Liczba infuzji/pacjenta						
Scharrer 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	7	12 (6–44) ^d
Łączne zużycie preparatu [U]						
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	15	22	1 806 631 U (1 785–220 179) ^c
Mulcahy 2005	bd	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	4	4	56 553 U
Łączne zużycie preparatu [IU/kg]						
Takedani 2010	PTP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	7 dni	bd	7	395,1 (65,0) ^a IU/kg
Zużycie preparatu/zabieg						
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	2,2 (0,7) ^a roku 0,3 (0,2–3,1) ^d	22	27	75–1682 ^c IU/kg/zabieg

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Liczba zabiegów	Wynik
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	15	25 808 (6321) ^e IU/zabieg
Scharrer 2002	PUP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	7	8 519 ^d IU/zabieg (2 776–2 271)
Roczne zużycie preparatu/pacjenta						
	PTP, MTP, PUP			631	bd	24 (136) ^e IU/kg/pacjent/rok
Delumeau 2008	PTP, PUP, MTP stosujący profilaktykę standardową	Profilaktyka okołozabiegowa	401 dni (16-893) ^d	111	bd	21 (134) ^e IU/kg/pacjent/rok
Zużycie preparatu w trakcie zabiegów ortopedycznych						
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	35	506–1 257 ^c IU/kg
Zużycie preparatu w trakcie zabiegów brzusznych						
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	12	340–1 159 ^c IU/kg

a) obliczenia własne; b) średnia średnich dawek dobowych; c) zakres; d) mediana (zakres); e) średnia (SD); f) dawkowanie w ciągłej infuzji przez średnio 9,2 dnia; g) z uwzględnieniem pacjentów stosujących profilaktykę długookresową.

10.3. Leczenie dorażne

10.3.1. Skuteczność hemostatyczna Kogenate Bayer

Wyniki dotyczące skuteczności hemostatycznej preparatu Kogenate Bayer przedstawiono w 5 badaniach, przy czym tylko w dwóch opisano skale wykorzystane do oceny (Shi 2007, Stage III). W badaniach Shi 2007 oraz Stage III ocena dokonywana była przez lekarza, w pozostałych nie podano informacji na ten temat.

W badaniu Shi 2007 uwzględniono liczbę infuzji niezbędną do ustąpienia krwawienia, bólu, ogólnych objawów związanych z krwawieniem przy uwzględnieniu wzrostu poziomu FVIII mierzonego po 10 min i po 60 min od infuzji. Z kolei w badaniu Stage III skuteczność hemostatyczną oceniano w oparciu o liczbę dni konieczną do osiągnięcia hemostazy.

Wyniki 4 badań wskazują, że preparat Kogenate Bayer w ramach leczenia doraźnego pozwalał uzyskać ocenę doskonałą lub dobrą u zdecydowanej większości pacjentów (od 88% do 98%). Łącznie w 4 badaniach leczeniu poddano 2337 epizodów krwawień, spośród których skuteczność hemostatyczną doskonałą lub dobrą przyznano w przypadku 2168 zdarzeń, co stanowi niespełna 93%.

Dane na temat braku skuteczności raportowano tylko w badaniu Stage III, w którym zaledwie 2 (0,26%) spośród 764 interwencji oceniono jako nieskuteczne (Tabela 73).

Tabela 73.
Ocena skuteczności hemostatycznej preparatu Kogenate Bayer w leczeniu doraźnym w ocenie badacza

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Odsetek zdarzeń (l. zdarzeń z daną oceną/ liczba zdarzeń ogółem)
Odpowiedź na leczenie doskonała					
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie doraźne	≥24 tyg.	20	88,9% (679/764)
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	81,6% ^b (49/60)
Odpowiedź na leczenie dobra					
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie doraźne	≥24 tyg.	20	9,2% (70/764)
Odpowiedź na leczenie „poprawa”					
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	18,4% ^b (11/60)
Odpowiedź na leczenie umiarkowana					
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie doraźne	≥24 tyg.	20	1,7% (13/764)
Brak odpowiedzi na leczenie					
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie doraźne	≥24 tyg.	20	0,26% (2/764)
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	0% ^b (0/60)
Odpowiedź na leczenie doskonała/dobra					
Giangrande 2002	PUP, MTP	Leczenie doraźne	≥ 2 lata	31	88% ^c (348/395)
Kreuz 2005	PUP / MTP	Leczenie doraźne ^f	2,2 (0,7) ^d roku 0,3 (0,2–3,1) ^e	61	90,9% (1071/1178)
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne ^a	23 (4,5) ^d mies.	220	98,6% ^f (217/220)
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie doraźne	≥24 tyg.	20	98% (749/764)

a) dane dotyczą populacji stosującej profilaktykę oraz leczenie doraźne; b) dotyczy poważnych krwawień; c) oceniane przez lekarza lub opiekuna; d) średnia (SD); e) mediana (zakres); f) % pacjentów, którzy uzyskali ocenę doskonałą lub dobrą

10.3.2. Częstość krwawień

Dane dotyczące częstości krwawień raportowano w 4 badaniach klinicznych.

Wyniki poszczególnych badań raportowano w bardzo zróżnicowany sposób, co utrudnia wyciąganie jednoznacznych wniosków. W największym liczebnie badaniu roczna częstość krwawień wyniosła średnio 11,1 epizodu na pacjenta, natomiast w badaniu POTTER medianę częstości krwawień oszacowano na ponad 17 epizodów/rok. Z kolei w badaniu Collins 2010 mediana częstości krwawień w okresie 6 miesięcy wyniosła 20,5 epizodu na pacjenta (Tabela 74).

W jednym badaniu dostępne były dane dotyczące częstości krwawień z uwzględnieniem ich etiologii (Collins 2010), które wskazują, że w 6-miesięcznym okresie obserwacji mediana liczby krwawień spontanicznych była znacznie wyższa niż krwawień pourazowych (13,5 vs 2,3).

Analizę uwzględniającą lokalizację krwawień przeprowadzono na podstawie dwóch badań (Collins 2010, POTTER). W badaniu Collins 2010 mediana liczby krwawień dostawowych odnotowanych w ciągu 6 miesięcy wynosiła 15, natomiast w badaniu POTTER mediana rocznej liczby krwawień dostawowych wynosiła 17,5 w grupie wiekowej od 12. do 25. roku życia oraz 10,7 w starszej grupie wiekowej, tj. 26–55 lat (Tabela 74).

Tabela 74.
Częstość krwawień u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w leczeniu doraźnym z uwzględnieniem etiologii krwawienia

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Częstość krwawień
Krwawienia ogółem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIe)	PTP	Leczenie doraźne	17 mies.	27	0,65/pacjent/tydz.
Collins 2010	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	20	20,5 (14–37) ^a /pacjent/6 mies.
POTTER	bd	Leczenie doraźne	3 lata	11d	17,5 (6,7–53) ^b /pacjent/rok
				14e	17,7 (8–41) ^b /pacjent/rok
Young 2009	PTP	Leczenie doraźne	12 mies.	61	11,1 (14,2) ^c /pacjent/rok
Krwawienia spontaniczne					
Collins 2010	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	20	13,5 (7–29) ^a /pacjent/6 mies.
Krwawienia pourazowe					
Collins 2010	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	20	2,5 (0–9) ^a /pacjent/6 mies.

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Częstość krwawień
Krwawienia dostawowe					
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	20	15,0 (11–26) ^a /pacjent/6 mies.
POTTER	bd	Leczenie dorażne	3 lata	11 ^d	17,5 (2,7–41) ^b /rok
				14 ^e	10,7 (4–36) ^b /rok

a) mediana (rozstęp kwartylny); b) mediana (zakres); c) średnia (SD); d) pacjenci w wieku 12–25 lat; e) pacjenci w wieku od 26–55 lat.

10.3.3. Liczba krwawień

Wyniki dotyczące liczby krwawień przedstawiono w czterech nierandomizowanych badaniach (Kreuz 2005, Musso 2008, Shi 2007, Young 2009).

W pracy Kreuz 2005, obejmującej populację 61 dzieci, w okresie obserwacji wynoszącym średnio 2,2 roku odnotowano 1178 epizodów krwawień. W badaniu Musso 2008, przeprowadzonym na próbie 210 pacjentów (bez ograniczeń wiekowych), w zbliżonym okresie obserwacji (23,5 miesiąca) odnotowano 4238 epizodów. W badaniu Young 2009 w ciągu 12 miesięcy u 70 pacjentów odnotowano 816 epizodów krwawień, natomiast w pracy Shi 2007 u 49 chorych odnotowano 60 ciężkich epizodów krwawień, ale nie podano długości okresu obserwacji (Tabela 75).

Tabela 75.
Liczba krwawień u pacjentów stosujących leczenie dorażne preparatem Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Liczba krwawień
Kreuz 2005	PUP, MTP	Leczenie dorażne ^a	2,2 (0,7) ^b roku 0,3 (0,2–3,1) ^c	61	1178
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie dorażne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	4283
Shi 2007	PTP	Leczenie dorażne ^a	bd	49	60 ^d
Young 2009	PTP	Leczenie dorażne ^a	11 (3) ^b mies.	70	816

a) pacjenci stosowali profilaktykę lub leczenie dorażne; b) średnia (SD); c) mediana (zakres); d) dotyczy poważnych krwawień.

Dodatkowo w 3 badaniach (Musso 2008, Shi 2007, Young 2009) raportowano liczbę krwawień z podziałem na etiologię oraz lokalizację krwawienia (Tabela 77), natomiast w jednym (Kreuz 2005) z uwzględnieniem stopnia ciężkości krwawienia (Tabela 78). Spośród wszystkich raportowanych epizodów krwotocznych, odsetek krwawień spontanicznych wynosił 58–92%, pourazowych natomiast 8%–42%. Krwawienia dostawowe stanowiły ok 62%–70% wszystkich epizodów krwotocznych. Zdecydowana większość krwawień miała charakter łagodny (42%) bądź umiarkowany (47%), natomiast zdecydowanie rzadziej występowały krwawienia poważne (8%) i zagrażające życiu (3%).

Tabela 76.
Liczba krwawień z uwzględnieniem etiologii u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w leczeniu doraźnym

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Liczba zdarzeń / liczba zdarzeń ogółem (%)
Liczba krwawień spontanicznych					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	2487/4283 (58%)
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	55/60 (92%) ^c
Young 2009	PTP	Leczenie doraźne ^a	11 (3) ^b mies.	70	652/816 (80%)
Liczba krwawień pourazowych					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	1796/4283 (42%)
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	5/60 (8%) ^c
Young 2009	PTP	Leczenie doraźne ^a	11 (3) ^b mies.	70	164/816 (20%)

a) dane dotyczą pacjentów stosujących profilaktykę długoterminową i/lub leczenie doraźne; b) średnia (SD); c) dotyczy poważnych krwawień.

Tabela 77.
Liczba krwawień z uwzględnieniem lokalizacji u pacjentów stosujących Kogenate Bayer w leczeniu doraźnym

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Liczba zdarzeń / liczba zdarzeń ogółem (%)
Liczba krwawień dostawowych					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	3079/4283 (72%)
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	37/60 (62%) ^c
Liczba krwawień do innych części ciała włącznie z mięśniami					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	651/4283 (15%)
Liczba krwawień domięśniowych					
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	8/60 (13%) ^c
Liczba krwawień podskórnych					
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	5/60 (8%) ^c
Liczba krwawień w obrębie głowy					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	270/4283 (6%)
Liczba krwawień organów wewnętrznych					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	47/4283 (1%)
Liczba krwawień wewnętrznych					
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^a	bd	49	5/60 (8%) ^c

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Liczba zdarzeń / liczba zdarzeń ogółem (%)
Liczba krwawień do innych lokalizacji					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie dorażne ^a	23 (4,5) ^b mies.	210	253/4283 (6%)

a) dane dotyczą pacjentów stosujących profilaktykę długoterminową i leczenie dorażne; b) średnia (SD); c) dotyczy poważnych krwawień.

Tabela 78.

Liczba krwawień u pacjentów stosujących leczenie dorażne z uwzględnieniem stopnia ciężkości

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Liczba zdarzeń/ liczba zdarzeń ogółem (%)
Krwawienia łagodne					
Kreuz 2005	PUP, MTP	Leczenie dorażne ^a	2,2 (0,7) ^b roku 0,3 (0,2–3,1) ^c	61	491/1178 (42%)
Krwawienia umiarkowane					
Kreuz 2005	PUP, MTP	Leczenie dorażne ^a	2,2 (0,7) ^b roku 0,3 (0,2–3,1) ^c	61	557/1178 (47%)
Krwawienia poważne					
Kreuz 2005	PUP, MTP	Leczenie dorażne ^a	2,2 (0,7) ^b roku 0,3 (0,2–3,1) ^c	61	91/1178 (8%)
Krwawienia, dla których nie określono stopnia ciężkości					
Kreuz 2005	PUP, MTP	Leczenie dorażne ^a	2,2 (0,7) ^b roku 0,3 (0,2–3,1) ^c	61	39/1178 (3%)

a) u części pacjentów stosowano profilaktykę pierwotną/wtórna; b) średnia (SD); c) mediana (zakres).

10.3.4. Liczba pacjentów z krwawieniami

Wyniki dotyczące liczby pacjentów, u których wystąpiły krwawienia, przedstawiono w jednym badaniu (Musso 2008), w którym wśród 210 pacjentów obserwowanych średnio przez 23,5 miesiąca krwawienia wystąpiły u 177 z nich, w tym epizody spontaniczne u 138 pacjentów, a pourazowe u 156 osób (Tabela 79).

Tabela 79.

Liczba pacjentów stosujących Kogenate Bayer, u których wystąpiły krwawienia

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	n/N (%)
Liczba bez krwawienia					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie dorażne	23 (4,5) ^a mies.	210	33/210 ^b (15,7%)
Liczba pacjentów z krwawieniami					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie dorażne	23 (4,5) ^a mies.	210	177/210 ^b (84,3%)

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	n/N (%)
Liczba pacjentów z krwawieniami spontanicznymi					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie dorażne	23 (4,5) ^a mies.	210	138/210 ^b (65,7%)
Liczba pacjentów z krwawieniami pourazowymi					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie dorażne	23 (4,5) ^a mies.	210	156/210 ^b (74,3%)

a) średnia (SD); b) dane dotyczą pacjentów stosujących profilaktykę długoterminową i leczenie dorażne.

10.3.5. Dawka preparatu Kogenate Bayer

Dane dotyczące wielkości dawki preparatu Kogenate Bayer podawanego w leczeniu dorażnym raportowano w jedenastu badaniach klinicznych.

Na podstawie wyników dwóch badań (Shi 2007, Abshire 2000) stwierdzono, że średnia dawka przypadająca na infuzję mieściła się w przedziale od 22,7 do 27,5 IU/kg. W badaniu Kreuz 2005 średnia dawka preparatu na krwawienie wynosiła 51,9 IU/kg. Wyniki badania Musso 2008 wskazują, że średnia dawka preparatu była niezależna od etiologii krwawienia i wynosiła 33,3 IU/kg w przypadku epizodów spontanicznych oraz 33,9 IU/kg dla krwawień pourazowych. W badaniu Mulcahy 2005 średnia dobowa dawka preparatu podawana w trakcie leczenia dorażnego wynosiła 74,6 U/kg i była wyższa niż średnia tygodniowa dawka w badaniu Collins 2010, która wynosiła 31,3 IU/kg (Tabela 80).

Dane odnośnie liczby infuzji preparatu ogółem raportowano w pięciu badaniach. Zaobserwowano różnice pomiędzy badaniami, które wynikają z liczby przeprowadzonych zabiegów oraz okresu obserwacji (Tabela 80).

Łączne zużycie preparatu Kogenate Bayer raportowano w trzech badaniach (Collins 2010, Mulcahy 2005, Shi 2007), przy czym uzyskane wyniki prezentowane są w różny sposób, co utrudnia ich wspólną analizę i interpretację (Tabela 80).

W badaniu Delumeau 2008 średnie zużycie Kogenate Bayer przypadające na 1 krwawienie dostawowe wynosiło 551 IU/kg i było prawie 2-krotnie większe niż zużycie preparatu na leczenie krwawienia pozastawowego, które wymagało podania 252 IU/kg (Tabela 80).

Tabela 80.
Dawka preparatu Kogenate Bayer w leczeniu doraźnym

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Wynik
Średnia dawka					
Collins 2010	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	20	31,3 IU/kg (18,1)/pacjent/tydz.
Mulcahy 2005	bd	Leczenie doraźne	bd	3	74,6 ^{ab} IU/kg/dzień (60–88) ^c
Średnia dawka/infuzję					
Abshire 2000 (Część II/III/III E)	PTP	Leczenie doraźne	18–24 mies.	37	27,5 IU/kg (6,7)/pacjent/infuzję
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^d	bd	49	22,72 IU/kg /pacjent/infuzję
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie doraźne	≥24 tyg.	20	<10–40 ^e IU/kg/infuzję
Średnia dawka/krwawienie					
Kreuz 2005	PUP, MTP	Leczenie doraźne ^e	2,2 (0,7) ^f roku 0,3 (0,2–3,1) ^g	61	51,9 ^a IU/kg/ krwawienie
Średnia dawka/krwawienie spontaniczne					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne	23 (4,5) ^f mies.	212	33,3 IU/kg (15,6)
Średnia dawka/krwawienie pourazowe					
Musso 2008	PUP, MTP, PTP	Leczenie doraźne	23 (4,5) ^f mies.	212	33,9 IU/kg (15,8)
Liczba infuzji ogółem					
Abshire 2000 (Część II/III/III E)	PTP	Leczenie doraźne	18–24 mies.	71	>3429 ^a
Collins 2010	PTP	Leczenie doraźne	6 mies.	20	581
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie doraźne	23 (4,5) ^f mies.	212	7382 ^h
Shi 2007	PTP	Leczenie doraźne ^d	bd	49	291 ^{ai}
Young 2009	PTP	Leczenie doraźne ^f	11 (3) ^f mies.	70	1075 ^a
Liczba infuzji/krwawienia spontaniczne ogółem					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie doraźne	23 (4,5) ^f mies.	212	4048 ^h
Liczba infuzji/krwawienia związane z urazem ogółem					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie doraźne	23 (4,5) ^f mies.	212	3334 ^h

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	Okres obserwacji	N	Wynik
Liczba infuzji/krwawienie					
Abshire 2000 (Część II/III/III E)	PTP	Leczenie dorażne	18-24 mies.	71	>1,33 ^a
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne	7 mies.	20	26,1 (13,8) ^k /pacjenta
Haertel 2005 (Oldenburg)	PTP/PUP	Profilaktyka i inne	0,03-107 mies.	214	2 ^l
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie dorażne	23 (4,5) ^f mies.	210	1,51 (1,78) ^f /pacjent/mies.
Shi 2007	PTP	Leczenie dorażne	bd	49	4,85 ^{al}
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie dorażne	≥24 tyg.	20	1,4 (1,2)
Liczba infuzji/krwawienia spontaniczne					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP/PTP	Leczenie dorażne	23 (4,5) ^f mies.	210	0,80 (1,29) ^f /pacjent/rok
Liczba infuzji/krwawienia pourazowe					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Leczenie dorażne	23 (4,5) ^f mies.	210	0,71 (1,11) ^f /pacjent/rok
Łączne zużycie preparatu [IU]					
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	20	70 421 IU (43 057) ^f /pacjenta
Mulcahy 2005	bd	Leczenie dorażne	bd	5	255 806 IU
Shi 2007	PTP	Leczenie dorażne ^d	bd	49	742 140 IU
Zużycie preparatu na krwawienia dostawowe					
Delumeau 2008	PTP, PUP, MTP	Leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^g	631 ^l	551 IU/kg (1020) ^f
Zużycie preparatu na krwawienia inne niż dostawowe					
Delumeau 2008	PTP, PUP, MTP	Leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^g	631 _m	252 IU/kg (1102) ^f

a) obliczenia własne; b) średnia średnich dawek dobowych; c) zakres; d) pacjenci leczeni w ramach profilaktyki lub leczenia dorażnego; e) u części pacjentów stosowano profilaktykę pierwotną/wtórą; f) średnia (SD); g) mediana (zakres); h) dane dotyczą pacjentów stosujących profilaktykę długoterminową i leczenie dorażne; i) średnia 5,9/pacjenta; j) pacjenci stosowali profilaktykę długoterminową lub leczenie dorażne; k) na wszystkie krwawienia; l) mediana; m) krwawienia poważne; n) w tym u 111 profilaktyka standardowa.

Tabela 81.
Dawkowanie preparatu Kogenate Bayer w leczeniu doraźnym u pacjentów stosujących wyłącznie profilaktykę długoterminową

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba infuzji na krwawienia
Liczba infuzji na krwawienia ogółem					
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	2,8 (4,7) ^a /pacjenta
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	70	0,75 (0,84) ^a /pacjenta/mies.
Liczba infuzji na krwawienia spontaniczne					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	70	0,34 (0,65) ^a /pacjenta/mies.
Liczba infuzji na krwawienia związane z urazami					
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka	23 (4,5) ^b mies.	70	0,41 (0,59) ^a /pacjenta/mies.
Krwawienia dostawowe					
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa	401 dni (16–893) ^a	111	189 (384) ^b /pacjent/rok
Krwawienia inne					
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa	401 dni (16–893) ^a	111	109 (209) ^b /pacjent/rok

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

10.4. Indukcja tolerancji immunologicznej

10.4.1. Poziom inhibitora po zakończeniu ITI

Wyniki dotyczące poziomu inhibitora po zakończeniu ITI opisano w dwóch badaniach. W badaniu Giangrande 2002 ITI wykonano u jednego pacjenta poziom inhibitora po zakończeniu leczenia ITI był niższy niż <0,6 BU. W badaniu Musso 2008 natomiast ITI zastosowano u 3 pacjentów, a zakres poziomu inhibitora po zakończeniu terapii wahał się od 0 do 250 BU (Tabela 82).

Tabela 82.
Poziom inhibitora po zakończeniu ITI u pacjentów stosujących Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Wynik [BU]
Giangrande 2002	PUP/MTP	ITI	≥2 lata	1	<0,6
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	ITI	23 (4,5) ^a mies.	3	0–250 ^b

a) średnia (SD); b) u 1 pacjenta wynik oznaczenia inhibitora po zakończeniu ITI był negatywny, u 2. ITI wynosił 3,0 BU, natomiast u 3. pacjenta wynik osiągnął wartość 250 BU – u tego pacjenta ITI (podawanie FVIII) zostało przerwane.

10.4.2. Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI

Wyniki dotyczące maksymalnego poziomu inhibitora w trakcie ITI opisano w dwóch badaniach. W badaniu Giangrande 2002 u jednego pacjenta, u którego zastosowano ITI poziom inhibitora w trakcie ITI wynosił 4 BU. W badaniu Musso 2008 natomiast ITI zastosowano u 3 pacjentów, a zakres maksymalnego poziomu inhibitora wahał się od 2,2 do 315,0 BU (Tabela 83).

Tabela 83.
Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI u pacjentów stosujących Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Wynik [BU]
Giangrande 2002	PUP/MTP	ITI	≥2 lata	1	4
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	ITI	23 (4,5) ^a mies.	3	2,2–315,0 ^b

a) średnia (SD); b) u 1. pacjenta maksymalny poziom inhibitora wynosił 2,2 BU, u 2. wynosił 13,6 BU; u 3. wynosił 350,0 – u tego pacjenta ITI (podawanie FVIII) zostało przerwane.

10.4.3. Czas trwania ITI do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej

Dane dotyczące czasu trwania ITI do momentu osiągnięcia tolerancji immunologicznej oceniano w jednym retrospektywnym badaniu klinicznym.

W badaniu Rivard 2011 mediana czasu do osiągnięcia tolerancji immunologicznej wynosiła 1,4 roku wśród 22 pacjentów, u których procedura ITI zakończyła się sukcesem (Tabela 84).

Tabela 84.
Mediana czasu trwania ITI do osiągnięcia tolerancji immunologicznej u pacjentów stosujących Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Mediana (zakres) czasu trwania ITI [lata]
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 roku (0,1–4,5) ^a	22	1,4 (0,1–3,6)

10.4.4. Liczba skutecznych ITI

Dane z zakresu liczby skutecznych ITI raportowano w 3 badaniach (Giangrande 2002, Musso 2008, Rivard 2011).

W badaniu Rivard 2011, w którym mediana okresu interwencji wynosiła 1,8 roku (0,1–4,5) u 69% pacjentów ITI zakończyła się sukcesem, przy czym skuteczne ITI obserwowano u 93% pacjentów z wyjściowym poziomem inhibitora mieszczącym się w przedziale od 5 do 10 BU oraz u 25% spośród pacjentów z wyjściowym poziomem inhibitora >100 BU. W pozostałych dwóch badaniach ITI wykonano w sumie u 4 pacjentów, u połowy z nich uzyskując tolerancję (Tabela 85).

Tabela 85.
Liczba skutecznych ITI u pacjentów stosujących preparat Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba skutecznych ITI (%)
Liczba skutecznych ITI ogółem					
Giangrande 2002	PUP/MTP	ITI	≥2 lata	1	1/1 (100%)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	ITI	23 (4,5) ^a mies.	3	1/3 (33,3%)
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 lat (0,1–4,5) ^b	32	22/32 (68,8%)
Liczba skutecznych ITI u pacjentów z poziomem inhibitora >5 i <10 BU					
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 roku (0,1–4,5) ^b	bd	bd/bd (93%)
Liczba skutecznych ITI u pacjentów z poziomem inhibitora >100 BU					
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 roku (0,1–4,5) ^b	4	1/4 (25%)

a) średnia (SD); b) mediana (zakres).

10.5. Jakość życia

Dane dotyczące jakości życia opisywano w jednej próbie klinicznej bez grupy kontrolnej dla Kogenate Bayer (Collins 2010).

W badaniu Collins 2010 u 20 pacjentów z ciężką, wcześniej leczoną hemofilią typu A przeprowadzono porównanie profilaktyki wtórnej z leczeniem doraźnym w aspekcie jakości życia. Autorzy badania raportowali brak istotnych statystycznie różnic w ogólnej ocenie jakości życia, wykonanej za pomocą zmodyfikowanej skali Hemo-QoL-A pomiędzy analizowanymi strategiami terapeutycznymi ($p = 0,314$). Różnica średnich pomiędzy strategiami nie była istotna statystycznie także w odniesieniu do poszczególnych komponentów jakości życia, takich jak: funkcjonowanie fizyczne, ograniczenia związane ze zdrowiem fizycznym, zmartwienie, konsekwencje krwawień, pozytywny wpływ oraz dolegliwości związane z leczeniem (różnica <0,5 punktów).

Nie stwierdzono także istotnych statystycznie różnic pomiędzy analizowanymi strategiami w odniesieniu do czynników zdrowotno-ekonomicznych, takich jak: liczba dni pracy, liczba dni z wizytą lekarską oraz liczba dni hospitalizacji. Mediana liczby dni dla wszystkich ocenianych parametrów wynosiła 0 w obu strategiach terapeutycznych. W przypadku profilaktyki wtórnej odnotowano nieznaczną różnicę średnich w porównaniu z leczeniem doraźnym w odniesieniu do liczby dni hospitalizacji (odpowiednio 5,7 (25,0) vs 0,1 (0,2)). Prawdopodobną przyczyną obserwowanej różnicy był wypadek samochodowy jednego z pacjentów, dla którego liczba dni hospitalizacji wynosiła 109 dni. Ponadto nie stwierdzono istotnej statystycznie różnicy w częstotliwości [2,3 (3,2) vs 2,7 (3,5)

/na tydzień] i czasie trwania aktywności fizycznej (68 (110) min vs 84 (125) min) pomiędzy leczeniem doraźnym a profilaktyką wtórną.

10.6. Bezpieczeństwo preparatu Kogenate Bayer

10.6.1. Działania niepożądane ogółem

Dane dotyczące działań niepożądanych ogółem raportowano w 16 badaniach klinicznych (Tabela 86).

Zaobserwowano znaczne różnice pomiędzy badaniami odnośnie odsetka pacjentów z co najmniej jednym działaniem niepożądanym, które mieściły się w przedziale od 2% do 93%, natomiast działania niepożądane związane z leczeniem występowały rzadziej, tj. od 0 do 18% (Tabela 86).

W łącznej populacji, obejmującej 1459 pacjentów, wystąpiło w sumie 1308 zdarzeń niepożądanych, czyli średnio 0,9 epizodu na pacjenta. Zdecydowanie rzadziej obserwowano działania niepożądane mające związek z leczeniem. W populacji liczącej 1465 pacjentów odnotowano tylko 63 zdarzenia, co stanowi średnio 0,04 epizodu na pacjenta (Tabela 86).

Tabela 86.
Liczba pacjentów z działaniami niepożądanymi w trakcie stosowania Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
AEs ogółem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	71	81,7% (58/71)
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne, profilaktyka wtórna	13 mies.	20	65% (13/20)
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa, profilaktyka okołozabiegowa leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	2,4% (15/631)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	93% (57/61)
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	0% (0/36)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	32% (70/220)
Powell 2007	PTP	Profilaktyka	24 dni	25	12% (3/25)
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 lat (0,1–4,5) ^a	32	71,9% (23/32)
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie dorażne	≥24 tyg.	20	60% (12/20)
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	3% (9/298)
Young 2009	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	11 (3) ^b mies.	70	4,3% (3/70)
AEs powiązane z otrzymanym leczeniem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	71	18,3% (13/71)
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	20	10% (2/20)
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	≥5% (1/19)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	16,4% (10/61)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	0% (0/14)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	2,3% (5/220)
Powell 2007	PTP	Profilaktyka	24 dni	25	4% (1/25)
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 roku (0,1–4,5) ^a	32	3,1% (1/32)

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Scharrer 2002	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	0% (0/7)
Shi 2007	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	bd	49	2% (1/49)
Spira 2008	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	bd	16	0% (0/16)
Stage I i II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	0% (0/5)
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie dorażne	≥24 tyg.	20	5% (1/20)
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	0% (0/298)
Young 2009	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	11 (3) ^b mies.	70	0% (0/70)

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

Tabela 87.
Liczba zdarzeń niepożądanych u pacjentów stosujących preparat Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń
AEs ogółem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	71	249
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne lub profilaktyka wtórna	13 mies.	20	51
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa, profilaktyka okołozabiegowa lub leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	15
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	750
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	0
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	130
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 roku (0,1–4,5) ^a	32	72
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie dorażne	≥24 tyg.	20	21
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	13
Young 2009	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	11 (3) ^b mies.	70	7

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń
AE powiązane z otrzymanym leczeniem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	71	24
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne	6 mies.	20	2
Collins 2010	PTP	Profilaktyka wtórna	7 mies.	19	≥1
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa, profilaktyka okołozabiegowa lub leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	8
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 lata (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	13
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	0
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	11
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 roku (0,1–4,5) ^a	32	1
Scharrer 2002	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	0
Spira 2008	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	bd	16	0
Stage I i II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	0
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie dorażne	≥24 tyg.	20	3
Vidović 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	0
Young 2009	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	11 (3) ^b mies.	70	0

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

10.6.2. Ciężkie działania niepożądane ogółem

Dane dotyczące ciężkich działań niepożądanych raportowano w 11 badaniach klinicznych.

W dwóch badaniach (Powell 2007, Spira 2008) po podaniu preparatu Kogenate Bayer nie stwierdzono ciężkich działań niepożądanych.

W badaniach o dłuższym okresie obserwacji odsetek pacjentów z ciężkimi działaniami niepożądanymi wahał się od 1,1% do 20,5%. W dwóch największych liczebnie próbach (Delumeau 2008, Vidović 2010) zdarzenia tego typu odnotowywano u mniej niż 2% pacjentów. W trzecim dużym badaniu (Musso 2008), jednocześnie trwającym najdłużej (średnio 23,5 mies.), ciężkie działania

niepożądane wystąpiły u ponad 20% chorych, ale tylko u niespełna 2% miały związek z leczeniem (Tabela 88).

W łącznej populacji, obejmującej 1321 pacjentów, odnotowano 97 ciężkich zdarzeń niepożądanych, czyli średnio 0,07 epizodu na pacjenta. Zdecydowanie rzadziej obserwowano ciężkie działania niepożądane powiązane z przyjmowanym leczeniem. W populacji liczącej 583 pacjentów odnotowano tylko 8 zdarzeń, co stanowi 0,01 epizodu na pacjenta (Tabela 89).

Tabela 88.
Liczba pacjentów z ciężkimi działaniami niepożądanymi w trakcie stosowania Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów
SAEs ogółem					
Collins 2010	PTP	Leczenie doraźne lub profilaktyka wtórna	13 mies.	20	10% (2/20)
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa, profilaktyka okołozabiegowa lub leczenie doraźne	401 dni (16–893) ^a	631	1,1% (7/631)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	0% (0/14)
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	0% (0/36)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie doraźne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	20,5% (45/220)
Powell 2007	PTP	Profilaktyka	24 dni	25	0% (0/25)
Spira 2008	PTP	Profilaktyka lub leczenie doraźne	bd	16	0% (0/16)
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie doraźne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	1,7% (5/298)
SAEs powiązane z otrzymanym leczeniem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie doraźne	24 mies.	33	0% (0/33)
Collins 2010	PTP	Leczenie doraźne lub profilaktyka wtórna	13 mies.	20	0% (0/20)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	0% (0/14)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie doraźne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	1,8% (4/220)
Stage I i II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	0% (0/5)
Scharrer 2002	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	0% (0/7)
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie doraźne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	0% (0/298)

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

Tabela 89.
Liczba ciężkich działań niepożądanych u pacjentów stosujących Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba zdarzeń
SAE ogółem					
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne lub profilaktyka wtórna	13 mies.	20	6
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa, profilaktyka okołozabiegowa lub leczenie dorażne	401 dni (16-893) ^a	631	7
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2-3,1) ^a	61	7
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	0
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	0
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	72
Powell 2007	PTP	Profilaktyka	24 dni	25	0
Spira 2008	PTP	Profilaktyka	bd	16	0
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	5
SAE powiązane z otrzymanym leczeniem					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	24 mies.	33	0
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne lub profilaktyka wtórna	13 mies.	20	0
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	8
Stage I i II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	0
Scharrer 2002	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	0
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	0

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

10.6.3. Utrata z badania z powodu wystąpienia działań niepożądanych

Wyniki dotyczące liczby pacjentów utraconych z badania przedstawiono w 5 badaniach klinicznych, obejmujących łącznie 208 pacjentów. W żadnej z prac nie stwierdzono przypadków przerwania badania z powodu działań niepożądanych (Tabela 90).

Tabela 90.
Liczba pacjentów utraconych z badania w czasie stosowania preparatu Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Abshire 2000 (Część II/III/III-E)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	71	0% (0/71)
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne lub profilaktyka wtórna	13 mies.	20	0% (0/20)
Miesbach 2010	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	bd	36	0% (0/36)
Rivard 2011	PTP	ITI	1,8 roku (0,1–4,5) ^a	32	0% (0/32)
Shi 2007	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	bd	49	0% (0/49)

a) mediana (zakres).

10.6.4. Obecność inhibitora dla czynnika VIII

Odsetek pacjentów z inhibitorem

Odsetek pacjentów z inhibitorem raportowano w 18 próbach klinicznych włączonych do analizy.

W żadnym z badań, w których ocenę przeprowadzono po podaniu pojedynczej dawki preparatu, (Powell 2007, Spira 2006, Spira 2008) nie stwierdzono obecności inhibitora u żadnego pacjenta.

Dane dotyczące liczby pacjentów z obecnością inhibitora raportowano w badaniach, w których Kogenate Bayer stosowano w profilaktyce (długoterminowej, wtórnej, okołozabiegowej) lub leczeniu dorażnym. W ośmiu pracach nie stwierdzono występowania inhibitora u żadnego z pacjentów, natomiast w pozostałych odsetek pacjentów z inhibitorem wahał się w przedziale od 1,1% do 15% leczonych. Spośród 5 największych pod względem liczebnym badań, w jednym nie stwierdzono żadnego przypadku wytworzenia inhibitora, natomiast w pozostałych trzech (Delumeau 2008, Haertel 2005, Musso 2008, Rubinger 2008) występował on u 1,1% do 3,4% leczonych (Tabela 91).

Spośród ogólnej liczby 13 chorych uczestniczących w dwóch badaniach (Giangrande 2002, Kreuz 2005), u 4 pacjentów inhibitor miał charakter przejściowy, aczkolwiek z uwagi na małą liczebnie próbę, uzyskane wyniki mogą nie być reprezentatywne dla całej populacji. W badaniu Scharrer 2002 odnotowano również 2 przypadki wystąpienia inhibitora przejściowego, przy czym sposób raportowania wyników uniemożliwił odniesienie tej liczby do ogólnej liczby chorych w badaniu, u których wystąpił inhibitor (Tabela 92).

Tabela 91.
Liczba pacjentów stosujących Kogenate Bayer, u których stwierdzono obecność inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	71	1,4% (1/71)
Collins 2010	PTP	Leczenie dorażne lub profilaktyka wtórna	13 mies.	20	0% (0/20)
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka standardowa, profilaktyka okołozabiegowa lub leczenie dorażne	401 dni (16-893) ^a	631	1,1% (7/631)
Giangrande 2002	PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥ 2 lata	31	13% (4/31)
Haertel 2005 (Oldenburg)	PTP/PUP	Profilaktyka i inne	0,03–107 mies.	214	1,4% (3/214)
Kreuz 2005	PUP/MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	15,0% (9/60)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	0% (0/14)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	175	3,4% (6/175)
Powell 2007	PTP	Profilaktyka	24 dni	26	0% (0/26)
Rubinger 2008	PTP	bd	2 lata	274	1,5% (4/274)
Shi 2007	PTP	Leczenie dorażne, profilaktyka	bd	49	0% (0/49)
Spira 2006	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	bd	24	0% (0/24)
Spira 2008	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	bd	16	0% (0/16)
Stage I i II (Shirahata 2000)	PTP	Profilaktyka	4 tyg.	5	0% (0/5)
Stage III (Yoshioka 2001)	PTP	Leczenie dorażne	≥24 tyg.	20	0% (0/20)
Takedani 2010	PTP/MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	7 dni	bd	0% (0/bd)
Young 2009	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	11 (3) ^b mies.	8	0% (0/8)
Vidovic 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	0% (0/298)

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

Tabela 92.
Liczba pacjentów stosujących Kogenate Bayer z inhibitorem przejściowym

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Liczba pacjentów z inhibitorem przejściowym/ liczba pacjentów z inhibitorem ogółem (%)
Giangrande 2002	PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥ 2 lata	31	50% (2/4)
Kreuz 2005	PUP/MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^a 0,3 (0,2–3,1) ^b	61	22% (2/9)
Scharrer 2002	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	(2/bd)

a) średnia (SD); b) mediana (zakres).

Ponadto dane dotyczące pacjentów z inhibitorem, z uwzględnieniem podziału na szczytowy poziom inhibitora, raportowano w 6 badaniach. Łącznie w 5 badaniach (z wyjątkiem Scharrer 2002) inhibitor odnotowano u 27 chorych, w tym u 16 pacjentów jego poziom nie przekraczał 10 BU, natomiast u pozostałych 11 był wyższy. W badaniu Scharrer 2002 odnotowano przypadki inhibitora przejściowego ze szczytowym poziomem ≤10BU, natomiast nie podano informacji odnośnie przypadków inhibitora z poziomem przekraczającym 10 BU (Tabela 93).

Tabela 93.
Liczba pacjentów stosujących Kogenate Bayer z inhibitorami w podziale na szczytowy poziom inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Odsetek pacjentów ze szczytowym poziomem inhibitora ≤ 10 BU					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	1	100% (1/1)
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	7	71,4% (5/7)
Giangrande 2002	PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	4	100% (4/4) ^b
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^c 0,3 (0,2–3,1) ^a	9	33,3% (3/9)
Musso 2008	PTP, PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^c mies.	6	50% (3/6)
Scharrer 2002	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	bd	(2/bd)

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Odsetek pacjentów ze szczytowym poziomem inhibitora > 10 BU					
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	18–24 mies.	1	0% (0/1)
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	7	28,6% (2/7) ^d
Giangrande 2002	PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	4	0% (0/4)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^c 0,3 (0,2–3,1) ^a	9	66,7% (6/9)
Musso 2008	PTP, PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^c mies.	6	50% (3/6)

a) mediana (zakres); b) u 1 pacjenta przeprowadzono ITI, u 2 pacjentów inhibitor zniknął samoistnie, natomiast u 1 pacjenta miano wirusa było niskie; c) średnia (SD); d) u jednego pacjenta szczytowy poziom inhibitora oznaczono po rozpoczęciu indukcji tolerancji immunologicznej

Rozwój inhibitora w zależności od czasu

Wyniki dotyczące zależności pomiędzy czasem ekspozycji a rozwojem inhibitora pochodzą z 4 nierandomizowanych badań klinicznych. W dwóch mniejszych liczebnie próbach (Giangrande 2002; Kreuz 2005) zdecydowaną większość (89%–100%) przypadków inhibitora odnotowano do 10 dni ekspozycji na preparat Kogenate Bayer (Tabela 94). Natomiast w największym pod względem liczebności próby badaniu (Delumeau 2008) prawdopodobieństwo wystąpienia inhibitora wzrastało w miarę zwiększania się liczby dni ekspozycji na preparat (Tabela 94).

Mediana liczby dni ekspozycji na preparat Kogenate Bayer, po których stwierdzano obecność inhibitora wyniosła 8 w badaniu Giangrande 2002 oraz 9 w badaniu Kreuz 2005 (Tabela 95).

Tabela 94.
Liczba pacjentów z inhibitorami stosującymi preparat Kogenate Bayer w podziale ze względu na czas wystąpienia inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów
Odsetek pacjentów, u których inhibitor dla czynnika VIII pojawił się po ≤ 10 dniach ekspozycji na Kogenate Bayer					
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	0% (0/7)
Giangrande 2002	PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	31	100% (4/4)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 lata (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	88,9% (8/9)
Scharrer 2002	PUP, MTP	Profilaktyka okołozabiegowa	24 mies.	7	(2/bd)

Odsetek pacjentów, u których inhibitor dla czynnika VIII pojawił się po 11–25 dniach ekspozycji na Kogenate Bayer					
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	14,3% (1/7)
Giangrande 2002	PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	31	0% (0/4)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 lata (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	11,1% (1/9)
Odsetek pacjentów, u których inhibitor dla czynnika VIII pojawił się po 26–50 dniach ekspozycji na Kogenate Bayer					
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	28,6% (2/7)
Giangrande 2002	PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	31	0% (0/4)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 lata (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	11,1% (1/9)
Odsetek pacjentów, u których inhibitor dla czynnika VIII pojawił się po >50 dniach ekspozycji na Kogenate Bayer					
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	57,14% (4/7)
Giangrande 2002	PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	31	0% (0/4)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 lata (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	61	11,1% (1/9)

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

Tabela 95.
Mediana liczby dni ekspozycji na Kogenate Bayer, po którym stwierdzono obecność inhibitora

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	Mediana (zakres)
Giangrande 2002	PUP, MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, profilaktyka okołozabiegowa	≥2 lata	4	8 (3-12)
Kreuz 2005	PUP, MTP	Profilaktyka standardowa i krótkoterminowa, okołozabiegowa, leczenie dorażne	2,2 roku (0,7) ^a 0,3 (0,2–3,1) ^b	9	7 (2-18)

a) średnia (SD); b) mediana (zakres).

Ryzyko rozwoju inhibitora dla porównania Kogenate Bayer z innymi koncentratami FVIII

Odnaleziono jedno badanie obserwacyjne, retrospektywne, w którym oceniano ryzyko rozwoju inhibitora.

W pracy CANAL (Gouw 2007), w której okres obserwacji wynosił co najmniej 50 dni ekspozycji lub do momentu wytworzenia inhibitora, przedstawiono wyniki zależności pomiędzy rodzajem preparatu a ryzykiem rozwinięcia inhibitora, w tym również inhibitora istotnego klinicznie (wymagającego zmiany

dotychczas podawanego preparatu) oraz inhibitora w wysokim mianie. Uzyskane wyniki dostosowano do potencjalnych czynników zakłócających (wyjściowego poziomu czynnika VIII w osoczu, przynależności etnicznej, rodzaju mutacji genu czynnika VIII, wieku w momencie pierwszej ekspozycji na egzogenny czynnik VIII, czasu pomiędzy poszczególnymi ekspozycjami, dawki egzogennego czynnika VIII i obecności lub braku regularnej profilaktyki). W analizie z dostosowaniem nie wykazano istotnych statystycznie różnic pomiędzy Kogenate a Kogenate Bayer zarówno w odniesieniu do ryzyka rozwinięcia klinicznie istotnego inhibitora (RR = 1,2 [0,3; 5,4]), jak również inhibitora o wysokim mianie (RR = 1,6 [0,3; 7,3]) (Tabela 96).

Tabela 96.
Ryzyko rozwinięcia inhibitora dla porównania Kogenate Bayer z innymi preparatami

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	RR ^a [95%CI]	p
Ryzyko rozwinięcia inhibitora dla FVIII dla porównania Kogenate Bayer vs Kogenate					
CANAL (Gouw 2007)	PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa	≥50 ED lub do rozwoju inhibitora	1,2 [0,3; 5,4]	0,79
Ryzyko rozwinięcia inhibitora dla FVIII ≥ 5 BU w jakimkolwiek momencie badania dla porównania Kogenate Bayer vs Kogenate					
CANAL (Gouw 2007)	PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa	≥50 ED lub do rozwoju inhibitora	1,6 [0,3; 7,3]	0,70

a) wartość współczynnika z dostosowaniem.

10.6.5. Zgony

Dane dotyczące zgonów raportowano w 7 pracach (Abshire 2000 – Część II/III/IIIIE, Delumeau 2008, Martinowitz 2009, Musso 2008, Young 2009, Vidovic 2010).

W dwóch pracach (Martinowitz 2009, Young 2009) nie odnotowano żadnych zgonów wśród pacjentów leczonych preparatem Kogenate Bayer, natomiast w pozostałych pracach liczba zgonów wśród populacji badanej wahała się od 1 (Abshire 2000, Vidovic 2010) do 4 (Delumeau 2008, Musso 2008), jednakże żaden z raportowanych zgonów nie został uznany za związany z przyjmowanym leczeniem (Tabela 97).

Tabela 97.
Liczba zgonów raportowana dla preparatu Kogenate Bayer

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Abshire 2000 (Część II/III/IIIIE)	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne	24 mies.	33	3% (1/33)
Delumeau 2008	PTP, MTP, PUP	Profilaktyka, profilaktyka okołozabiegowa, leczenie dorażne	401 dni (16–893) ^a	631	1% (4/631)
Martinowitz 2009	PTP	Profilaktyka okołozabiegowa	28 dni	14	0% (0/14)

Badanie	Populacja	Rodzaj interwencji	FU	N	% pacjentów (n/N)
Musso 2008	PTP/PUP/MTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, ITI	23 (4,5) ^b mies.	220	1,8% (4/220)
Young 2009	PTP	Profilaktyka lub leczenie dorażne	11 (3) ^b mies.	70	0% (0/70)
Vidović 2010	PTP	Profilaktyka, leczenie dorażne, inne	3 mies. lub ≥20ED	298	0,3% (1/298)

a) mediana (zakres); b) średnia (SD).

10.6.6. Inne działania niepożądane

Poniżej przedstawiono wyniki dotyczące występowania poszczególnych działań niepożądanych w trakcie leczenia z zastosowaniem Kogenate Bayer. W dwóch badaniach (Abshire 2000 i Stage III) raportowano liczbę zdarzeń, natomiast w pozostałych badaniach liczbę pacjentów z określonymi działaniami niepożądanymi (Tabela 98).

Tabela 98.
Działania niepożądane u pacjentów stosujących Kogenate Bayer

Działania niepożądane	Badanie	FU	n/N (%)	e/N
↑ poziomu CD4/CD8	Stage III	≥24 mies.	1/20 (5%)	ND
↑ poziomu antygenu CD4	Stage III	≥24 mies.	1/20 (5%)	ND
↑ poziomu trójglicerydów	Powell 2007	24 dni	1/25 (4%)	ND
↓ poziom antygenu CD8	Stage III	≥24 mies.	1/20 (5%)	ND
Alergia (nie ciężka)	Delumeau 2008	401 dni (16; 893) ^a	1/631 (0,2%)	ND
Artroplastyka kolana	Young 2009	11 (3) ^b mies.	1/70 (1,4%)	ND
	Rivard 2011	1,8 roku (0,1–4,5) ^a	1/32 (3,1%)	ND
Biegunka	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Ból gardła i krtani	Powell 2007	24 dni	0/25 (0%)	ND
	Collins 2010	6 mies.	1/20 (5%)	ND
Ból głowy	Powell 2007	24 dni	0/25 (0%)	ND
	Stage III	≥24 mies.	bd	1/20
Ból w klatce piersiowej	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Cewnikowanie żył	Young 2009	11 (3) ^b mies.	2/70 (2,9%)	ND
Infekcja wirusowa górnych dróg oddechowych	Kreuz 2005	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2–3,1) ^a	1/61 (2%)	ND

Działania niepożądane	Badanie	FU	n/N (%)	e/N
Dolegliwości oddechowe	Powell 2007	24 dni	0/25 (0%)	ND
Dolegliwości żołądkowe	Stage III	≥24 mies.	bd	1/20
Zapalenie błony śluzowej żołądka	Stage III	≥24 mies.	bd	1/20
Hyperestezja	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Infekcje związane z cewnikowaniem	Young 2009	11 (3) ^b mies.	2/70 (2,9%)	ND
Katar	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Krwawienie lewej ręki podczas nakłucia	Kreuz 2005	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2-3,1) ^a	1/61 (2%)	ND
Krwotok wątrobowy	Young 2009	12 mies.	1/70 (1,4%)	ND
Lipotymia	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Łagodne zawroty głowy	Shi 2007	bd	1/49 (2%)	ND
Łojotokowe zapalenie skóry	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Nadciśnienie	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Potliwość/nadmierna potliwość	Collins 2010	7 mies.	1/19 (5%)	ND
	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	2/71
Niepokój	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Nieprawidłowe wyniki badań laboratoryjnych	Stage III	≥24 mies.	bd	12/20*
Obrażenia kończyn	Powell 2007	24 dni	1/25 (4%)	ND
Ostre zapalenie jelit	Stage III	≥24 mies.	bd	1/20
Reakcje alergiczne	Miesbach 2010	bd	0/36 (0%)	ND
	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	3/71
Spadek liczby płytek krwi	Young 2009	11 (3) ^b mies.	1/70 (1,4%)	ND
Świąd	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18-24 mies.	bd	1/71
Uczucie pieczenia twarzy	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18–24 mies.	bd	1/71
Wymioty	Stage III	≥24 mies.	bd	1/20

Działania niepożądane	Badanie	FU	n/N (%)	e/N
Wysypka	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18-24 mies.	bd	3/71
Wysypka i świąd	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18-24 mies.	bd	2/71
Wzrost miana inhibitora	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18-24 mies.	bd	1/71
Zaburzenia smakowe	Collins 2010	6 mies.	1/20 (5%)	ND
	Abshire 2000 (Część II/III/III E)	18-24 mies.	bd	2/71
Zakrzepica żylna w okresie pooperacyjnym	Takedani 2010	7 dni	0/bd (0%)	ND
Zakrzepowe zapalenie żył	Martinowitz 2009	28 dni	0/14 (0%)	ND
Zapalenie ucha zewnętrznego	Powell 2007	24 dni	0/25 (0%)	ND
Zaparcia	Kreuz 2005	2,2 roku (0,7) ^b 0,3 (0,2-3,1) ^a	1/61 (2%)	ND
Zwichnięcie wyrostków stawowych kręgow szyjnych	Stage III	≥24 mies.	bd	1/20

a) mediana (zakres); b) średnia (SD);

10.7. Podsumowanie wyników analizy klinicznej

Profilaktyka długoterminowa

Nie odnaleziono danych pozwalających na wnioskowanie o skuteczności hemostatycznej Kogenate Bayer w trakcie profilaktyki długoterminowej. Częstość krwawień ogółem wahała się od 0,8 do 4,8 epizodu na rok. Uwzględniając ich etiologię lub lokalizację rocznie raportowano od 1,7 do 3,1 krwawień dostawowych, 2,6 krwawień pourazowych, 2,2 krwawień spontanicznych oraz 1,9 epizodu klasyfikowanych jako inne. Krwawienia dostawowe stanowiły 70% wszystkich epizodów krwotocznych, natomiast najczęstszą przyczyną krwawień były urazy (55%). Odsetek pacjentów z krwawieniami wahał się od 40% do 91,4%. Średnia/mediana dawki preparatu Kogenate Bayer w profilaktyce wynosiła około 23,3–47,3 IU/kg na jedną infuzję. Liczba infuzji wynosiła w okresie roku 148,9 na pacjenta, a liczba zastosowanych jednostek 2989 IU/kg.

Tabela 99.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Kogente Bayer w profilaktyce długoterminowej

Punkt końcowy		Jednostka	Wynik*	N / liczba zdarzeń
Częstość krwawień	ogółem	średnia / mediana epizodów / pacjent/rok	0,8–4,8	104
	dostawowych	średnia / mediana epizodów / pacjent/rok	1,7–3,1	138
	pourazowych	średnia epizodów / pacjent/rok	2,6	68
	spontaniczne	średnia epizodów / pacjent/rok	2,2	68
	inne	średnia epizodów / pacjent/rok	1,9	111
Liczba pacjentów z krwawieniami	ogółem	% pacjentów	40% w okresie 4 tyg. 91,4% w okresie 23 mies.	75
Liczba krwawień		epizodów/pacjent	7,6	92
Krwawienia	z uwzględnieniem etiologii	pourazowe	55%	656
		spontaniczne	% zdarzeń	45%
	z uwzględnieniem lokalizacji	dostawowe	70%	44
Dawka preparatu	średnia / IU/kg/infuzje		23,3–47,3	197
	liczba infuzji / pacjenta/rok		148,9	111
	średnia liczba zastosowanych IU/kg /pacjent/rok		2 989	111
GRADE		niski		

* dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne.

Profilaktyka okołozabiegowa

U pacjentów stosujących profilaktykę okołozabiegową preparatem Kogenate Bayer odpowiedź hemostatyczna na leczenie oceniona została jako doskonała lub dobra w trakcie 96% procedur (łącznie 170 procedur). Utrata krwi w trakcie zabiegu wahała się od 88,0 do 1120,4 ml. Krwawienia pozabiegowe towarzyszyły 5% wykonanych zabiegów. Średnio w trakcie zabiegu zużywano 426 IU/kg, a liczba infuzji przypadających na zabieg wynosiła 16. Średnia/mediana liczby zastosowanych jednostek na zabieg wynosiła 8 519 – 25 808 IU.

Tabela 100.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Kogenate Bayer w profilaktyce okołozabiegowej

Punkt końcowy	Jednostka	Wynik*	N / liczba zdarzeń	
Utrata krwi podczas zabiegu	objętość krwi na zabieg	średnia/ ml	88,0–1120,4	22 ^a
	doskonała		82%	170
Odowiedź hemostatyczna okołozabiegowa	dobra	% zdarzeń	29%	83
	doskonała lub dobra		96%	170
Liczba krwawień pozabiegowych	% zdarzeń	5%	73	
	średnia/ IU/kg/zabieg	426	15	
Dawka preparatu	średnia/ mediana liczby zastosowanych IU / zabieg	8 519/ 25 808	15/7	
	zakres liczby zastosowanych IU/kg	75–1 682	27	
	liczba infuzji / zabieg	16,2	68	
	GRADE	niski		

* dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne
a) liczba zabiegów

Leczenie doraźne

U pacjentów leczonych doraźnie wskaźnik częstości krwawień ogółem wynosił 11,1 epizodu na rok na pacjenta, natomiast mediana krwawień dostawowych wahała się od 10,7 do 17,5 epizodów na rok. Odsetek pacjentów z co najmniej 1 krwawieniem wynosił 84%, a z co najmniej jednym krwawieniem pourazowym – 74%. Najczęściej występowały krwawienia dostawowe (72%) oraz do innych części ciała włącznie z mięśniami (15%). Większość krwawień była spontaniczna (62% epizodów), zaś krwawienia pourazowe stanowiły 38% zdarzeń. Krwawienia w większości miały charakter łagodny (42%) lub umiarkowana (47%), jedynie 8% epizodów zostało zakwalifikowanych jako poważne. Średnia dawka preparatu Kogenate Bayer na krwawienie wynosiła 51,9 IU/kg, natomiast w krwawieniach spontanicznych i pourazowych stosowano średnią dawkę około 33 IU/kg. Liczba zastosowanych jednostek wahała się od 252 IU/kg do 551 IU/kg. Skuteczność hemostatyczną Kogenate Bayer stosowanego w leczeniu doraźnym określono jako doskonałą lub dobrą w przypadku 93% zabiegów. Odsetek pacjentów z oceną dobrą lub doskonałą wynosił 98,6%.

Tabela 101.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Kogenate Bayer w leczeniu doraźnym

	Punkt końcowy	Jednostka	Wynik*	N / liczba zdarzeń	
Częstość krwawień	ogółem	średnia / mediana epizodów/ rok / pacjent	11,1	61	
	dostawowych	mediana epizodów/rok	10,7-17,5	25	
	spontaniczne	mediana / 6 mies./ pacjent	13,5	20	
	pourazowe		2,5	20	
Liczba pacjentów z krwawieniami	ogółem		84,30%	210	
	spontaniczne	% pacjentów	65,7%	210	
	pourazowe		74,3%	210	
Z uwzględnieniem etiologii	pourazowe	% zdarzeń	38%	5159	
	spontaniczne		62%	5159	
Liczba krwawień	dostawowe		72%	4343	
	do innych części ciała włącznie z domięśniowymi		15%	4283	
	domięśniowe		13,%	60	
	podskórne	% zdarzeń	8%	60	
	w obrębie głowy		6%	4283	
	organów wewnętrznych		1%	4283	
	wewnętrzne		8%	60	
	do innych lokalizacji		6%	4283	
	Z uwzględnieniem stopnia ciężkości	łagodne		42%	1178
		umiarkowane		47%	1178
poważne		% zdarzeń	8%	1178	
z nieokreślonym stopniem ciężkości			3%	1178	

Punkt końcowy		Jednostka	Wynik*	N / liczba zdarzeń
Odpowiedź hemostatyczna	doskonała lub dobra	% zdarzeń	93%	2337
		% pacjentów	98,6	220
	doskonała		88%	824
	dobra		9,2%	764
	„poprawa”	% zdarzeń	18,4%	60
	umiarkowana		1,7%	764
	brak odpowiedzi		0,24%	824
Dawka preparatu		średnia /IU/kg/ krwawienie	51,9	61
		liczba infuzji/krwawienie	>1,33–4,85	564
		liczba zastosowanych IU/kg/ krwawienie	252–551	631
GRADE		niski		

* - dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne.

Indukcja tolerancji immunologicznej

Dane dotyczące skuteczności Kogenate Bayer w ITI pochodzą z trzech badań, z czego w dwóch ITI przeprowadzono na niewielkiej liczebnie populacji (1 i 3 pacjentów), jedno natomiast było próbą kliniczną obejmującą 32 pacjentów. Średnio u 67% pacjentów ITI została określona jako skuteczna. Mediana czasu do osiągnięcia tolerancji immunologicznej wynosiła 1,4 roku. Zakres maksymalnego poziomu inhibitora w trakcie terapii wahał się od 2,2 do 315 BU.

Tabela 102.
Podsumowanie wyników dotyczących skuteczności Kogenate Bayer w ITI

Punkt końcowy		Jednostka	Wynik	N
Maksymalny poziom inhibitora w trakcie ITI		zakres BU	2,2–315,0	4
Poziom inhibitora po zakończeniu ITI		zakres BU	0-250	4
Czas trwania ITI do osiągnięcia tolerancji		mediana [lata]	1,4	22
Ocena skuteczności ITI	skuteczne ogółem	% pacjentów	67%	36
GRADE		niski		

Jakość życia

Tylko w jednym badaniu raportowano dane dotyczące jakości życia u pacjentów przyjmujących preparat Kogenate Bayer. W badaniu tym przeprowadzono porównanie profilaktyki wtórnej z leczeniem doraźnym. Nie stwierdzono istotnych statystycznie różnic w ogólnej ocenie jakości życia, jak również w odniesieniu do poszczególnych komponentów tej oceny pomiędzy analizowanymi strategiami terapeutycznymi.

Profil bezpieczeństwa

Wydaje się, że preparat Kogenate Bayer charakteryzuje się akceptowalnym profilem bezpieczeństwa. Działania niepożądane występowały u 18% pacjentów stosujących ten preparat, przy czym średnio na pacjenta przypadło 0,9 epizodu. Zdecydowanie rzadziej pojawiały się ciężkie działania niepożądane, które odnotowano u 5% pacjentów średnio 0,07 epizodu na pacjenta. Odsetek pacjentów z obecnością inhibitora był niski i wynosił średnio 2%. W 6 badaniach przedstawiono dane dotyczące zgonów, w dwóch nie stwierdzono żadnego zgonu w trakcie terapii Kogenate Bayer, natomiast w czterech zareportowano 10 zgonów, jednakże żaden nie został uznany za związany z przyjmowanym leczeniem.

Tabela 103.
Podsumowanie wyników dotyczących bezpieczeństwa Kogenate Bayer

Punkt końcowy	Jednostka	Wynik*	N
Działania niepożądane ogółem	% pacjentów	18%	1484
	liczba zdarzeń (liczba zdarzeń/pacjenta)	1308 (0,9/pacjenta)	1459
Działania niepożądane związane z otrzymywanym leczeniem	% pacjentów	4%	908
	liczba zdarzeń (liczba zdarzeń/pacjenta)	63 (0,04/pacjenta)	1465
Ciężkie działania niepożądane	% pacjentów	5%	1260
	liczba zdarzeń (liczba zdarzeń/pacjenta)	97 (0,07/pacjenta)	1321
Ciężkie działania niepożądane związane z otrzymywanym leczeniem	% pacjentów	1%	597
	liczba zdarzeń (liczba zdarzeń/pacjenta)	8 (0,01/pacjenta)	583
Utrata z powodu działań niepożądanych	% pacjentów	0%	208
Inhibitory	% pacjentów	2%	1936
Zgony	% pacjentów	0,8%	1266
GRADE	niski		

* dla niektórych punktów końcowych obliczono wartości uśrednione na podstawie wszystkich dostępnych badań, uzyskany wynik należy traktować jako przybliżony (może różnić się od wartości rzeczywistej) z uwagi na fakt, że populacje poszczególnych badań nie są rozłączne.

11. WYNIKI ANALIZY KLINICZNEJ DLA ADVATE

11.1. Profilaktyka długoterminowa

11.1.1. Skuteczność hemostatyczna

Wyniki dotyczące oceny skuteczności hemostatycznej preparatu Advate przedstawiono w dwóch porejestacyjnych badaniach obserwacyjnych bez grupy kontrolnej (PASS EU/USA oraz PASS JAP).

W badaniu PASS EU/USA lekarz prowadzący dokonywał oceny skuteczności stosowania profilaktyki w oparciu o 4-stopniową skalę, na podstawie dzienników prowadzonych przez pacjentów. W dziennikach chorzy odnotowywali informacje na temat infuzji, oceny skuteczności domowej terapii krwawień, danych z historii choroby, ogólnego stanu zdrowia, wcześniejszych doświadczeń z innymi FVIII oraz skuteczności profilaktyki w prewencji krwawień. Danych dotyczących sposobu oceny odpowiedzi hemostatycznej nie przedstawiono w badaniu PASS JAP (publikowanym wyłącznie w postaci doniesień konferencyjnych).

W badaniu PASS EU/USA (Oldenburg 2010) w populacji mieszanej pod względem wcześniejszego leczenia czynnikami VIII odsetek pacjentów, u których skuteczność hemostatyczna Advate oceniona została jako dobra lub doskonała, wynosił 92%. W podgrupie PTP odsetek ten wynosił 93%, natomiast w podgrupie z inhibitorem w wywiadzie (N = 46) był on tylko nieznacznie niższy i wynosił 89%. Dodatkowo z danych publikowanych na konferencjach (praca Luu 2008) wynika, że odsetek pacjentów z co najmniej jedną oceną dobrą lub doskonałą wynosił 97% w populacji łącznej oraz 94% pacjentów z inhibitorem w wywiadzie. W badaniu PASS JAP odsetek pacjentów z odpowiedzią dobrą lub doskonałą w populacji mieszanej (PTP, PUP) wynosił 97,3%, nie przedstawiono danych w podgrupie pacjentów z inhibitorem (Tabela 104).